

WWW.STATSERB.SR.GOV.YU

T ТРЕНДОВИ RENDS

- ТЕМАТСКИ ТЕКСТОВИ
SUBJECT MATTER ISSUES
- АКТИВНОСТИ
ACTIVITIES
- ФИНАЛНА ТРАЖЊА
FINAL DEMAND
- СПОЉНА ТРГОВИНА
EXTERNAL TRADE
- ЗАПОСЛЕНОСТ
EMPLOYMENT
- РАСПОДЕЛА
DISTRIBUTION
- ЦЕНЕ
PRICES
- МОНЕТАРНИ СЕКТОР
MONETARY SECTOR

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

REPUBLIC OF SERBIA
REPUBLIC STATISTICAL OFFICE

ЈУН 2008 JUNE

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ**

***REPUBLIC OF SERBIA
REPUBLIC STATISTICAL OFFICE***

www.stat.gov.rs

ISSN 1820-1148

**ТРЕНДОВИ
*TRENDS***

**ЈУН
БЕОГРАД**

2008

***JUNE
BELGRADE***

Издавач: Републички завод за статистику,
Београд, Милана Ракића

За издавача: др Драган Вукмировић,
директор

The publisher: Republic Statistical Office,
Beograd, Milana Rakića 5

For the publisher: Dragan Vukmirivić, PhD
Director

Редакција:

др Миладин Ковачевић - руководилац
мр Предраг Чановић
мр Милена Раданов-Радичев
мр Нада Ђерић
Никола Драгаш
Светлана Димитријевић

Editorial board:

Miladin Kovačević, PhD - Editorial Chief
Predrag Čanović, M.Sc.
Milena Radanov-Radičev, M.Sc.
Nada Đerić, M.Sc.
Nikola Dragaš
Svetlana Dimitrijević

Анализа података и графикана: мр Нада Ђерић

База података: мр Нада Ђерић

Унос података и програмирање: мр Нада Ђерић,
Милена Миловановић, Никола Драгаш,
мр Милена Раданов-Радичев

Графикони и табеле: Никола Драгаш

Методологија: мр Нада Ђерић,
мр Милена Раданов-Радичев

Уређивање тематских прилога:
мр Милена Раданов-Радичев,
мр Нада Ђерић

Лектура: Светлана Димитријевић

Превод: мр Милена Раданов-Радичев,
мр Нада Ђерић

Интернет технологија: мр Нада Ђерић,
Розалија Хајдук

Дизајн корица: мр Милена Раданов-Радичев

Израда корица: Јован Ђерић

Analysis of data and graphs: Nada Đerić, M.Sc.

Data base: Nada Đerić, M.Sc.

Data entry and programming: Nada Đerić, M.Sc.,
Milena Milovanović, Nikola Dragaš,
Milena Radanov-Radičev, M.Sc.

Graphs and tables: Nikola Dragaš

Methodology: Nada Đerić, M.Sc.,
Milena Radanov-Radičev, M.Sc.

Editing subject matter issues:
Milena Radanov-Radičev, M.Sc.,
Nada Đerić, M.Sc.

Proof-reading: Svetlana Dimitrijević

Translating: Milena Radanov-Radičev, M.Sc.,
Nada Đerić, M.Sc.

Internet technology: Nada Đerić, M.Sc.,
Rozalija Hajduk

Design of covers: Milena Radanov-Radičev, M.Sc.

Covers made by: Jovan Đerić

Тематски прилози и коментари изражавају мишљења аутора и, према томе, не представљају званичне ставове матичне институције

Subject matter issues and comments express the opinions and the attitudes of the authors, therefore they should not be taken as official attitudes of the home office.

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Јунски број **ТРЕНДОВА** доноси заокружене податке за први квартал и првих пет месеци текуће 2008. године. Неке серије о ценама имају податке за прво полугође, текуће године.

Базе временских серија ТРЕНДАГРЕГАТ и ТРЕНДИНДЕКС су обогачене са пет нових серија из области **монетарног сектора**. Детаљније информације о новим серијама се могу наћи у редовном делу ТРЕНДА: Базе временских серија РЗС (уводне напомене). И ове серије су, такође, прерачунате на претходну, 2007. годину, као базну ($\emptyset 2007=100$).

ТЕМА овог броја: **Социоекономски и структурни напредак Србије у транзиционом периоду 2001-2007. године** представља део (истоимене) студије др Маринка Бошњака. Др Бошњак је начелник у Министарству финансија Републике Србије, доцент на универзитету Унион у Београду, члан Научног друштва економиста Србије.

Интегрални текст студије, чији је ово део, се може наћи на интернет сајту Министарства финансија: www.mfin.sr.gov.yu.

EDITORIAL

The Jun issue of **TRENDS** publication presents data series for the whole first quarter and the first five months of 2008. Some prices time series have the data for the first six months of the current year.

The time series data bases **TRENDAGREGATE** and **TRENDINDEX** have been enlarged by five new time series of **monetary sectors** data. More detailed information on new series can be found in the standard subject matter issue: *Time Series Data Bases in Republic Statistical Office of Serbia (introductory note)*. These series, as well as the others, refers to 2007 as the base year, ($\emptyset 2007=100$).

The special **TOPIC** of this **TRENDS** issue: **Socioeconomic and structural prosperity of Serbia in transition period 2001-2007**, is just a part of a larger, the same named, analytic study of Marinko Bošnjak, PhD, who is the head of a Department in the Ministry of Finance of the Republic of Serbia, a senior lecturer at the Union University in Belgrade, the member of Scientific Society of Economists of Serbia.

The integrated contents of the study can be found on the Ministry of Finance Internet site: www.mfin.sr.gov.yu.

С а д р ж а ј	Страна <i>Page</i>	<i>C o n t e n t s</i>
Социоекономски и структурни напредак Србије у транзиционом периоду 2001-2007. године	<i>i</i>	<i>Socioeconomic and Structural Prosperity of Serbia in Transition Period 2001-2007</i>
Базе временских серије Републичког завода за статистику Србије	<i>xxiii</i>	<i>Time Series Data Bases in Statistical Office of the Republic of Serbia</i>
Активности	<i>1</i>	<i>Activities</i>
Финална тражња	<i>7</i>	<i>Final demand</i>
Спољна трговина	<i>13</i>	<i>External trade</i>
Запосленост	<i>21</i>	<i>Employment</i>
Расподела	<i>27</i>	<i>Distribution</i>
Цене	<i>31</i>	<i>Prices</i>
Монетарни сектор	<i>37</i>	<i>Monetary sector</i>
Методолошка објашњења	<i>41</i>	<i>Methodological explanations</i>

**СОЦИОЕКОНОМСКИ И СТРУКТУРНИ НАПРЕДАК СРБИЈЕ
У ТРАНЗИЦИОНОМ ПЕРИОДУ 2001-2007. ГОДИНЕ**

***SOCIOECONOMIC AND STRUCTURAL PROSPERITY OF SERBIA
IN TRANSITION PERIOD 2001-2007***

Др Маринко Бошњак
Министарство финансија Републике Србије

Marinko Bošnjak, PhD
Ministry of Finance of Republic of Serbia

САЖЕТАК

SUMMARY

У привреди и друштву Србије, након седам година транзиције, преовлађују позитивне тенденције. Економски напредак Србије првенствено се огледа у успостављању тренда релативно брзог привредног раста, повећања извоза и девизних резерви, повећања прилива директних страних инвестиција, раста финансијског сектора и повећања штедње у банкама, повећања ефикасности привреде на бази приватизације и инвестиција. Друштвени напредак Србије огледа се у успостављању процеса демократизације и владавине права, унапређења судства, смањивања корупције, заштите људских права и заштите мањина и унапређења регионалне сарадње. Структурни напредак Србије огледа се првенствено у унапређењу законодавног и институционалног оквира за функционисање демократског друштва и тржишне привреде, унапређењу пословног, инвестиционог и конкурентског амбијента, побољшању кредибилитета земље, либерализацији цена и спољне трговине, привлачењу директних страних инвестиција, приватизацији друштвених предузећа, развоју малих и средњих предузећа и предузетништва, консолидацији јавних финансија и модернизацији пореског система, развоју финансијског сектора (банке, осигурање, финансијска тржишта), унапређењу тржишта рада, унапређењу образовања и науке, унапређењу система социјалног осигурања и система социјалне заштите.

Seven years after the period of transition positive tendencies both in economy and society prevail in Serbia. The economic prosperity of Serbia is best reflected by a trend of a relatively fast economic growth, increase of exports and foreign exchange reserves, higher growth of direct foreign investments inflow and increase of savings in banks. Social prosperity of Serbia can be observed in establishing democracy and administration of justice process, improving neighborhood relations, decreasing corruption, protecting human and minorities' rights, as well as enhancing regional cooperation. The structural prosperity of Serbia in the first seven years of transition period is primarily reflected in enhancement of judicial and institutional framework essential for functioning of democratic society and market economy, in enhancement of business efficiency, investment and competition ambient, improved credibility of the country, liberalization of prices and foreign trade, in attracting direct foreign investments, privatization of social enterprises, development of small and medium size enterprises and entrepreneurship, consolidation of public finances and modernization of tax system, development of financial sector (banks, insurance, financial market operations), labor market and social protection and welfare systems development.

Кључне речи: Србија, макроекономска кретања, транзиција, структурне реформе.

Key words: *Serbia, macroeconomic trends, transition, structural reforms.*

*****

1. УВОД

Макроекономски резултати седмогодишње транзиције у Србији претежно су позитивни. Остварен је значајан привредни раст, смањена је инфлација, повећане су девизне резерве и одржана је стабилност курса. На макроекономском плану кључни транзициони проблеми су унутрашња и спољна неравнотежа и висок ниво незапослености и сиромаштва.

На структурном плану претежно је завршена приватизација друштвене својине у реалном и банкарском сектору, али се заостаје у реформи јавног сектора (приватизација јавних предузећа, реформа јавних служби и државне управе) и у реформи правосуђа.

Србија је започела трансформацију своје привреде и друштва крајем 80-тих година у

оквиру бивше СФРЈ, али је изгубила најмање 10 транзиционих година током 90-тих година прошлог века. Транзиција је започета тек 2001. године.

Ако се 1990. година узме као базна транзициона година онда транзиционе економије земаља југоисточне Европе, укључујући и Србију, веома заостају у нивоу привредне развијености и нивоу животног стандарда за развијеним европским земљама - чланицама ЕУ. Пад привредне активности у свим земљама ЈИЕ био је дубок и њихов економски опоравак трајао је дуго. Неке транзиционе економије у региону ЈИЕ после 15 године достигле су ниво БДП из 1990. Србија се 2007. године налазила на 80% БДП из 1990. и на 50% индустријске производње из 1990. године.

Кључни макроекономски резултати у транзиционом периоду 2001-2007. године јесу:

- релативно висок раст бруто домаћег производа (просечна годишња стопа од 5,6%);
- релативна макроекономска стабилност мерена растом цена на мало (просечна годишња стопа од 15,5%);
- просечни годишњи раст инвестиција (по стопи од 7,5%) и повећање учешћа фиксних инвестиција у БДП (са 10,4% у 2001. на 21,6% у 2007. години);
- релативно висок раст извоза (просечна годишња стопа од 20,2%);
- релативно висок кумулативни нето прилив директних страних инвестиција (8,9 млрд. евра);
- значајан кумулативни раст девизних резерви (на крају 2007. године износе 10,9 млрд. евра);
- значајан кумулативни раст девизне штедње (на крају 2007. године износи 4,9 млрд. евра);
- консолидација јавних финансија Републике и значајно фискално прилагођавање на приходној и расходној страни (учешће јавних прихода у БДП на крају 2007. године износило је 42,1%, а јавних расхода 44%, уз фискални дефицит консолидованог сектора државе од 1,9% БДП);
- смањење јавног (унутрашњег и спољног) дуга Републике, чије је учешће у БДП смањено са 102,3% у 2001. години на 29,4% у 2007. години.

Позитивне макроекономске резултате пратиле су унутрашња и спољна макроекономска неравнотежа, и то:

- висок ниво инфлације (10,1% на крају 2007. године) и присуство јаких инфлаторних очекивања;
- висок дефицит у робној размени и висок дефицит текућег рачуна (21,5% БДП и 17,5% БДП, респективно);
- висока стопа незапослености по ИЛО дефиницији (18,8% у 2007. години);
- бржи раст просечне нето зараде (15,1% просечно годишње) од раста БДП (5,6% просечно годишње) и раста продуктивности (6,3% просечно годишње).

Србија је спровела значајна институционална и структурна прилагођавања. Донето је преко 400 системских закона који уређују тржишни привредни систем и који су у значајној мери хармонизовани са прописима ЕУ. Реални, финансијски и јавни сектор значајно су реформисани. Преостале реформе се односе претежно на приватизацију јавних предузећа, политику конкурентности, развој небанкарског сектора, инфраструктурне реформе, реформу пензијског система и комплетирање институционалних реформи, пре свега у погледу примене донетих системских закона.

Транзицију у Србији пратили су снажни политички потреси (убиство премијера и чести изборни циклуси). Ипак, Србија је завршила прву фазу транзиције и направила напредак у приватизацији малих и средњих предузећа, либерализацији цена, политици курса, реформи банкарског сектора. Нижи резултати су постигнути у реструктурирању великих предузећа, политици конкуренције и инфраструктурним реформама.

ЕБРД у свом Извештају о транзицији за 2007. годину оцењује да је Србија остварила значајан напредак у структурним и институционалним реформама и побољшању макроекономских перформанси, на бази девет транзиционих индикатора који обухватају напредак у пет кључних области: предузећа, тржиште и трговина, финансијске институције и инфраструктура. Србији је додељена просечна оцена 2,7 годишњег транзиционог индекса и 24 место од 29 посматраних транзиционих земаља (земље источне Европе, балтичке земље, земље југоисточне Европе, земље Заједнице Независних Држава). У најнапредније транзиционе привреде сврстане су Мађарска,

Естонија, Чешка, Словачка, Пољска и Литванија. У региону ЈИЕ највишу оцену добиле су Бугарска, Хрватска и Румунија. Србија и БиХ су добиле најнижу оцену 2,7, Црна Гора 2,8, Албанија 3 и Македонија 3,1. ЕБРД индикатори за 2007. годину показују да је Србија добила највећу оцену 4 за либерализацију цена, 3,7 за приватизацију малих предузећа, 3,3 за режим спољнотрговинске размене, 2,7 за процес приватизације великих предузећа, 2,7 за реформу банкарског сектора и 2,3 за реструктурирање предузећа. Оцена 2 дата је за сигурност тржишта, небанкарске финансијске институције и инфраструктурне реформе.

Кад се посматра цео транзициони период 2001-2007. године Србија је остварила напредак према свим годишњим ЕБРД индикаторима, тако да је средња вредност годишњих ЕБРД индикатора повећана са 1,5 у 2000. на 2,7 у 2007. години.

Прва фаза економске транзиције која се односила на стварање тржишне привреде и успостављање макроекономске стабилности, углавном је завршена. Тренутне реформске активности су усмерене на приватизацију великих предузећа и реформу небанкарског сектора, а у наредној фази реформи тежиште ће бити на реструктурирању и модернизацији јавних предузећа, политици конкуренције и побољшању инфраструктуре.

У другој фази структурних реформи Србија је суочена са решавањем крупних структурних проблема (незапосленост, неконкурентност и неразвијена инфраструктура). Србија има високу стопу незапослености, посебно младих и највишу стопу дугорочне незапослености становништва. Србија има низак ниво опште конкурентности (91. позиција од 131 земље) и компаративне предности код примарних производа и производа нижих фаза обраде. Инфраструктура Србије је у великој мери застарела.

Структурне промене које обележавају другу фазу реформи захтевају велика инвестициона улагања и убрзање процеса стабилизације и придруживања ЕУ. Раст инвестиција и побољшање конкурентности привреде омогућиће брже решавање проблема незапослености. Основни фактори ризика да се не остваре транзициони ефекти у другој фази су: висок дефицит текућег рачуна који изражава структурне неусклађености у привреди; јаз између инвестиционих потреба и домаће штедње; осетљивост на кретање девизног курса; успоравање раста БДП и

извоза; успоравање процеса интеграције са ЕУ; успоравање структурних реформи; споро подизање конкурентне способности привреде; успоравање прилива страног капитала.

Динамичан и одржив привредни раст и структурне промене захтевају повећање инвестиција и реформу образовања. Раст инвестиција омогућава стварање конкурентне производње и услуга и одржив привредни раст заснован на отварању нових радних места. Стварање конкурентне привреде и смањење незапослености подразумева повећање нивоа високог и средњег образовања на бази већих улагања у образовање и ефикаснијег просветног рада.

Република Србија, мерено структурним индикаторима Европске комисије, заостаје за развијеним европским земљама (ЕУ-27). По нивоу БДП и продуктивности Србија је међу најнижим у Европи, што указује на ниску конкурентност привреде, као и по стопи запослености. Србија има низак удео улагања у истраживање и развој (0,4% БДП), док ЕУ - 27 има 4 пута већа улагања у истраживање и развој.

Реални сектор у протеклих седам година транзиције у значајној мери је реструктуриран и приватизован. По оцени ЕБРД Србија је забележила напредак у 2007. години код приватизације малих предузећа (3,7), приватизације великих предузећа (2,7) и реструктурирања предузећа (2,3). Пошто је максимална вредност транзиционих индикатора 4, очигледно да приватизација и реструктурирање реалног сектора нису довршени. Оствареним напредком у реалном сектору нису достигнути стандарди и пословање типични за развијене европске земље.

Предстојеће структурне реформе фокусираће се на привредни раст и структурне промене. Кључна претпоставка за то је побољшање инвестиционог амбијента и прилив директних инвестиција. Србија је по оцени ОЕЦД остварила велики напредак у реформи пословног и инвестиционог амбијента, посебно код инвестиционе политике, промоције инвестиција и олакшица при инвестирању, пореске политике, трговинске политике и регулаторних реформи, а у мањој мери код заштите конкуренције и поштовања услова пословања, борбе против корупције, улагања у хумани капитал и побољшања образовног система.

Посебну пажњу Србија је посветила подстицању улагања у развој приватног сектора. Законска регулатива је стимулативна за приватно инвестирање и обезбеђује транспарентност, недискриминацију и заштиту власничких права. Унапредиле се и регулатива о градском грађевинском земљишту. Са становишта политичких и економских ризика инвестирања, кредитни рејтинг Србије је ББ -. Светска банка у свом Извештају о пословању за 2008. годину оценила је политику МСПП у Србији са просечном оценом 2-3, од 178 рангираних земаља Србија заузима 86 позицију према напретку пословног амбијента и 64 позицију према заштити инвеститора.

Србија је успешно промовисала инвестиције на бази усвојене стратегије привлачења инвестиција и обезбедила пореске подстицаје за инвестирање. Спољнотрговински режим је стимулативан за долазак страних директних инвестиција и за производну специјализацију која доприноси расту извоза. СДИ су генератори повећања производње и извоза и утичу на повећање конкурентности извозно оријентисаних предузећа путем трансфера знања и технологија.

Србија је формулисала стратегију регулаторних реформи, основала Савет за регулаторне реформе економског система и поседује способност анализирања утицаја регулаторних реформи на ниво развијености. Извршиће се тзв. кгиљотинак прописа у другом полугодишту 2008. и у 2009. години.

Стратегију заштите конкуренције Србија је дефинисала у оквиру стратегије развоја трговине, донела је антимонополске прописе и формирала Комисију за заштиту конкуренције, али није остварила значајнији напредак у јачању конкуренције.

Корупција у Србији представља крупно ограничење пословању предузећа и сметњу токовима капитала. Донета је национална антикорупцијска стратегија, али не и акциони план за њену имплементацију. Нису донети сви потребни прописи и није обезбеђена транспарентност предузетих антикорупцијских активности.

Србија је донела стратегије унапређења образовања и васпитања, али није остварила потребни напредак у развоју хуманог капитала. Образовање на свим нивоима још није прилагођено европским образовним стандардима.

У модернизацији националне организације за стандардизацију, Србија заостаје као и у

пружању државне помоћи, у односу на очекивања од кандидата за члана ЕУ.

Србија заостаје за другим европским земљама у изградњи друштва заснованог на знању због недовољних улагања у образовање, истраживање и развој, примену резултата истраживања, коришћење информационих и комуникационих технологија.

Србија заостаје за другим европским земљама у погледу нивоа конкурентности због недовољних инвестиција у односу на развојне потребе, недовољног прилива страних технологија и управљачких знања кроз прилив страних директних инвестиција, доминације сировина и радно интензивних производа у извозној структури са малим уделом производа интензивних знањем и технологијом. Светски економски форум рангирао је Србију на 91 место од 131 посматране земље у свом Извештају о конкурентности 2007-2008. године. На такав ранг највише је утицала оцена Светског економског форума да је Србија земља са ниским дохотком по становнику (3910 долара), да предузећа више увозе технологију него што развијају капацитете за развој сопствене технологије, да предузећа не користе у пуној мери могућности пословног окружења које још није комплетно и развијено и није довољно прилагођено потребама бржег развоја тржишне привреде, као и да се споро одвија процес реструктурирања предузећа и да је недовољна финансијска подршка банака и државних агенција за оснивање нових предузећа и развој предузетничке иницијативе.

Финансијски сектор у протеклих седам година транзиције убрзано се развијао у сегменту банкарства. Финансијски сектор чини 36 банака, 20 друштава за осигурање, 17 давалаца финансијског лизинга, 7 добровољних пензионих фондова и 4 инвестициона фонда. Приватни сектор је доминантан у свим сегментима финансијског система. Финансијски систем је у свим сегментима забележио раст обима активности и повећање броја запослених. Доминантан положај у финансијском сектору Србије заузима банкарски сектор који је забележио значајан раст билансне суме, раст депозитног потенцијала и кредитне активности. Реформом банкарства враћено је поверење у банке и формирана значајна девизна штедња. Банкарски сектор послује са добитком, повећава продуктивност и профит, шири организациону мрежу, пружа разноврсније и квалитетније услуге.

Србија је са закашњењем успоставила квалитетан законодавни оквир за функционисање тржишта капитала. На Београдској берзи повећана је вредност промета са 50,2 млрд. динара у 2001. на 165 млрд. динара у 2007. години. Повећан је број обављених трансакција са 46.000 у 2001. на 301.200 у 2007. години. Учешће акција у укупном промету на берзи континуирано је повећавано са 6,9% у 2002. на 89,9% у 2007. години. Главни недостаци берзе су недостатак ликвидних акција и одсуство трговине акцијама јавних предузећа. Оба индекса Београдске берзе забележила су значајан раст у протеклих седам година транзиције, као и повећање тржишне капитализације са 2,6 млрд. евра у 2003. на 18,2 млрд. евра у 2007. години.

Реформа система осигурања започета је 2004. године увођењем финансијске дисциплине на тржишту осигурања и бољом заштитом имовине и права осигураника. Број осигураних друштава је смањен са 39 у 2003. на 20 у 2007. години. Приватни сектор је доминантни власник осигуравајућих друштава. Укупна премија осигурања је значајно повећана. Животно осигурање, и поред доминантног раста, има ниско учешће у укупној премији (око 10%), док је у развијенијим земљама учешће животног осигурања у укупном осигурању 60%. У укупној премији две највеће компаније учествују са око 61% на тржишту осигурања. Учешће премије осигурања у БДП Србије износи око 2%, док је то учешће у чланицама ЕУ око 9%. Србија има знатно нижу бруто премију по становнику у односу на ове земље, што је индикатор недовољне развијености сектора осигурања у Србији.

Сектор финансијског лизинга остварио је значајан раст мерено повећањем укупне активе по запосленом и укупног броја запослених.

У свим сегментима привредне инфраструктуре Србија није остварила значајнији напредак. ЕБРД је оценио Србију са 2 у области инфраструктурних реформи. Донети су системски закони који регулишу поједине сегменте привредне инфраструктуре, као и стратегије развоја за поједине инфраструктурне делатности, али процес реформи ових делатности споро напредује. Поједина јавна предузећа у неким инфраструктурним делатностима примају велике буџетске субвенције. За поједине инфраструктурне делатности формирана су независна регулаторна тела - агенције које у пракси не функционишу ефикасно. Потребно је убрзати процес либерализације у области инфраструктуре и

остварити напредак код тарифне реформе (принцип корисник плаћа), комерцијализације, приватизације, конкурентности, али и код даљег законодавног и институционалног прилагођавања. То је кључна претпоставка подизања ефикасности и модернизације енергетске, саобраћајне, телекомуникационе и водоводне инфраструктуре у Србији.

Реформа државне управе на свим нивоима власти у Србији је недовољно напредовала. Државна управа још увек је скупа и неефикасна и не представља сервис грађана и приватног сектора. Донета је стратегија развоја државне управе и акциони план за њену имплементацију. Донети су и системски закони за изградњу децентрализоване и професионалне државне управе. Србија не поседује адекватне административне капацитете на свим нивоима, потребне за владавину права, функционисање тржишне привреде, функционисање демократских институција, заштиту људских и мањинских права, као и за имплементацију Споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ.

У области реформе судства није остварен значајнији напредак. Касни се са доношењем системских закона који омогућују независност и функционалност правосудног система. Донета је национална стратегија реформе правосуђа усмерена на изградњу независних, транспарентних, одговорних и ефикасних институција правосудног система, које обезбеђују правну сигурност и успешност државне управе.

У области равномерног регионалног развоја није остварен потребан напредак. Донета је стратегија регионалног развоја Србије и припремљен предлог закона о регионалном развоју. Аналитички су сагледане велике регионалне неравномерности у Србији. Потребно је у кратком року донети законодавну и институционалну инфраструктуру за нову регионалну политику Србије. Од посебног значаја је формирање институција за регионални развој које ће утврђивати и спроводити програме и пројекте регионалног профила. Неопходно је успоставити систем подстицања неразвијених подручја и институције за финансирање регионалног развоја из домаћих извора и ИПА фондова ЕУ.

У области заштите животне средине у Србији није остварен потребан напредак. Донети су основни системски закони и национална стратегија одрживог развоја. У току је успостављање интегрисаног система мониторинга ваздуха и земљишта. Недовољни резултати остварени су код унапређивања

квалитета вода и рационалног коришћења воде, нарочито код пречишћавања отпадних вода. Неадекватно поступање са комуналним отпадом је крупан проблем у животnoj средини у Србији. Идентификовани су кључни проблеми у заштити ваздуха, вода и земљишта и у поступању са комуналним отпадом.

У области социјалног развоја остварен је одређени напредак. Остварено је одређено побољшање квалитета живота мерено индексом хуманог развоја. Погоршана је

очекивана дужина живота и повећан је број умрлих одојчади као основних индикатора квалитета живота и здравља. Реформисан је државни пензијски систем и уведено приватно пензионо осигурање. Унапређена је основна здравствена заштита, побољшан је систем социјалне заштите и дечија заштита. Обезбеђена је материјална помоћ за социјално најугроженије групе. Обезбеђено је враћање заосталих дугова и редовност наплата.

2. МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА У ПЕРИОДУ 2001-2007. ГОДИНЕ

2.1. Општи резултати

Макроекономска кретања у транзиционом периоду 2001-2007. године обележена су растом економске активности, смањењем инфлације, растом увоза и извоза уз висок дефицит текућег рачуна, растом зарада изнад раста продуктивности и високом стопом незапослености.

У периоду 2001-2007. године просечна годишња стопа раста БДП износила је 5,6%, а кумулативни раст БДП износио је 46,1%. БДП пер цапита повећан је са 1.748 евра у 2001. на 3.970 евра у 2007. као резултат реалног раста и реалне апрецијације динара.

Привредни раст пратила је релативна стабилност цена. Инфлација је смањена, са 40,7% у 2001. години на 10,1% у 2007. години, при чему је једноцифрена инфлација остварена 2003. године (7,8%) и 2006. године (6,6%). Годишњи нивои инфлације указују на постојање унутрашње макроекономске неравнотеже.

Привредни раст је пратила не само унутрашња, већ и спољна макроекономска неравнотежа. Дефицити спољнотрговинског и текућег рачуна платног биланса имали су висок

ниво, упркос брзом расту извоза као последице снажног раста увоза заснованог на расту домаће тражње, због великог повећања зарада и јавне потрошње и снажне кредитне активности банака. Спољнотрговински дефицит се одржавао на високом нивоу, повећан је са 19,6% БДП у 2001. на 21,5% БДП у 2007. години, док је дефицит текућих трансакција повећан са 7,4% БДП у 2001. на 17,5% БДП у 2007. години.

Привредни раст праћен је и високом стопом незапослености која је према Анкети о радној снази смањена са 21,6% у 2006. години на 18,8% у 2007. години. Просечан број запослених забележио је 2001. благи раст од 0,2%, 2004. од 0,5% и 2005. године од 0,9%, док је у опадао 2002. за 1,7%, 2003. за 1,2%, 2006. за 2,1% и 2007. године за 1,2%.

Имајући у виду постојеће макроекономске неравнотеже, привредни развој Србије у првих седам година транзиције може се оценити као релативно успешан.

Основне макроекономске резултате постигнуте у првих седам година транзиције приказује наредна табела.

Табела 1. Главни индикатори макроекономских и фискалних кретања

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
БДП, у текућим ценама, млрд. динара	783,9	1.020,1	1.171,6	1.431,3	1.747,5	2.042,0 ¹	2.393,0 ²
БДП, млрд. евра ³	13,1	16,8	18,0	19,7	21,1	24,3	29,9
БДП, реални раст, у %	4,8	4,2	2,5	8,4	6,2	5,7 ¹	7,5 ¹
Цене на мало, крај године, у %	40,7	14,8	7,8	13,7	17,7	6,6	10,1
Трговински биланс ⁴ , % БДП	-19,6	-20,3	-19,7	-26,4	-20,2	-20,4	-21,5
Дефицит текућег рачуна (без донација), % БДП	-7,4	-11,0	-9,3	-13,6	-9,7	-13,8	-17,5
СДИ, нето, мил. евра ⁵	184,0	502,2	1.205,7	776,6	1.244,6	3.492,2	1.601,6

Табела 1. Главни индикатори макроекономских и фискалних кретања (наставак)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
СДИ, % БДП	1,4	3,0	6,7	3,9	5,9	14,4	5,4
Просечан број запослених, раст, у %	0,2	-1,7	-1,2	0,5	0,9	-2,1	-1,2
Просечна нето зарада, реални раст, у %	16,5	29,9	13,6	10,1	6,4	11,4	19,5
Продуктивност рада, раст, у %	4,6	6,0	3,7	7,9	5,3	8,0	8,8
Стопа незапослености, у % ⁶	-	-	-	19,5	21,8	21,6	18,8
Салдо консолидованог биланса јавне потрошње, % БДП	-	-	-	-	0,8	-1,5	-1,9
Спољни дуг, млрд. евра ⁵	12,4	10,8	10,9	10,4	13,1	14,9	17,8
Спољни дуг, % БДП	94,3	64,0	60,3	52,5	62,0	61,4	59,5
Спољни дуг/извоз робе и услуга, у %	455,1	343,9	282,1	232,1	246,3	217,6	206,7

¹ Претходни резултати РЗС.

² Процена МФИН.

³ Прерачунато према просечном годишњем курсу динар/евро, НБС.

⁴ Извоз и увоз робе су приказани по ф.о.б. принципу.

⁵ За прерачунавање из долара у евро коришћен је просечан однос долар/евро за одговарајуће године.

⁶ Према Анкети о радној снази стопе незапослености су од 2004. усклађене са методологијом МОР.

Извор: МФИН, РЗС, НБС

Најважнији економски и фискални трендови који обележавају транзициони период у Србији 2001-2007. године, јесу:

- Значајан раст БДП од 5,6% просечно годишње у периоду од 2001. до 2007. године;
- Редукција стопе инфлације са 40,7% у 2001. на 6,6% у 2006. години, која је повећана на 10,1% у 2007. години;
- Значајно повећање вредности извоза робе и услуга са 2,7 млрд. евра у 2001. години на 8,6 млрд. евра у 2007. години, уз пораст учешћа извоза роба и услуга у БДП са 20,7% у 2001. на 28,8% у 2007. години;
- Висок удео дефицита спољне трговине од 21,5% БДП на крају 2007. године, као и дефицита текућих трансакција од 17,5% БДП;
- Висока стопа незапослености од 18,8% по Анкети о радној снази из октобра 2007. године;
- Значајан нето прилив директних страних инвестиција у периоду од 2001. до 2007. од 8,9 млрд. евра, од чега је највећи прилив остварен у 2006. години у износу од 3,5 млрд. евра;
- Значајно смањење учешћа спољног дуга Србије у БДП са 94,3% у 2001. години на 59,5% у 2007. години, као и учешћа спољног дуга у извозу робе и услуга са 455,1% у 2001. години на 206,7% у 2007. години.

Најважнији економски и фискални трендови који обележавају 2007. годину јесу:

2.1.1. Раст економске активности и извоза

- Висок реални раст БДП од 7,5%;
- Раст физичког обима индустријске производње од 3,7%;
- Пад укупне пољопривредне производње од 8,1%;
- Задржавање високог раста обима услуга ПТТ и телекомуникација од 43,4% и реалног раста промета у трговини на мало од 22,4%, уз значајан раст обима осталих делатности услужног сектора;
- Реални раст вредности изведених радова у грађевинарству од 19,1%;
- Раст извоза робе и услуга израженог у еврима од 25,8%;
- Висок удео дефицита текућег рачуна у БДП од 17,5%.

2.1.2. Инфлација изнад пројектованог нивоа

- Раст цена на мало од 10,1%;
- Раст базне инфлације од 5,4%;
- Раст небазне инфлације од 14,3%.

2.1.3. Смањење запослености и висок раст зарада

- Просечан број запослених нижи је за 1,2% у односу на претходну годину као резултат реструктурирања и приватизације предузећа;

- Смањење броја незапослених лица базирано је на мерама економске и фискалне политике, као и на новој методологији праћења незапослености и запослености и евиденцијама Републичког фонда за здравствено осигурање;
- Висок реални раст просечних нето зарада од 19,5%.
- Раст консолидованих јавних прихода од 8,9% реално;
- Раст консолидованих јавних расхода од 9,9% реално;
- Консолидовани фискални дефицит од 46,0 млрд. динара, што чини 1,9% БДП;
- Смањење јавног дуга Републике Србије за 477 мил. евра, у односу на претходну годину.

2.1.4. Повећање јавне потрошње

Табела 2. Основни економски и фискални индикатори за 2007. годину

1. Економска активност	
- БДП, реални раст, у %	7,5
- Индустрија, физички обим, у %	3,7
- Трговина на мало, реални промет, у %	22,4
- Туризам, ноћења, у %	11,0
- Грађевинарство, вредност изведених радова, реални раст, у %	19,1
- Саобраћај, обим услуга, у %	2,3
- ПТТ и телекомуникације, обим услуга, у %	43,4
2. Робна размена и платни биланс	
- Извоз робе, фоб, раст у еврима, у %	25,2
- Увоз робе, фоб, раст у еврима, у %	27,5
- Салдо робе и услуга, мил. ЕУР	-6.459
- Салдо текућих трансакција (без донација), мил. ЕУР	-5.230
- Нето прилив страних директних инвестиција, мил. ЕУР	1.601,6
2. Тржиште рада	
- Просечан број запослених, у 000	2.002
- Просечан број незапослених, у 000	851
3. Зараде	
- Просечна месечна нето зарада, у дин.	27.759
- Реални раст нето зарада, у %	19,5
4. Инфлација	
- Цене на мало, крај периода, у %	10,1
- Цене на мало, просек периода, у %	6,8
- Цене произвођача индустријских производа, просек периода, у %	5,9
5. Монетарни индикатори	
- Динарски примарни новац, мил. динара	169.064
- Новчана маса М1, мил. динара	248.839
- Новчана маса М3, мил. динара	903.698
- Укупни динарски пласмани банака, мил. динара	759.457
- Девизне резерве НБС, мил. ЕУР	9.641
- Девизна штедња, мил. ЕУР	4.903
7. Фискални индикатори	
- Консолидовани јавни приходи, млрд. динара	1.007,1
- Консолидовани јавни расходи, млрд. динара	1.053,1
- Консолидовани дефицит, млрд. динара	46,0
- Јавни дуг, млрд. динара	703,2

Извор: МФИН, РЗС, НБС

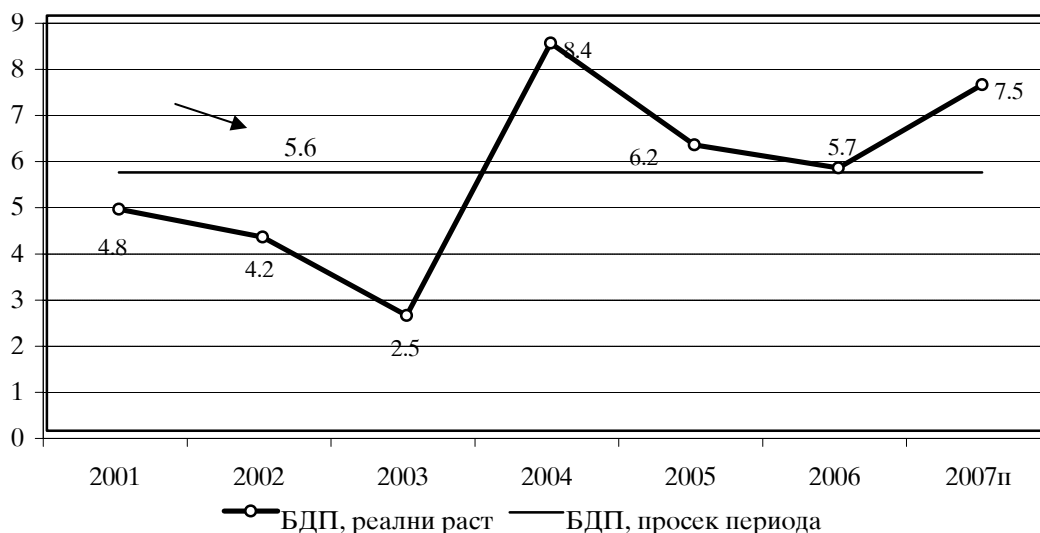

2.2. Привредни раст

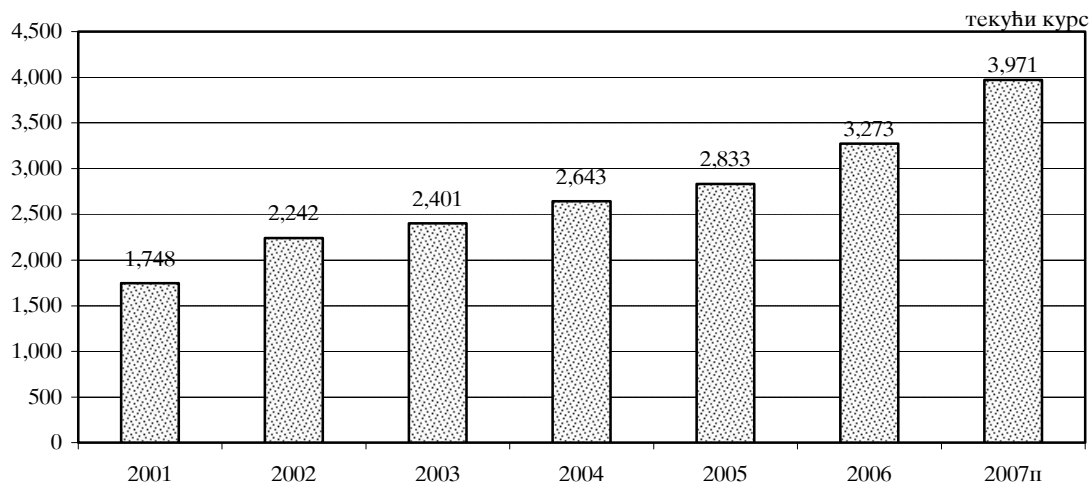
Србија је у периоду 2001-2007. године остварила релативно високу просечну годишњу стопу реалног раста бруто домаћег производа од 5,6% и кумулативни раст БДП од 46,1%, што је значајан резултат економске политике остварен у условима транзиције и циклличних

кретања светске привреде. Привредни раст је претежно вођен домаћом тражњом и извозом. На раст су позитивно деловале реализоване инвестиције и структурне реформе, пре свега приватизација друштвених предузећа.

Графикон 1. Реални раст бруто домаћег производа, у %

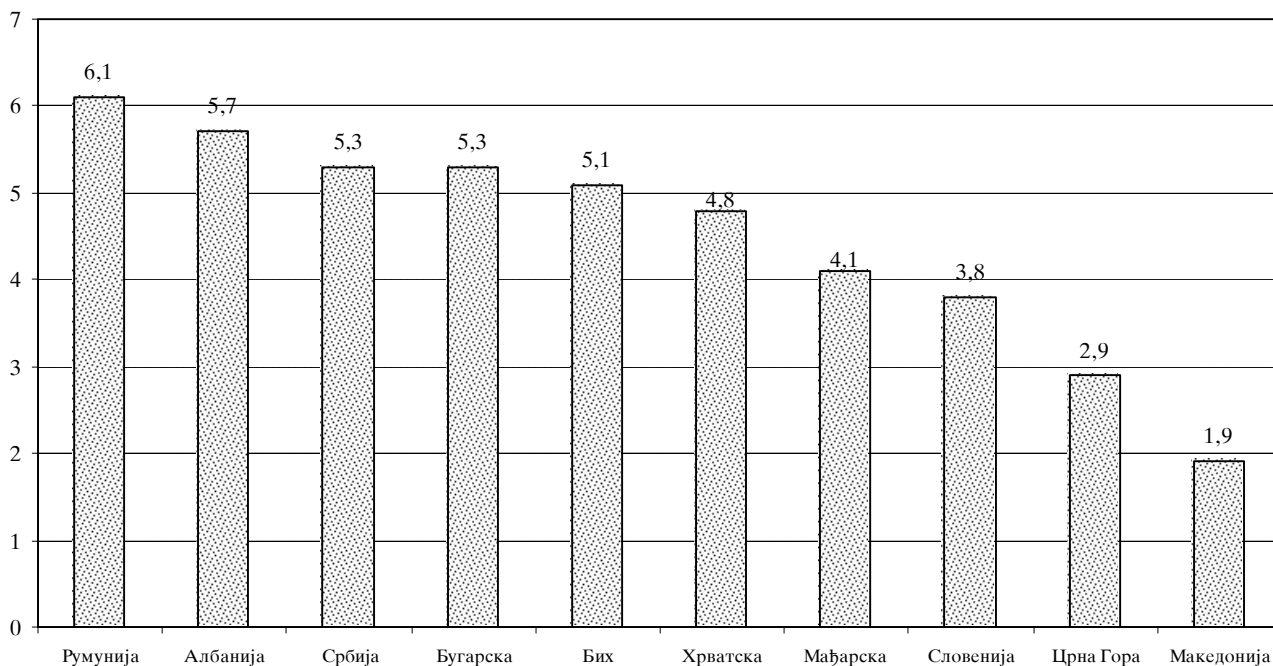
Графикон 2. Бруто домаћи производ по становнику, у еврима

У периоду од 2001. до 2007. године постигнут је значајан пораст БДП по становнику са 1.748 евра у 2001. години на 3.971 евра у 2007. години као синтетички резултат реалног раста БДП, али и реалне апрецијације динара која је допринела смањењу инфлације уз повећање дефицита спољнотрговинског биланса.

Србија је у првих седам година транзиције остварила брз привредни раст и по динамици раста БДП је у врху земаља из окружења, што је делом резултат ниске стартне позиције

Графикон 3. Просечне стопе раста БДП у периоду од 2001. до 2006. године, у %

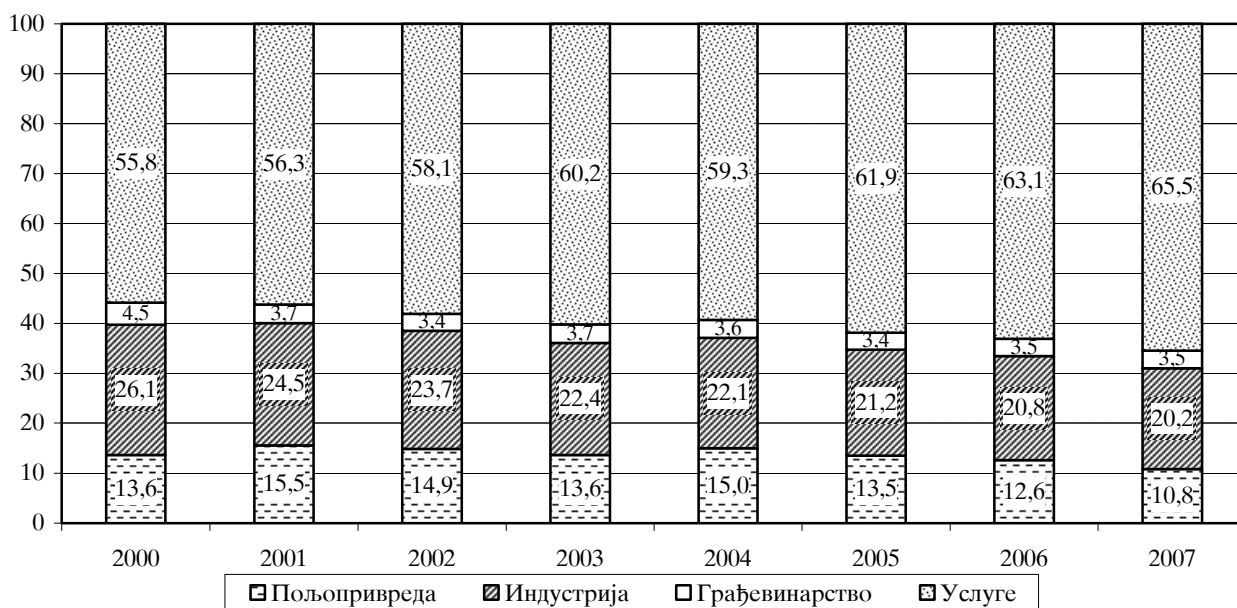

Извор: Статистичке публикације посматраних земаља

Структура бруто додате вредности у првих седам година транзиције у привреди Србије мењала се у корист сектора услуга. Највећи секторски доприноси привредном расту потичу од телекомуникација, трговине и финансијског сектора. У 2007. години пољопривреда је

допринела стварању БДП са 10,8%, индустрија са 20,2% и грађевинарство са 3,5%, док су услуге повећале учешће у БДП на 65,5%. То су значајне структурне промене у односу на 2000. годину у којој су учешћа тих сектора износила 13,6%, 26,1%, 4,5% и 55,8%, респективно.

Графикон 4. Секторска структура бруто додате вредности, у %

Привредни раст у протеклих седам година транзиције заснован је првенствено на расту домаће тражње. Употребу бруто домаћег производа у 2006. години карактерише високо учешће личне потрошње од 70,4%, државне потрошње од 17% и негативног салда извоза и увоза робе од преко 20%, као и ниско учешће бруто инвестиција од 19,7%. У структури употребе БДП у 2007. години повећано је учешће државне потрошње, као и државних и приватних инвестиција, док је смањено учешће личне потрошње.

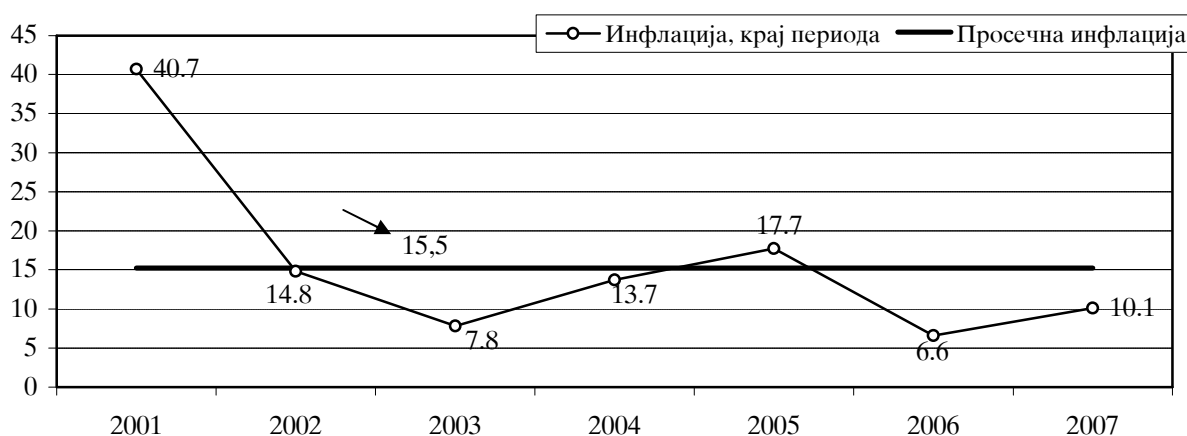
Лична и државна потрошња у првих седам година транзиције генерисале су раст БДП, док је пораст инвестиција и извоза био недовољан за бржи привредни раст и повећање запослености. Фактори на страни понуде су побољшавани од 2004. године, као резултат спроведених реформи и реализованих инвестиција, што је условило побољшање ефикасности привреде и пораст извоза.

Привредни раст у периоду транзиције праћен је релативно високом инфлацијом, растом дефицита текућег рачуна и растом незапослености, првенствено због структурних проблема везаних за неефикасност државних и друштвених предузећа и успорени раст приватног сектора, као и за висок ниво јавне потрошње.

2.3. Инфлација

Србија је значајно смањила инфлацију у првих седам година транзиције. Просечан раст цена на мало у периоду 2001-2007. године износио је 15,5% годишње, с тим да је забележена једноцифрена инфлација 2003. године од 7,8% и 2006. године од 6,6%, што је значајан учинак економске политике остварен у условима високог раста цена сирове нафте и исправљања диспаритета регулисаних цена у земљи. Карактеристичан је опадајући тренд инфлације уз годишње осцилације као последица колебања у економској политици и честих избора.

Графикон 5. Кретање инфлације, у %

Основни генератори повећања цена у првих седам година транзиције били су монетарно-кредитна експанзија, раст домаће тражње кроз раст зарада и јавне потрошње, серија егзогених шокова везаних за пораст цена сирове нафте, основних метала и сировина на светском тржишту, исправљање диспаритета домаћих регулисаних цена, повремене суше и пораст цена пољопривредних производа и хране, увођење пореза на додату вредност, недовољна конкуренција и утицај монопола. Неки од наведених фактора деловали су на инфлацију у целом периоду, а неки су једнократно и привремено утицали на инфлацију.

2.4. Дефицити у спољном сектору¹

Дефицит у робној размени већ дуже време представља највећу макроекономску неравнотежу у привреди Србије. Србија је у транзиционом периоду

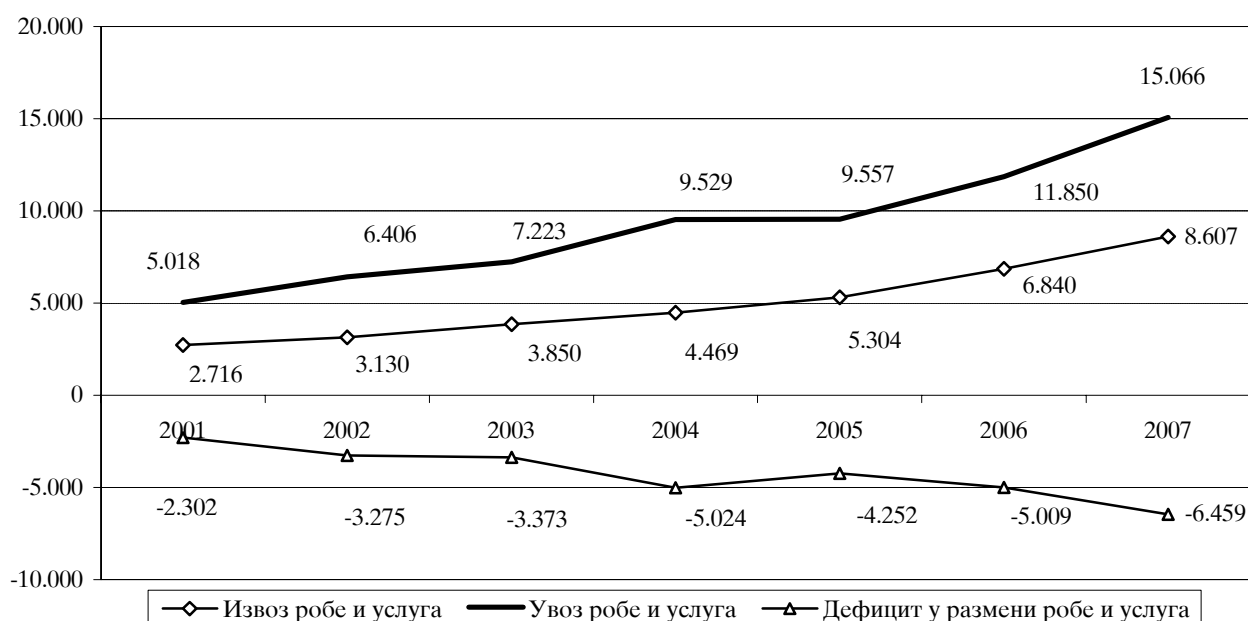
¹ Дефицит у спољној трговини и у текућим трансакцијама биће нижи у односу на постојећи дефицит, када се изврши методолошка промена у статистици платног биланса, у делу који се односи на пребацивање девизне штедње из капиталног рачуна у текући рачун. Тако кориговани дефицит текућег рачуна у 2007. години износио је 13,7% по новој методологији, уместо 17,5% БДП по старој методологији.

2001-2007. године имала спољнотрговински дефицит преко 20% БДП. Просечна стопа раста извоза робе у овом периоду износила је 20,2%, док је просечна стопа раста увоза робе износила 20,5%. Највеће учешће спољнотрговинског дефицита у БДП забележено је 2004. године од 26,4% БДП, што је једнократно повећање изазвано увођењем пореза на додатну вредност од 1. јануара 2005. године.

У робној размени са иностранством Србија је у протеклих седам година транзиције остварила значајно повећање извоза робе са 2,0 млрд евра у 2001. на 6,5 млрд. евра у 2007. Истовремено

увоз робе повећан је са 4,6 млрд. евра у 2001. на 12,9 млрд. евра у 2007, уз пораст спољнотрговинског дефицита са 2,6 млрд. евра у 2001. на 6,4 млрд. евра у 2007. години и уз покривеност увоза робе извозом робе (ф.о.б принцип) између 39-51%. При томе, учешће увоза робе и услуга у БДП је повећано са 38,3% у 2001. на 50,4% у 2007. години, а учешће извоза робе и услуга у БДП са 20,7% у 2001. на 28,8% у 2007. години.

Графикон 6. Увоз и извоз робе и услуга, у мил. евра

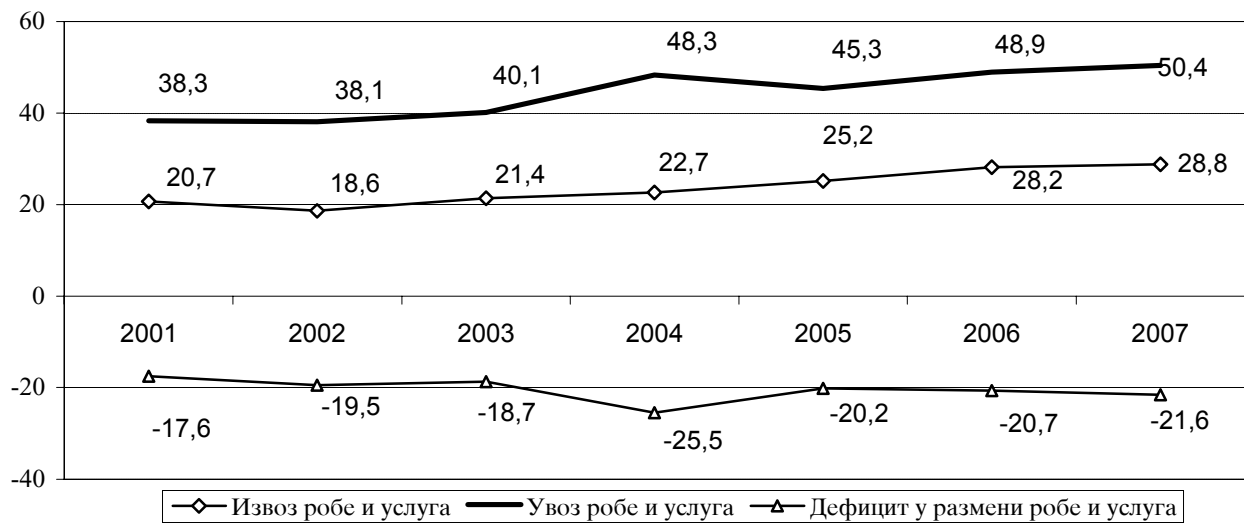

Србија је у протеклом транзиционом периоду имала и висок дефицит текућих трансакција (без стране помоћи²), посебно 2004. године од 13,6%, 2006. године од 13,8% и 2007. године од 17,5% БДП. Дефицит текућег рачуна у основи је пратио динамику спољнотрговинског дефицита, а разлику у нивоу дефицита спољнотрговинског и текућег биланса највећим делом покривале су дознаке које представљају стабилан извор финансирања дефицита екстерног сектора.

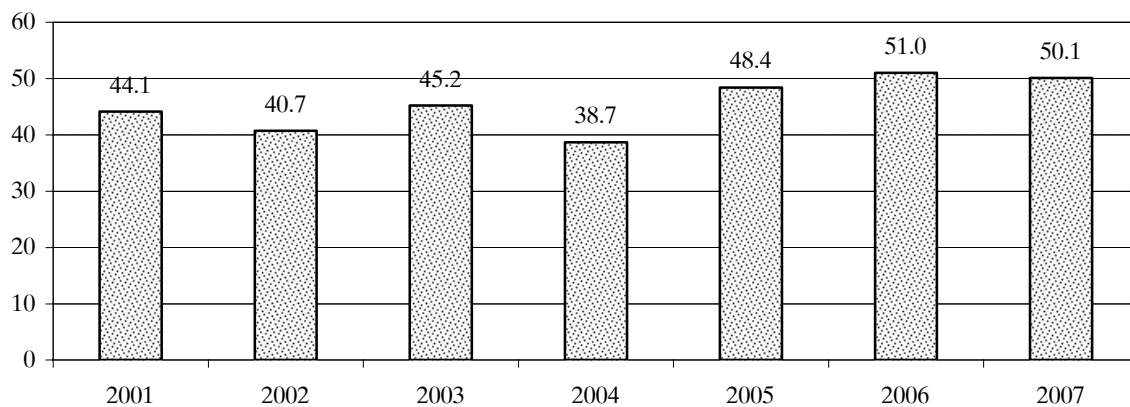
Високи удео дефицита текућих трансакција у БДП неодржив је на дужи рок. Процењује се да је одрживи ниво дефицита текућих трансакција између 6-8% БДП и да је одређен, с једне стране недостатком средстава за развој, а с друге стране могућношћу његовог финансирања претежно из некредитних извора, тако да спољни дуг не расте брже од раста БДП.

² Страна помоћ (донације) у периоду од 2004. године, представља занемарљиво мали проценат БДП, тако да њено укључивање у обрачун дефицита текућег рачуна не би значајније поправило резултат.

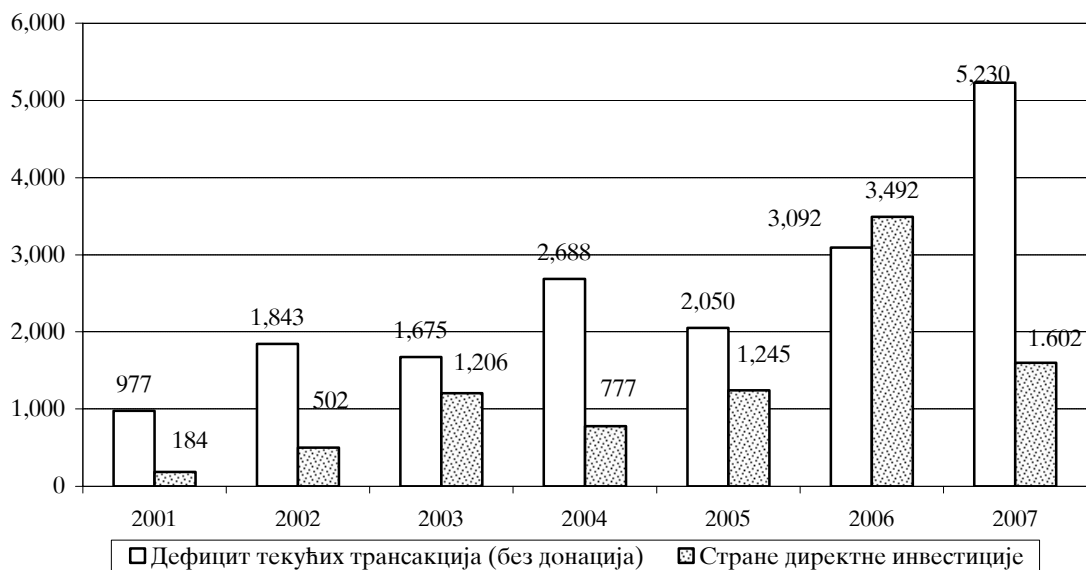
Графикон 7. Увоз и извоз робе и услуга, % БДП

Графикон 8. Покривеност увоза робе извозом робе (фоб), у %

Графикон 9. Дефицит текућих трансакција и СДИ, у мил. евра

Ниво и динамику раста дефицита у спољној трговини и дефицита текућег рачуна у контексту кретања у екстерном сектору приказују наредна табела и графикон.

Табела 3. Основни индикатори кретања у спољном сектору, у мил. евра* и у %

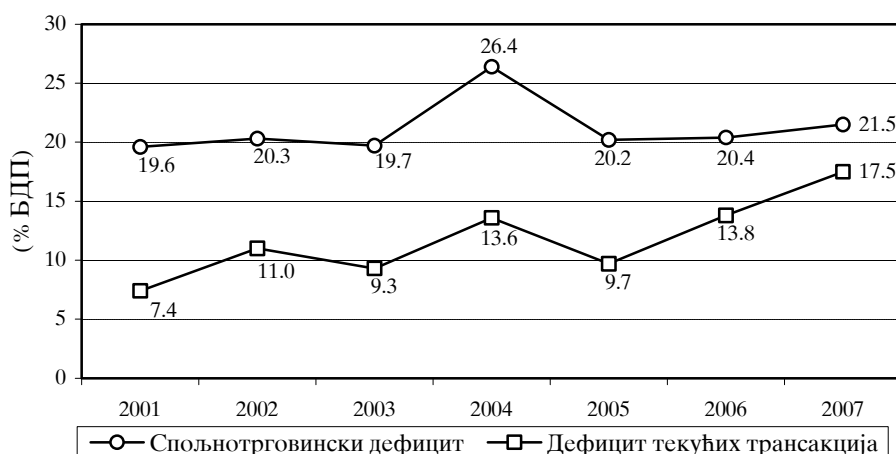
	2001	2002	2003	2004	2005	2006**	2007
Извоз робе (ф.о.б.)	2.031	2.339	2.932	3.282	3.991	5.163	6.462
Увоз робе (ф.о.б.)	4.605	5.751	6.484	8.482	8.238	10.120	12.908
Спољнотрговински дефицит	-2.574	-3.413	-3.552	-5.201	-4.248	-4.957	-6.446
Дефицит текућих трансакција (без донација)	-976,9	-1.842,7	-1.674,8	-2.688,4	-2.050,0	-3.091,8	-5.230,0
Извоз робе, (ф.о.б.), % БДП	15,5	13,9	16,3	16,6	18,9	21,3	21,6
Увоз робе, (ф.о.б.), % БДП	35,1	34,2	36,0	43,0	39,1	41,7	43,1

* За прерачунавања долара у евро коришћен је просечан однос долара према евра за одређене године.

** Од 2006. године укључена спољнотрговинска размена са Црном Гором.

Извор: МФИН на бази података РЗС и НБС.

Графикон 10. Дефицит спољне трговине и дефицит текућих трансакција (ф.о.б.)

Висок ниво и убрзан раст потрошње и домаће финалне тражње у првих седам година транзиције компензован је високим обимом, па и растом спољнотрговинског дефицита. Висок спољнотрговински дефицит условио је висок дефицит текућих трансакција који је повећан са 976,9 мил. евра у 2001. на 5,2 млрд. евра у 2007. Велики прилив страног капитала у виду кредита и страних директних инвестиција омогућио је финансирање текућег дефицита. Ову спољну неравнотежу, кад се посматра кроз дефицит текућих трансакција, значајно су смањивале дознаке које учествују са 7%-8% у БДП.

Суфицит на рачуну кредитно-финансијских трансакција био је довољан да покрије дефицит текућег биланса који се претежно финансирао новим кредитним задуживањем и страним директним инвестицијама.

Укупни платни биланс Србије у првих седам година транзиције био је у суфициту, што је омогућило раст девизних резерви са 2,0 млрд. евра у 2001. на 10,9 млрд. евра у 2007. Достигнуте девизне резерве омогућују деветомесечно финансирање увоза робе и услуга.

Високу екстерну неравнотежу забележила је већина земаља у транзицији као последица структурних промена, високог прилива страног капитала и конвергенције ка чланицама ЕУ. При томе, успешне земље у транзицији (Пољска, Словенија, Чешка, Мађарска) смањиле су ниво дефицита у екстерном сектору и у релативно кратком периоду приближиле се екстерној равнотежи.

**Табела 4. Упоредни приказ дефицита у спољном сектору и страних директних инвестиција у
транзиционим земљама у 2006. години**

	Спољнотрговински дефицит (%БДП)	Дефицит текућег рачуна (%БДП)	Стране директне инвестиције, у мил. евра
Албанија	-22,6	-7,4	259
Босна и Херцеговина	-47,2	-12,8	338
Бугарска	-22,2	-15,9	4.104
Естонија	-16,7	-14,9	1.282
Мађарска	-0,5	-5,8	4.874
Македонија	-21,3	-0,4	279
Летонија	-26,3	-21,1	1.303
Литванија	-13,7	-9,4	1.426
Пољска	-1,5	-2,3	8.303
Румунија	-12,1	-11,3	9.082
Србија	-20,4	-13,8	3.492
Словачка	-6,2	-7,0	3.324
Словенија	-3,9	-2,5	5.940
Хрватска	-25,9	-8,1	2.838
Црна Гора	-53,2	-29,1	644
Чешка	1,2	-4,2	6.172

Извор: МФИН на бази података ЕБРД, ММФ, РЗС и НБС.

Кључни генератор раста дефицита спољнотрговинског и текућег рачуна у платном билансу Србије је неусклађеност домаће тражње и домаће понуде. При томе, треба узети у обзир да је због прилива додатних средстава из иностранства (дознаке, приватизација, стране директне инвестиције) део ових дефицита са макроекономског становишта оправдан. Домаћа тражња је изнад домаће понуде, што је централни узрок високог увоза и последично високог спољнотрговинског дефицита. Спољнотрговински дефицит узрокован је недовољном штедњом привреде у односу на инвестиције, као и већом потрошњом становништва у односу на доходке. Кредитно-монетарна експанзија, уз стране директне инвестиције, покривала је јаз између инвестиција и штедње (приватног сектора), али са своје стране подстицала инвестиције и потрошњу, чиме се овај јаз додатно продубљивао. Такође, фискални резултат није у довољној мери смањивао спољнотрговинску неравнотежу, а повремено је и повећавао. Апрецијација динара значајно је допринела обарању инфлације, али је утицала на убрзање раста увоза и успоравање раста извоза, а тиме и на раст спољнотрговинског дефицита.

Дефицити екстерног сектора убрзано су расли у 2006. и 2007. години због фискалне експанзије у четвртном кварталу 2006. и 2007. године, а затим и убрзаног раста зарада, првенствено раста зарада у јавном сектору, нарочито у републичким јавним предузећима. Раст домаћих и страних кредита у 2006. и 2007. години додатно је допринео повећању домаће тражње и последично повећању увоза и спољнотрговинског дефицита. Томе је допринела и апрецијација динара која је у односу на спољнотрговинске токове имала махом егзогени и аутономни карактер. У 2007. години дефицит текућих трансакција достигао је високо учешће у БДП од 17,5%, првенствено због раста домаће потрошње, смањења производње у традиционално извозним секторима (металургија и пољопривреда), повећања плаћања по основу камата на растући спољни дуг и пада прилива по основу нето откупа девиза.

2.5. Незапосленост

Тржиште рада у Србији у првих седам година транзиције обележава раст незапослености и бржи раст плата од раста продуктивности.

Бржи раст плата од продуктивности смањује тражњу за радном снагом и на тај начин додатно утиче на повећање незапослености. Висока незапосленост представља велики структурни проблем привреде Србије. Према Анкети о радној снази у 2007. години стопа незапослености износила је 18,8%. Подаци о незапослености су од 2004. године методолошки упоредиви, јер је анкета усклађена са методологијом Међународне организације рада. Пошто анкета о радној снази не обухвата у потпуности сиву економију, коригована стопа незапослености према проценама била би нешто нижа.

Према Анкети о радној снази из 2007. године стопа незапослености је смањена за 2,8 процентних поена, односно са 21,6% у 2006. години на 18,8% у 2007. години. Број незапослених особа је у 2007. години, у поређењу с 2006. годином, смањен за 107,7 хиљада особа, док је број запослених повећан за 8,8 хиљада особа. У 2007. години у радно способној доби било је 4.908,2 хиљаде особа. Од тога 63,4% су особе које раде или активно траже посао (радна снага). Према овој анкети укупан број запослених у 2007. години износио је 2.525,6 милиона особа, што је повећање за 0,3% у поређењу са 2006. годином, док је број незапослених особа износио 584,2 хиљаде особа.

Графикон 11. Запосленост и незапосленост

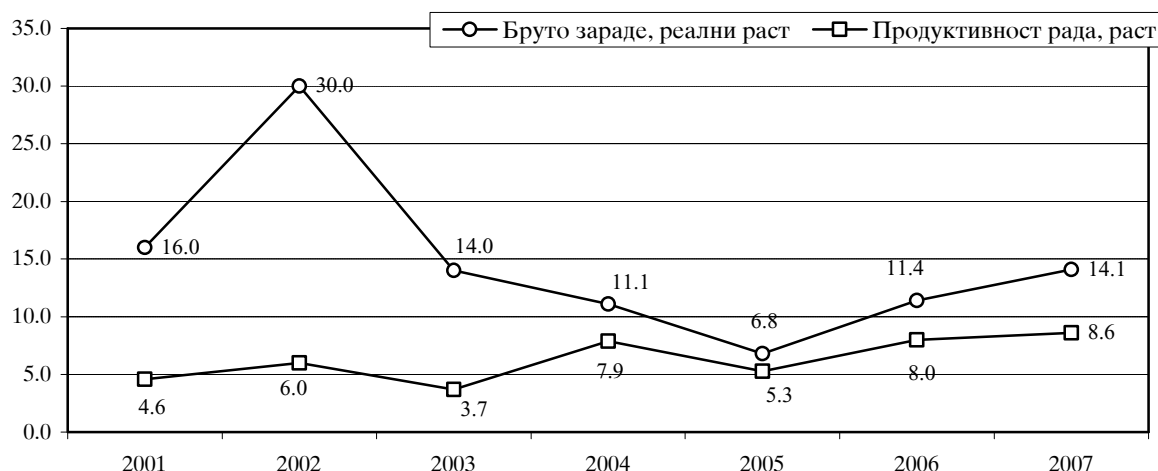
Привреду Србије на почетку транзиције карактерисала је висока скривена незапосленост и велики вишкови запослених у друштвеном и државном сектору, који су у процесу реструктурирања и приватизације делом продуктивно ангажовани, а делом отпуштени. Просечан број запослених смањен је у периоду транзиције, посебно број запослених у друштвеном и државном сектору као резултат реструктурирања. Истовремено, повећан је број запослених у приватном сектору који је повећао тражњу за радном снагом на примарном тржишту рада и стварао нова радна места, али то није било довољно да би резултирало у нето расту запослености. Нефлексибилност тржишта рада и високи

доприноси за социјално осигурање представљају крупну препреку креирању радних места у формалном сектору, као и укљученост значајног дела активне популације у сиву економију.

2.6. Зараде и продуктивност

Просечне бруто зараде у првих седам година транзиције бележиле су реални раст који је био знатно изнад раста продуктивности и раста БДП, што је генерисало раст агрегатне тражње и увоза и вршило трошковне притиске на инфлацију и подстицало раст дефицита екстерног сектора, уз погоршање конкурентности привреде.

Графикон 12. Реални раст бруто зарада и раст продуктивности, у %

2.7. Јавне финансије

Јавне финансије Републике Србије у првих седам година транзиције значајно су реформисане, уз повремена одступања условљена политичким циклусима. Укупни фискални систем је модернизован, а порески систем је постао конкурентан у односу на земље у окружењу. Остварен је одређени напредак у фискалном прилагођавању на приходној и расходној страни.

Табела 5. Консолидовани фискални показатељи*, % БДП

	2005	2006	2007
Јавни приходи	41,3	42,4	42,1
Јавни расходи	40,6	43,9	44,0
Дефицит/суфицит	0,8	-1,5	-1,9
Јавни дуг	50,3	36,2	29,4

* По ГФС методологији ММФ

Извор: Меморандум о буџету за 2009. годину

Србија је у 2006. години остварила дефицит консолидованог сектора државе, исказан по методологији ММФ, од 1,5% БДП који је мањи од неких земаља.

Табела 6. Упоредни преглед дефицита/суфицита консолидованог сектора државе, % БДП

	2006
Србија	-1,5
ЕУ (27 земаља)	-1,7
ЕУ (15 старих чланица)	-1,6
ЕУ (12 нових чланица)	-1,8

Табела 6. Упоредни преглед дефицита/суфицита консолидованог сектора државе, % БДП (наставка)

Бугарска	3,3
Румунија	-1,9
Мађарска	-9,2
Словенија	-1,4
Хрватска	-3,0
Црна Гора	-0,3
Албанија	-4,1

Извор: ММФ

Високи дефицити у приватном сектору (јаз између штедње и инвестиција и између потрошње и доходака домаћинстава) намећу потребу чврсте фискалне политике у неколико наредних година, са циљем да допринесе смањивању инфлације и спољног дефицита на одржив ниво.

Фискалну политику и политику јавних расхода потребно је у наредном средњерочном периоду чвршће засновати на тврдом буџетском ограничењу, како би значајније доприносиле успостављању и одржавању ниске инфлације између 4%-5%, свођењу дефицита текућих трансакција на одрживи ниво од 6%-8% БДП и одржавању високих стопа привредног раста између 6%-7% годишње.

Одрживост и стабилност јавних финансија Републике подразумева спровођење реформи у свим сегментима јавне потрошње започете реформом пензијског система, реформом

државне управе, смањењем непродуктивних субвенција и другим реформама јавног сектора. Таквим реформама смањили би се расходи буџета Републике, Покрајине и локалних

заједница, као и расходи организација обавезног социјалног осигурања, а последично и фискални дефицит.

2.8. Монетарна кретања и курс

Монетарна политика у транзиционом периоду 2001-2007. године била је усмерена на постизање и одржавање стабилности цена и стабилности финансијског система. У остваривању тих циљева монетарна политика је примењивала претежно тржишне инструменте монетарног регулисања, пре свега операције на отвореном тржишту. У периоду до августа 2006. године НБС се у вођењу монетарне политике ослањала на канал девизног курса и праћење раста монетарних агрегата, да би након усвајања Меморандума о принципима новог оквира монетарне политике, основни инструмент монетарне политике постала референтна каматна стопа (двонедељна стопа на репо операције). У првој половини 2006. године НБС је вишкове ликвидних средстава банака, настале због високог прилива капитала из иностранства, повлачила коришћењем обавезне резерве, посебно девизне, како би смањила инострано задужење банака на коме су заснивале повећану кредитну активност. У другом полугодишту 2006. године НБС је повлачила вишак новца коришћењем репо операција и обавезивањем банака да ускладе стање својих бруто пласмана становништву са основним капиталом. Почетна вредност референтне каматне стопе 2006. године била је 18%, а на крају 2006. године 14%. Приноси на хартије од вредности, које су коришћене у репо операцијама у еврима, износили су преко 30%, што је довело и до раста задуживања комерцијалних банака у иностранству у два последња квартала 2006. године. Нето задуживање комерцијалних банака у овом периоду било је преко 960 мил. евра. Овим задуживањем само се ограничио ефекат стерилисања новца у привреди, а трошкови операција на отвореном тржишту су НБС у 2006. години коштали око 150 мил. евра, а стање дуга по основу хартија од вредности, којима су вршене репо трансакције достигло је крајем 2006. године око 2 млрд. евра.

У 2007. години референтна каматна стопа је снижена са 14%, колико је износила почетком године, на 9,5% крајем октобра, а затим је

повећана на 10% крајем децембра 2007. године. Референтној каматној стопи прилагођавале су се каматне стопе на тржишту новца. Обавезе НБС по основу хартија од вредности којима су обављане операције на отвореном тржишту на крају 2007. године износиле су 219,7 млрд. динара, док су на крају 2005. године износиле 16,8 млрд. динара.

Монетарни агрегати и кредитна активност банака у протеклих седам година транзиције забележили су високе годишње стопе раста, што је утицало на јачање инфлаторних притисака. Динарски примарни новац у периоду од 2001. до 2007. године је повећан 4,3 пута, новчана маса М2 5,7 пута и новчана маса М3 7,2 пута. У структури М3, девизни депозити повећани су 9 пута, а динарски орочени депозити 14,3 пута. Основни ток који је утицао на раст монетарних агрегата била је нето инострана актива банкарског сектора која је повећана за 503,9 млрд. динара. НБС је предузетим мерама смањивала кредитни потенцијал банака и успоравала њихову кредитну активности те тако смањивала инфлаторне притиске. Раст динарских пласмана банака небанкарском сектору је успорен са 68% у 2005. на 31% у 2006. години и на 45,6% у 2007. години. При томе, треба узети у обзир да високи проценти повећања монетарних агрегата произилазе из ниског нивоа монетизације на почетку транзиције (ниско учешће монетарних агрегата у БДП). Иако је ниво монетизације повећан током протеклих седам година транзиције, он је још низак у односу на старе и нове чланице ЕУ и оправдано је постепено повећање учешћа монетарних агрегата у БДП, односно бржи раст новца од раста БДП.

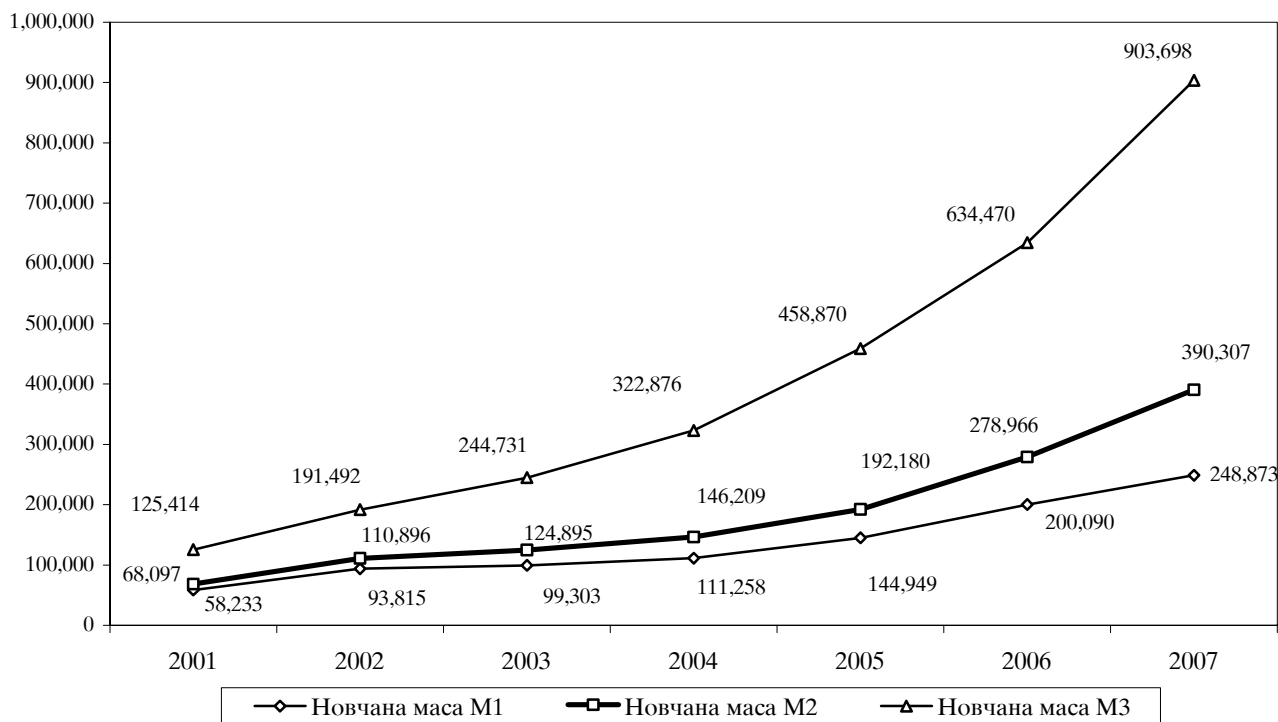
Примарни новац је креиран нето иностраном активом, односно откупом девиза од прилива капитала и дознака од стране НБС, а повлачен је обарањем нето домаће активе. На смањење нето домаће активе и по том основу повлачење примарног новца претежно је утицало повећање продаје хартија од вредности и раст

депозита државе код НБС. Операцијама на отвореном тржишту НБС је, закључно са децембром 2007. године, стерилисала око 216,5 млрд. динара примарног новца, с тим да није зауставила његов пораст. Повлачење примарног новца остварено је и продајом штедних записа НБС.

Расту бруто девизних резерви који је условио повећање нето иностране aktive највише је допринео прилив девизних средстава по основу нето мењачких послова иза којих стоје углавном дознаке, приватизације, издвајања девизне обавезне резерве, привремени платни промет на територији Србије и инострани кредити за инфраструктуру, здравство и школство. Високе девизне резерве омогућиле

су превремену отплату кредита ММФ, регулисање обавеза према СБ и Париском клубу поверилаца, исплату страним инвеститорима удела у компанији ИМоби 63в, интервенције на међубанкарском девизном тржишту и исплату старе девизне штедње. НБС је од 2006. године смањила интервенције на девизном тржишту и остварила мању нето продају у односу на претходну годину. НБС је минимално интервенисала на девизном тржишту и у 2007. години и тиме значајно допринела либерализацији девизног тржишта. НБС је интервенисала на девизном тржишту са 2 млрд. евра у 2005. години, са 1,6 млрд. евра у 2006. и са 554 мил. евра у 2007. години

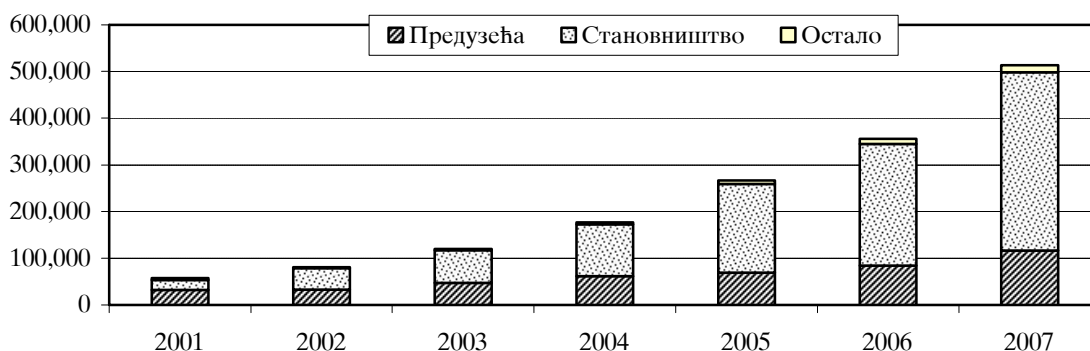
Графикон 13. Кретање монетарних агрегата, у мил. динара

У периоду 2001-2007. година новчана маса М1 повећана је за 190,6 млрд. динара, у томе депозити по виђењу су повећани 5,2 пута, а готов новац у оптицају 3 пута. Новчана маса М2 повећана је за 322,2 млрд. динара, у томе динарски орочени депозити повећани су 14,3

пута. Новчана маса М3 је повећана за 778,3 млрд. динара. Укупни девизни депозити су повећани 456,1 млрд. динара. У томе депозити становништва су забележили 4,3 пута веће повећање од депозита предузећа.

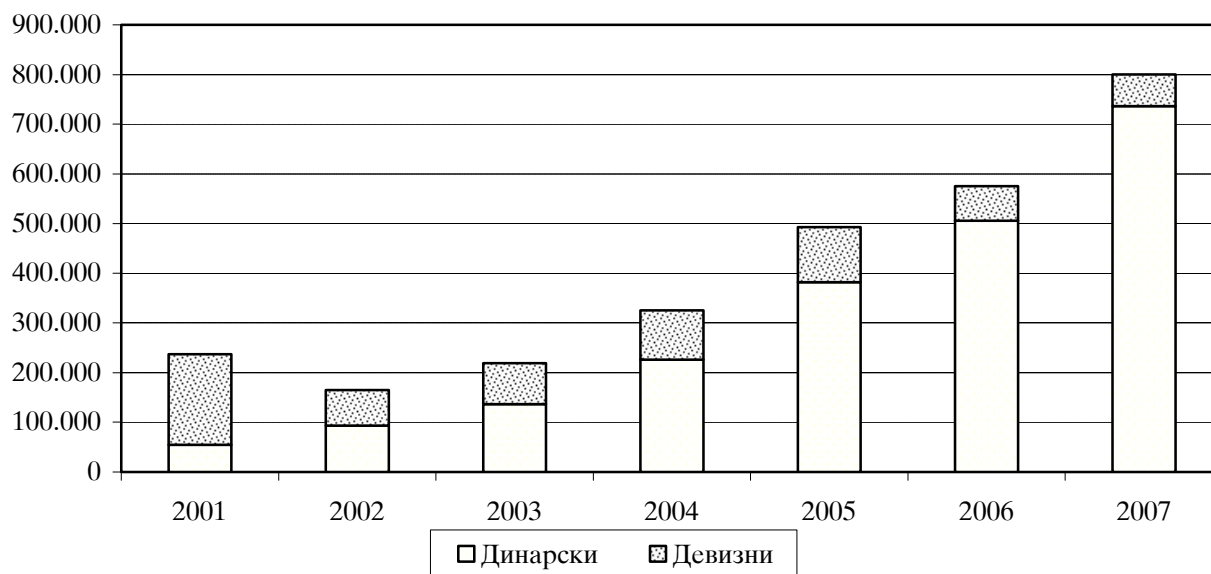
Графикон 14. Девизни депозити, у мил. динара

У структури девизних депозита, девизна штедна становништва је забележила растућу тенденцију и повећана је у периоду од 2001. до 2007. године за 4,5 млрд. евра, односно 13,7 пута. На пораст девизне штедне становништва утицало је јачање поверења у банкарски систем, повећање каматних стопа на депонована средства и раст прихода становништва, укључујући и приходе од продаје акција.

Укупни динарски кредити банака повећани су са 54,4 млрд. динара у 2001. на 736,0 млрд. динара у 2007. години, што је повећање за 681,7 млрд. динара, док су девизни кредити банака смањени са 183,0 млрд. динара у 2001. на 64,1 млрд. динара у 2007. години, (65%).

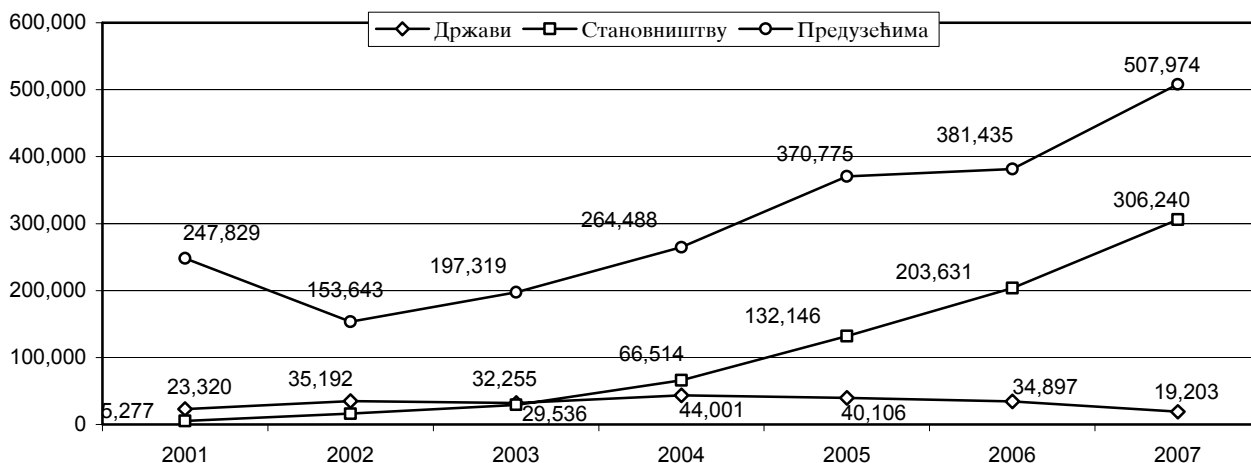
Графикон 15. Валутна структура банкарских кредита

Кредити становништву повећани су са 5,2 млрд. динара у 2001. на 304,2 млрд. динара у 2007. години или 59 пута, а кредити привреди са 221,2 млрд. динара у 2001. на 481,4 млрд. динара у 2007. години или 2,2 пута. Учешће кредита становништву у укупном повећању динарских

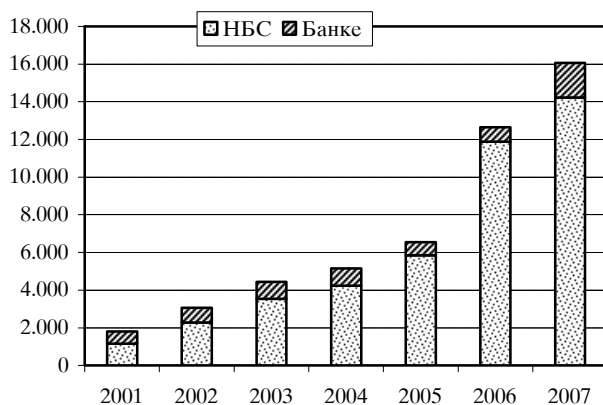
кредита износило је 46,5%. У структури кредита становништву највећи пораст је забележен код стамбених кредита, док је мањи раст био код кредита пољопривреди и потрошачких кредита.

Графикон 16. Одобрени кредити према секторима, у мил. динара

Девизне резерве НБС имале су тенденцију раста и крајем 2007. достигле су ниво од 14.215,8 мил. долара. Покривеност новчане масе М1 девизним резервама НБС повећана је са 135,9% крајем 2001. на 305,2% крајем 2007. године, а укупним девизним резервама са 210,2% крајем 2001. на 345,0% крајем 2007. године.

Графикон 17. Девизне резерве, у мил. долара

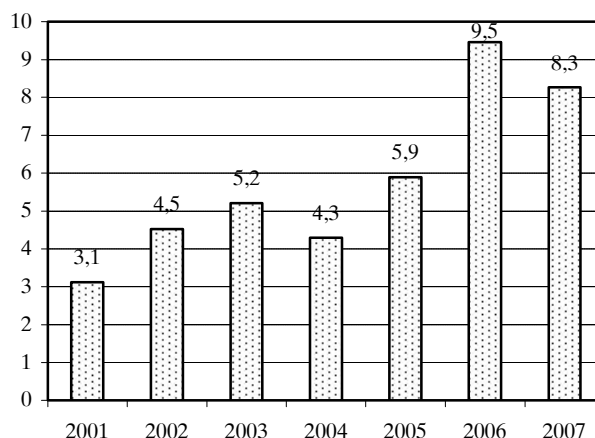

Достигнути ниво девизних резерви НБС обезбеђивао је покривеност увоза роба и услуга за 3 месеца у 2001. а у 2007. години за 8 месеци.

У периоду од јануара 2001. године до 30. јуна 2006. године вођена је политика руковођеног девизног курса. На почетку овог периода дошло је до знатне реалне апрецијације курса динара у односу на евро, да би у 2003. и 2004. години дошло до мање реалне депрецијације. Од почетка 2006. године поново долази до јачања апрецијацијских трендова, да би до велике апрецијације курса дошло у другој половини 2006. године када је уведено флукутирање курса динара према евр. Разлози високе апрецијације били су висока вредност страних директних инвестиција и експанзија задуживања у

иностранству од стране комерцијалних банка и предузећа у приватном сектору.

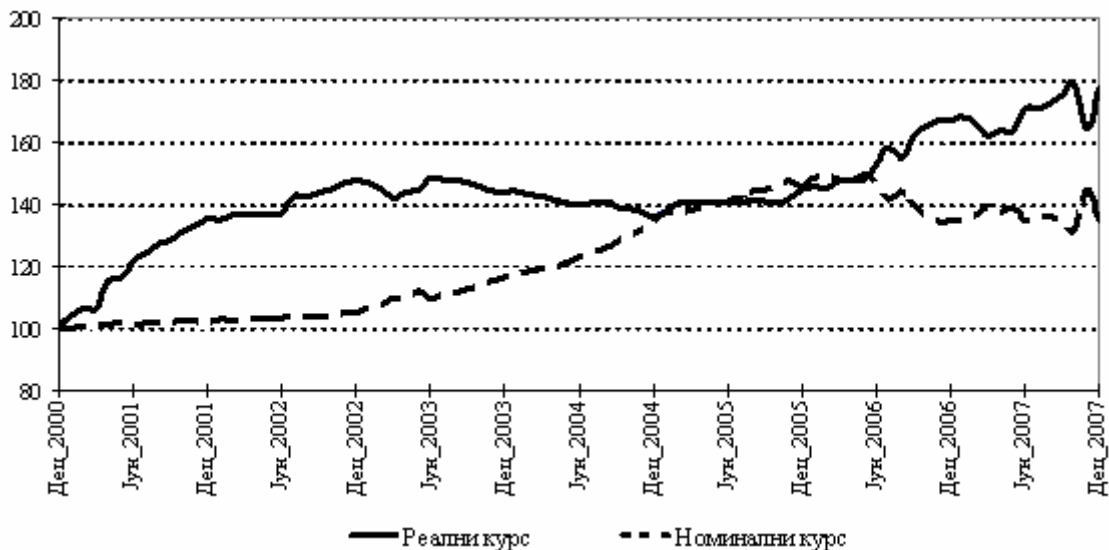
Графикон 18. Покривеност увоза девизним резервама НБС, у месецима

На крају 2005. године евро је вредео 85,5 динара, да би на крају 2006. године вредност била 79,0 динара. Инфлација је у 2006. години у Србији износила 6,6%, док је у евро зони износила 1,9%, тако да је укупна реална апрецијација у 2006. години износила 13,2%. Ефекти такве апрецијације динара у 2006. години били су стварање додатног притиска на страни увоза роба и услуга, раст кредитне задужености становништва и привреде, смањење трошкова регулисања обавеза по основу ино-кредита и домаћих кредита индексираних у ино-валути, амортизовање ефеката раста цене основних сировина на светском тржишту. У 2007. години евро је реално апрецирао за 6,8% са одређеним утицајем на инфлацију и дефицит екстерног сектора.

Кретање вредности динара (номинално и
реално) приказује наредни графикон:

Графикон 19. Реални и номинални курс динара, децембар 2000 = 100

Апрецијацијски јаз реалног курса динара деловао је на смањење инфлације. Аперијација курса динара према еврју је посебно била изражена у 2006. години и условљена високим суфицитом капиталног биланса, као последица

високог прилива по основу страних директних инвестиција, капиталних трансакција и задуживања у иностранству, као и високих каматних стопа на домаћем финансијском тржишту.

Литература:

1. Четири године транзиције у Србији, Центар за либерално-демократске студије, Београд, 2005.
2. Меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2009. годину, са пројекцијама за 2010. и 2011. годину, Влада Републике Србије, септембар 2008.
3. Светска банка, Програм за економски раст и запошљавање, Београд, 2004.
4. *Country Report 233*, ММФ, 2005.
5. *Country Repoort*, ММФ, 2008.
6. *Report EBRD*, 2007.
7. *Progress Report*, ММФ, 2007.

**БАЗЕ ВРЕМЕНСКИХ СЕРИЈА
РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
С Р Б И Ј Е**

**TIME SERIES DATA BASES IN
STATISTICAL OFFICE OF THE REPUBLIC
OF S E R B I A**

**ОДСЕК ЗА ВРЕМЕНСКЕ СЕРИЈЕ И
СТАТИСТИЧКЕ АНАЛИЗЕ**

**DEPARTMENT OF TIME SERIES AND
STATISTICAL ANALYSIS**

**Мр Милена Раданов-Радичев
Мр Нада Ђерић**

*Milena Radanov-Radičev, M.Sc.
Nada Đerić, M.Sc.*

УВОДНА НАПОМЕНА:

Респектујући интерес наших корисника, и даље ћемо објављивати текст о бази временских серија у РЗС и њихов списак из претходних бројева ТРЕНДОВА (Март 2004. до Март 2008.) са методолошким изменама које су у међувремену наступиле (измене у називу, или увођење нове серије).

Нове серије, додате у текућој години, су означене тако што су шифре таквих серија подвучене.

У односу на први број, у списку серија је сваки пут ажурирана информација о укупном броју серија по појединим активностима и дужинама серија у времену.

У прошлом броју ТРЕНДОВА (Март 2008. године) додате су две серије из области спољне трговине. **У овом броју ТРЕНДОВА (јун 2008. године) додато је пет серија из области монетарног сектора: новчани агрегат М1 (готов новац у оптицају и депозитни новац), новчани агрегат М2 и новчани агрегат М3, у реалном изразу.**

Дужи низ година, у државној статистици (СФР Југославије, СР Југославије, Србије и Црне Горе, и сада Републике Србије) постојала је и одржавала се база временских серија настала из података званичне статистике и преузетих података других државних институција.

Све серије у бази временских серија, су **серије економских показатеља**. Промене у методологијама појединих области примењене су прерачунавањем постојећих временских тачака у серији према новим правилима, или скраћивањем серија, или на неки други начин. У сваком случају, увек се настојало да се очува скуп показатеља упоредивих у времену.

Од јануара 2004. године, постоји база временских серија за Републику Србију (која је методолошки и садржајно наставак претходних).

INTRODUCTORY NOTE:

Respecting interest of our readers, the following text and the list of series from the data base of Statistical Office of the Republic of Serbia is being repeated from the previous issues of this publication (March 2004 to March 2008). Some methodological changes have been made in the meantime (names of some series have been changed or some new ones have been added).

New series are marked by underlining the code of each one in the list added in current year.

Information concerning the series' length and the total number of series for the specific group of economic activities are always accurate.

*In previous (March 2008) issue of TRENDS, two series have been added referring external trade. **In June 2008 issue of TRENDS, five series have been added referring monetary sectors. Those are monetary aggregates: money supply M1 (cash in circumlocution and sight deposits), money supply M2 and money supply M3, in real terms.***

During certain number of years, time series data base was established and maintained by state statistics (of SFR Yugoslavia, SR Yugoslavia, Serbia and Montenegro, and now by statistic of Republic of Serbia). The base was obtained from data collected by official statistics and data provided by other public institutions.

*All the established series are the **economic** ones. Any methodological change that appeared was applied by either recalculating previous data according to new rules or by cutting the series, or in some other, appropriate way. In any case, there was always the intention to maintain the data comparability in time.*

Since January 2004, the time series data base for Republic of Serbia has been established, being the continuation of the previous bases from methodological and contents point of view.

Истовремено су се стекли услови за једну круцијалну измену у методологији евалуације временских серија. Серије одговарајућих области приказују се према **Класификацији делатности (КД)** која се примењује од јануара 2001. године, а у знатној мери се разликује од **Јединствене класификације делатности (ЈКД)** која је била у примени више од 20 година. Део података по КД статистика прикупља од јануара 2004, док се подаци за претходне месеце добијају компилацијом старих података из ЈКД у КД.

Иако је садржајно наставак публикације ЕКОНОМСКИ ТРЕНД, од првог броја, нова публикација ТРЕНДОВИ је и презентација података из базе временских серија по Класификацији делатности.

Стога, дајемо комплетан садржај базе, то јест списак свих серија које се прате, а од којих је само одређен број презентован у публикацији. Приказаћемо их груписане према области економске активности коју описују.

Све серије су подељене физички и функционално у две паралелне базе: ТРЕНДАГРЕГАТ - ТАГР база временских серија апсолутних вредности праћене појаве, и ТРЕНДИНДЕКС - ТИНД - база временских серија које се прате исказано у базним или ланчаним индексима.

Шестоцифрена шифра сваке серије на последњем, шестом месту има шифру:

0 - ознака да је серија индексна, или

1 - ознака да је серија агрегатна.

Серије статистике индустрије, које се односе на производњу и на залихе, и серије статистике цена су само индексне.

*At the same time, the crucial change in methodology of time series evaluating could be applied as the new circumstances in statistics were appeared. Time series data (for appropriate sectors) are presented in terms of **Classification of Activities (CA)**, which has been applied since January 2001. There are quite differences between CA and **Uniform Classification of Activities (UCA)**, which had been in use for over twenty years. Statistics has been collecting data by CA methodology for some of the sectors since January 2004, while data for previous months are obtained by compiling data collected by UCA methodology.*

Nevertheless, TRENDS are said to be the continuation of ECONOMIC TREND. Starting the first issue, new publication presents data due to the Classification of activities (CA).

That is the reason for presenting the full content of time series data bases, only the part of which is used for the TRENDS publication. The way of grouping series is defined by the sector of economic activity they describe.

All the series provided by statistics are divided into two parallel data bases:

*TRENDAGGREGATE - TAGR time series data base covering data in terms of absolute values, and
TRENDINDEX - TIND - time series data base covering data in terms of base or chain indices.*

The six digit code is added to each of the series. The last, the sixth digit defines the type of series data:

0 - for index data, and

1 - for absolute values data.

The series of industry statistics, referring to production and stocks, as well as the series of prices do not have aggregates.

ВРЕМЕНСКЕ СЕРИЈЕ У СТАТИСТИЦИ

ЕКОНОМСКЕ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ
ФИНАЛНА ТРАЖЊА
СПОЉНА ТРГОВИНА
ЗАПОСЛЕНОСТ
РАСПОДЕЛА
ЦЕНЕ
МОНЕТАРНИ СЕКТОР

TIME SERIES IN STATISTICS

ECONOMIC ACTIVITIES

ACTIVITIES
FINAL DEMAND
EXTERNAL TRADE
EMPLOYMENT
DISTRIBUTION
PRICES
MONETARY SECTOR

АКТИВНОСТИ	(Укупан број серија: 47)	ACTIVITIES	(Total number of series: 47)
Дужина серија: јануар 2001 - мај 2008.		Series' length: January 2001 - May 2008	
010000	Индустријска производња - укупно	010000	Industrial production - total
010010	Енергија	010010	Energy
010020	Интермедијарни производи, осим енергије	010020	Intermediary products, except energy
010030	Капитални производи	010030	Capital products
010040	Трајни производи за широку потрошњу	010040	Durable products for consumption
010050	Нетрајни производи за широку потрошњу	010050	Non-durable products for consumption
013000	Вађење руда и камена	013000	Mining and quarrying
013100	Вађење и брикетирање угља	013100	Mining of coal
013110	Вађење сирове нафте и гаса, услуге	013110	Extractions of crude petroleum and gas, service activities
013120	Вађење руда урана и торијума, (-)	013120	Mining of uranium and thorium ores, (-)
013130	Вађење руда метала	013130	Mining of metal ores
013140	Вађење осталих руда и камена	013140	Other mining and quarrying
014000	Прерађивачка индустрија	014000	Manufacturing
014150	Производња прехранбених производа и пића	014150	Manufacture of food products and beverages
014160	Производња дуванских производа	014160	Manufacture of tobacco products
014170	Производња текстилних предива и тканина	014170	Manufacture of textile yarns and textiles
014180	Производња одевних предмета и крзна	014180	Manufacture of wearing apparel and fur
014190	Производња коже и предмета од коже, обуће	014190	Manufacture of leather and leader products, footwear
014200	Прерада и производи од дрвета и плуте	014200	Manufacture of wood and products of wood and cork
014210	Производња целулозе, папира и прерада папира	014210	Manufacture of pulp paper and paper products
014220	Издавање, штампање и репродукција	014220	Publishing, printing and reproduction
014230	Производња кокса и деривата нафте	014230	Manufacture of coke and refined petroleum products
014240	Производња хемикалија и хемијских производа	014240	Manufacture of chemicals and chemical products
014250	Производња производа од гуме и пластике	014250	Manufacture of rubber and plastic products
014260	Производња производа од осталих минерала	014260	Manufacture of other mineral products
014270	Производња основних метала	014270	Manufacture of basic metal
014280	Производња металних производа, осим машина	014280	Manufacture of metal products, except machinery
014290	Производња осталих машина и уређаја	014290	Manufacture of other machinery and equipment
014300	Производња канцеларијских и рачунских машина, јануар 2004 - мај 2008.	014300	Manufacture of office machinery and computers, January 2004 - May 2008
014310	Производња других електричних машина и апарата	014310	Manufacture of other electrical machinery and apparatus
014320	Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	014320	Manufacture of radio, television and communication equipment
014330	Производња прецизних и оптичких инструмената	014330	Manufacture of precision and optical instruments
014340	Производња моторних возила и приколица	014340	Manufacture of motor vehicles and trailers

014350	Производња осталих саобраћајних средстава	014350	Manufacture of other transport equipment
014360	Производња намештаја и сличних производа	014360	Manufacture of furniture and related products
014370	Рециклажа	014370	Recycling
015000	Производња и дистрибуција електричне енергије, гаса и воде	015000	Electricity, gas and water supply
015400	Производња електричне енергије, гаса и топле воде јануар 2004 - мај 2008.	015400	Electricity, gas and hot water supply January 2004 - May 2008
015410	Пречишћавање и дистрибуција воде	015410	Purification and distribution of water
<u>ОСТАЛЕ ОБЛАСТИ АКТИВНОСТИ:</u>		<u>OTHER SECTORS OF ACTIVITIES:</u>	
<u>Дужина серије: јануар 1994 - март 2008.</u>		<u>Series' length: January 1994 - March 2008</u>	
010301	Часови рада на градилиштима - предузећа - месечна	010301	Hours of work on construction sites - Enterprises - montly
010311	Часови рада на градилиштима - предузећа - квартална	010311	Hours of work on construction sites - Enterprises - quarterly
<u>Дужина серија: јануар 1997 - март 2008.</u>		<u>Series' length: January 1997 - March 2008</u>	
010401	Обим услуга у саобраћају - укупно	010401	Volume of transport services - total
010471	Обим услуга у путничком саобраћају - укупно	010471	Volume of services in passengers' transport - total
010541	Обим услуга у теретном саобраћају - укупно	010541	Volume of services in freights' transport - total
<u>Дужина серија: јануар 2000 - мај 2008.</u>		<u>Series' length: January 2000 - May 2008</u>	
010701	Ноћења туриста - укупно	010701	Tourist nights - total
010711	Ноћења туриста - домаћи	010711	Tourist nights - domestic
010721	Ноћења туриста - страни	010721	Tourist nights - foreign
ФИНАЛНА ТРАЖЊА (Укупан број серија: 46)		FINAL DEMAND (Total number of series: 46)	
<u>Дужина серија: јануар 2001 - мај 2008.</u>		<u>Series' length: January 2001 - May 2008</u>	
<u>ЗАЛИХЕ ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА:</u>		<u>STOCKS IN MANUFACTURED GOODS:</u>	
020000	Индустријска производња - укупно	020000	Industrial production - total
020010	Енергија	020010	Energy
020020	Интермедијарни производи, осим енергије	020020	Intermediary products, except energy
020030	Капитални производи	020030	Capital products
020040	Трајни производи за широку потрошњу	020040	Durable products for consumption
020050	Нетрајни производи за широку потрошњу	020050	Non-durable products for consumption
023000	Вађење руда и камена	023000	Mining and quarrying
023100	Вађење и брикетирање угља	023100	Mining of coal
023110	Вађење сирове нафте и гаса, услуге	023110	Extractions of crude petroleum and gas, service activities
023120	Вађење руда урана и торијума, (-)	023120	Mining of uranium and thorium ores, (-)
023130	Вађење руда метала	023130	Mining of metal ores
023140	Вађење осталих руда и камена	023140	Other mining and quarrying
024000	Прерађивачка индустрија	024000	Manufacturing
024150	Производња прехранбених производа и пића	024150	Manufacture of food products and beverages
024160	Производња дуванских производа	024160	Manufacture of tobacco products
024170	Производња текстилних предива и тканина	024170	Manufacture of textile yarns and textiles
024180	Производња одевних предмета и крзна	024180	Manufacture of wearing apparel and fur

024190	Производња коже и предмета од коже, обуће	024190	Manufacture of leather and leader products, footwear
024200	Прерада и производи од дрвета и плуте	024200	Manufacture of wood and products of wood and cork
024210	Производња целулозе, папира и прерада папира	024210	Manufacture of pulp paper and paper products
024220	Издавање, штампање и репродукција	024220	Publishing, printing and reproduction
024230	Производња кокса и деривата нафте	024230	Manufacture of coke and refined petroleum products
024240	Производња хемикалија и хемијских производа	024240	Manufacture of chemicals and chemical products
024250	Производња производа од гуме и пластике	024250	Manufacture of rubber and plastic products
024260	Производња производа од осталих минерала	024260	Manufacture of rubber and plastic products
024270	Производња основних метала	024270	Manufacture of basic metal
024280	Производња металних производа, осим машина	024280	Manufacture of metal products, except machinery
024290	Производња осталих машина и уређаја	024290	Manufacture of other machinery and equipment
024300	Производња канцеларијских и рачунских машина, јануар 2004 - мај 2008.	024300	Manufacture of office machinery and computers, January 2004 - May 2008
024310	Производња других електричних машина и апарата	024310	Manufacture of other electrical machinery and apparatus
024320	Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	024320	Manufacture of radio, television and communication equipment
024330	Производња прецизних и оптичких инструмената	024330	Manufacture of precision and optical instruments
024340	Производња моторних возила и приколица	024340	Manufacture of motor vehicles and trailers
024350	Производња осталих саобраћајних средстава	024350	Manufacture of other transport equipment
024360	Производња намештаја и сличних производа	024360	Manufacture of furniture and related products
024370	Рециклажа	024370	Recycling
025000	Производња и дистрибуција електричне енергије, гаса и воде, (-)	025000	Electricity, gas and water supply, (-)
025400	Производња електричне енергије, гаса и топле воде, (-)	025400	Electricity, gas and hot water supply, (-)
025410	Пречишћавање и дистрибуција воде, (-)	025410	Purification and distribution of water, (-)
ОСТАЛЕ ОБЛАСТИ ТРАЖЊЕ:		OTHER DEMAND SECTORS:	
Дужина серија: јануар 2001 - мај 2008.		Series' length: January 2001 - May 2008	
031201	Номинална лична тражња - укупно	031201	Nominal personal demand - total
031220	Реална лична тражња - укупно	031220	Real personal demand - total
040201	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама - укупно	040201	Turnover of goods retail trade in enterprises, in current prices - total
010500	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у сталним ценама - укупно	010500	Turnover of goods in retail trade in enterprises, in constant prices - total
Дужина серија: јануар 1997 - мај 2008.		Series' length: January 1997 - May 2008	
090101	Бруто наплата јавних прихода - укупно	090101	Collection of public revenues - total
090111	Приходи и примања буџета - укупно	090111	Revenues and receipts of budget - total
100101	Приходи организација социјалног осигурања - укупно	100101	Revenues of social security organization - total

СПОЉНА ТРГОВИНА (Број серија: 242)

Дужина серија: јануар 1996 - мај 2008.

050301 Извоз роба - укупно (USD)
050331 Извоз роба - средства рада
050341 Извоз роба - материјал за репродукцију
050351 Извоз роба - роба за личну потрошњу
050401 Увоз роба - укупно (USD)
050431 Увоз роба - средства рада
050441 Увоз роба - материјал за репродукцију
050451 Увоз роба - роба за личну потрошњу
050501 Трговински салдо - (увоз - извоз) (USD)

Дужина серија: јануар 2004 - мај 2008.

050011 Извоз - Енергија
050021 Извоз - Интермедијарни производи,
осим енергије
050031 Извоз - Капитални производи
050041 Извоз - Трајни производи за широку
потрошњу
050051 Извоз - Нетрајни производи за широку
потрошњу
050061 Извоз - Остало (пољопривредни производи)
050071 Увоз - Енергија
050081 Увоз - Интермедијарни производи, осим
енергије
050091 Увоз - Капитални производи
050101 Увоз - Трајни производи за широку
потрошњу
050111 Увоз - Нетрајни производи за широку
потрошњу
050121 Увоз - Остало (пољопривредни производи)

Дужина серија: јануар 2003 - мај 2008.

050361 Извоз - Вађење руда и камена
050461 Увоз - Вађење руда и камена
050371 Извоз - Прерађивачка индустрија
050471 Увоз - Прерађивачка индустрија
050381 Извоз - Производња електричне
енергије, гаса и воде
050481 Увоз - Производња електричне енергије,
гаса и воде
050391 Извоз роба - Индустијски производи
050491 Увоз роба - Индустијски производи
051011 Извоз - Вађење угља
051021 Извоз - Вађење сирове нафте и гаса,
услуге
051031 Извоз - Вађење руда урана и торијума,(-)
051041 Извоз - Вађење руда метала
051051 Извоз - Вађење осталих руда и камена
051061 Извоз - Производња прехранбених
производа и пића
051071 Извоз - Производња дуванских производа
051081 Извоз - Производња текстилних
предива и тканина
051091 Извоз - Производња одевних предмета и
крзна

EXTERNAL TRADE (Total number of series: 242)

Series' length: January 1996 - May 2008

050301 Exports of goods - total (USD)
050331 Exports of goods - capital goods (USD)
050341 Exports of goods - intermediate goods (USD)
050351 Exports of goods - consumer goods (USD)
050401 Imports of goods - total (USD)
050431 Imports of goods - capital goods (USD)
050441 Imports of goods - intermediate goods (USD)
050451 Imports of goods - consumer goods (USD)
050501 Commercial balance - (Import - Export) (USD)

Series' length: January 2004 - May 2008

050011 Exports - Energy
050021 Exports - Intermediary products, except
energy
050031 Exports - Capital products
050041 Exports - Durable products for consumption
050051 Exports - Non-durable products for
consumption
050061 Exports - Others (Agricultural products)
050071 Imports - Energy
050081 Imports - Intermediary products, except
energy
050091 Imports - Capital products
050101 Imports - Durable products for consumption
050111 Imports - Non-durable products for
consumption
050121 Imports - Others (Agricultural products)

Series' length: January 2003 - May 2008

050361 Exports - Mining and quarrying
050461 Imports - Mining and quarrying
050371 Exports - Manufacturing
050471 Imports - Manufacturing
050381 Exports - Electricity, gas and water supply
050481 Imports - Electricity, gas and water supply
050391 Exports of goods - Industrial productions
050491 Imports of goods - Industrial productions
051011 Exports - Mining of coal
051021 Exports - Extractions of crude petroleum and
gas, service activities
051031 Exports - Mining of uranium and thorium ores,(-)
051041 Exports - Mining of metal ores
051051 Exports - Other mining and quarrying
051061 Exports - Manufactures of food products and
beverages
051071 Exports - Manufacture of tobacco products
051081 Exports - Manufactures of textile yarns and
textiles
051091 Exports - Manufactures of wearing apparel
and fur

051101	Извоз - Производња коже и предмета од коже, обуће	051101	Exports - Manufacture of leather and leather products, footwear
051111	Извоз - Прерада и производи од дрвета и плуте	051111	Exports - Manufactures of wood and products of wood and cork
051121	Извоз - Производња целулозе, папира и прерада папира	051121	Exports - Manufactures of pulp, paper and paper and paper-products
051131	Извоз - Издавање, штампање и репродукција	051131	Exports - Publishing, printing and reproduction
051141	Извоз - Производња кокса и деривата нафте	051141	Exports - Manufacture of coke and refined petroleum products
051151	Извоз - Производња хемикалија и хемијских производа	051151	Exports - Manufacture of chemicals and chemical products
051161	Извоз - Производња производа од гуме и пластике	051161	Exports - Manufacture of rubber and plastic products
051171	Извоз - Производња производа од осталих минерала	051171	Exports - Manufacture of other mineral products
051181	Извоз - Производња основних метала	051181	Exports - Manufacture of basic metal
051191	Извоз - Производња металних производа, осим машина	051191	Exports - Manufacture of metal products, except machinery
051201	Извоз - Производња осталих машина и уређаја	051201	Exports - Manufacture of other machinery and equipment
051211	Извоз - Производња канцеларијских и рачунских машина	051211	Exports - Manufacture of office machinery and computers
051221	Извоз - Производња других електричних машина и апарата	051221	Exports - Manufacture of other electrical machinery and apparatus
051231	Извоз - Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	051231	Exports - Manufacture of radio, television and communication equipment
051241	Извоз - Производња прецизних и оптичких инструмената	051241	Exports - Manufacture of precision and optical instruments
051251	Извоз - Производња моторних возила и приколица	051251	Exports - Manufacture of motor vehicles and trailers
051261	Извоз - Производња осталих саобраћајних средстава	051261	Exports - Manufacture of other transport equipment
051271	Извоз - Производња намештаја и сличних производа	051271	Exports - Manufacture of furniture and related products
051281	Извоз - Рециклажа	051281	Exports - Recycling
051291	Извоз - Производња електричне енергије, гаса и топле воде	051291	Exports - Electricity, gas and hot water supply
051301	Извоз - Пречишћавање и дистрибуција воде	051301	Exports - Purification and distribution of water
052001	Извоз - земље - укупно	052001	Exports - countries - total
052011	Извоз - земље Европе - укупно	052011	Exports - Europe - total
052021	Извоз - Европска унија (ЕУ)	052021	Exports - European Union (EU)
052031	Извоз - Остале европске земље	052031	Exports - Other countries
052041	Извоз - земље Африке - укупно	052041	Exports - Africa - total
052051	Извоз - Северна Африка	052051	Exports - North Africa
052061	Извоз - Остале афричке земље	052061	Exports - Other countries
052071	Извоз - земље Америке - укупно	052071	Exports - America - total
052081	Извоз - Северна Америка	052081	Exports - North America
052091	Извоз - Централна Америка, Кариби	052091	Exports - Central America
052101	Извоз - Јужна Америка	052101	Exports - South America
052111	Извоз - земље Азије - укупно	052111	Exports - Asia - total
052121	Извоз - Земље Блиског, Средњег истока	052121	Exports - Near and Mile East Countries

052131	Извоз - Остале азијске земље	052131	Exports - Other countries
052141	Извоз - Океанија и Поларни регион - укупно	052141	Exports - Oceania and Polar region - total
052151	Извоз - Аустралија, Нови Зеланд	052151	Exports - Australia, New Zealand
052161	Извоз - Остале земље Океаније	052161	Exports - Other countries
053001	Извоз - по робним секторима - укупно	053001	Exports - by merchandise sections - total
053361	Извоз - Храна и живе животиње	053361	Exports - Food and live animals
053371	Извоз - Пиће и дуван	053371	Exports - Beverages and tobacco
053381	Извоз - Сирове материје, осим горива	053381	Exports - Crude materials except fuels
053391	Извоз - Минерална горива и мазива	053391	Exports - Mineral fuels and lubricants
053401	Извоз - Животињска и биљна уља и масти	053401	Exports - Animal and vegetable fats
053411	Извоз - Хемијски производи	053411	Exports - Chemical products
053421	Извоз - Прерађени производи	053421	Exports - Manufactured goods
053431	Извоз - Машине и транспортни уређаји	053431	Exports - Machinery and transport equipment
053441	Извоз - Разни готови производи	053441	Exports - Miscellaneous manufactured goods
053451	Извоз - Производи и трансакције нигде непоменути	053451	Exports - Merchandise not elsewhere specified
053461	Извоз - индустријске земље - Храна и живе животиње	053461	Exports - industrial countries - Food and live animals
053471	Извоз - индустријске земље - Пиће и дуван	053471	Exports - industrial countries - Beverages and tobacco
053481	Извоз - индустријске земље - Сирове материје, осим горива	053481	Exports - industrial countries - Crude materials except fuels
053491	Извоз - индустријске земље - Минерална горива и мазива	053491	Exports - industrial countries - Mineral fuels and lubricants
053501	Извоз - индустријске земље - Животињска и биљна уља и масти	053501	Exports - industrial countries - Animal and vegetable fats
053511	Извоз - индустријске земље - Хемијски производи	053511	Exports - industrial countries - Chemical products
053521	Извоз - индустријске земље - Прерађени производи	053521	Exports - industrial countries - Manufactured goods
053531	Извоз - индустријске земље - Машине и транспортни уређаји	053531	Exports - industrial countries - Machinery and transport equipment
053541	Извоз - индустријске земље - Разни готови производи	053541	Exports - industrial countries - Miscellaneous manufactured goods
053551	Извоз - индустријске земље - Производи и трансакције нигде непоменути	053551	Exports - industrial countries - Merchandise not elsewhere specified
053561	Извоз - земље у развоју - Храна и живе животиње	053561	Exports - developing countries - Food and live animals
053571	Извоз - земље у развоју - Пиће и дуван	053571	Exports - developing countries - Beverages and tobacco
053581	Извоз - земље у развоју - Сирове материје, осим горива	053581	Exports - developing countries - Crude materials except fuels
053591	Извоз - земље у развоју - Минерална горива и мазива	053591	Exports - developing countries - Mineral fuels and lubricants
053601	Извоз - земље у развоју - Животињска и биљна уља и масти	053601	Exports - developing countries - Animal and vegetable fats
053611	Извоз - земље у развоју - Хемијски производи	053611	Exports - developing countries - Chemical products
053621	Извоз - земље у развоју - Прерађени производи	053621	Exports - developing countries - Manufactured goods
053631	Извоз - земље у развоју - Машине и транспортни уређаји	053631	Exports - developing countries - Machinery and transport equipment

053641	Извоз - земље у развоју - Разни готови производи	053641	Exports - developing countries - Miscellaneous manufactured goods
053651	Извоз - земље у развоју - Производи и трансакције нигде непоменути	053651	Exports - developing countries - Merchandise not elsewhere specified
054661	Извоз - земље <i>EFTA</i>	054661	Exports - <i>EFTA</i> countries
054671	Извоз - земље <i>ACP</i>	054671	Exports - <i>ACP</i> countries
054681	Извоз - земље <i>OPEC</i>	054681	Exports - <i>OPEC</i> countries
054691	Извоз - земље <i>MEDA</i>	054691	Exports - <i>MEDA</i> countries
054701	Извоз - земље <i>ASEAN</i>	054701	Exports - <i>ASEAN</i> countries
054711	Извоз - земље <i>SAARC</i>	054711	Exports - <i>SAARC</i> countries
054721	Извоз - земље Европске уније	054721	Exports - European Union countries
054731	Извоз - земље <i>CEEC</i>	054731	Exports - <i>CEEC</i> countries
054741	Извоз - земље <i>NAFTA</i>	054741	Exports - <i>NAFTA</i> countries
054751	Извоз - земље <i>MERCOSUR</i>	054751	Exports - <i>MERCOSUR</i> countries
054761	Извоз - земље <i>NICS</i>	054761	Exports - <i>NICS</i> countries
054771	Извоз - земље <i>APEC</i>	054771	Exports - <i>APEC</i> countries
054781	Извоз - земље <i>CIS</i>	054781	Exports - <i>CIS</i> countries
054791	Извоз - земље <i>OECD</i> , остало	054791	Exports - <i>OECD</i>
054801	Извоз - земље - неразврстано	054801	Exports - Other countries
055011	Увоз - Вађење угља	055011	Imports - Mining of coal
055021	Увоз - Вађење сирове нафте и гаса, услуге	055021	Imports - Extractions of crude petroleum and gas, service activities
055031	Увоз - Вађење руда урана и торијума,(-)	055031	Imports - Mining of uran and thorium ores, (-)
055041	Увоз - Вађење руда метала	055041	Imports - Mining of metal ores
055051	Увоз - Вађење осталих руда и камена	055051	Imports - Other mining and quarrying
055061	Увоз - Производња прехранбених производа и пића	055061	Imports - Manufactures of food products and beverages
055071	Увоз - Производња дуванских производа	055071	Imports - Manufacture of tobacco products
055081	Увоз - Производња текстилних предива и тканина	055081	Imports - Manufactures of textile yarns and textiles
055091	Увоз - Производња одевних предмета и крзна	055091	Imports - Manufactures of wearing apparel and fur
055101	Увоз - Производи коже и предмета од коже, обуће	055101	Imports - Manufacture of leather and leather products, footwear
055111	Увоз - Прерада и производи од дрвета и плуте	055111	Imports - Manufactures of wood and products of wood and cork
055121	Увоз - Производња целулозе, папира и прерада папира	055121	Imports - Manufactures of pulp, paper and paper and paper-products
055131	Увоз - Издавање, штампање и репродукција	055131	Imports - Publishing, printing and reproduction
055141	Увоз - Производња кокса и деривата нафте	055141	Imports - Manufacture of coke and refined petroleum products
055151	Увоз - Производња хемикалија и хемијских производа	055151	Imports - Manufacture of chemicals and chemical products
055161	Увоз - Производња производа од гуме и пластике	055161	Imports - Manufacture of rubber and plastic products
055171	Увоз - Производња производа од осталих минерала	055171	Imports - Manufacture of other mineral products
055181	Увоз - Производња основних метала	055181	Imports - Manufacture of basic metal
055191	Увоз - Производња металних производа, осим машина	055191	Imports - Manufacture of metal products, except machinery
055201	Увоз - Производња осталих машина и уређаја	055201	Imports - Manufacture of other machinery and equipment

055211 Увоз - Производња канцеларијских и рачунских машина	055211 Imports - Manufacture of office machinery and computers
055221 Увоз - Производња других електричних машина и апарата	055221 Imports - Manufacture of other electrical machinery and apparatus
055231 Увоз - Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	055231 Imports - Manufacture of radio, television and communication equipment
055241 Увоз - Производња прецизних и оптичких инструмената	055241 Imports - Manufacture of precision and optical instruments
055251 Увоз - Производња моторних возила и приколица	055251 Imports - Manufacture of motor vehicles and trailers
055261 Увоз - Производња осталих саобраћајних средстава	055261 Imports - Manufacture of other transport equipment
055271 Увоз - Производња намештаја и сличних производа	055271 Imports - Manufacture of related products
055281 Увоз - Рециклажа	055281 Imports - Recycling
055291 Увоз - Производња ел. енергије, гаса и топле воде	055291 Imports - Electricity, gas and hot water supply
055301 Увоз - Пречишћавање и дистрибуција воде	055301 Imports - Purification and distribution of water
056001 Увоз - земље - укупно	056001 Imports - countries - total
056011 Увоз - земље Европе - укупно	056011 Imports - Europe - total
056021 Увоз - Европска унија (ЕУ)	056021 Imports - European Union (EU)
056031 Увоз - Остале европске земље	056031 Imports - Other countries
056041 Увоз - земље Африке - укупно	056041 Imports - Africa - total
056051 Увоз - Северна Африка	056051 Imports - North Africa
056061 Увоз - Остале афричке земље	056061 Imports - Other countries
056071 Увоз - земље Америке - укупно	056071 Imports - America - total
056081 Увоз - Северна Америка	056081 Imports - North America
056091 Увоз - Централна Америка, Кариби	056091 Imports - Central America
056101 Увоз - Јужна Америка	056101 Imports - South America
056111 Увоз - земље Азије - укупно	056111 Imports - Asia - total
056121 Увоз - Земље Блиског, Средњег истока	056121 Imports - Near and Middle East Countries
056131 Увоз - Остале азијске земље	056131 Imports - Other countries
056141 Увоз - Океанија и Поларни регион - укупно	056141 Imports - Oceania and Polar region - total
056151 Увоз - Аустралија, Нови Зеланд	056151 Imports - Australia, New Zealand
056161 Увоз - Остале земље Океаније	056161 Imports - Other countries
057001 Увоз - по робним секторима - укупно	057001 Imports - by merchandise sections - total
057361 Увоз - Храна и живе животиње	057361 Imports - Food and live animals
057371 Увоз - Пиће и дуван	057371 Imports - Beverages and tobacco
057381 Увоз - Сирове материје, осим горива	057381 Imports - Crude materials except fuels
057391 Увоз - Минерална горива и мазива	057391 Imports - Mineral fuels and lubricants
057401 Увоз - Животињска и биљна уља и масти	057501 Imports - Animal and vegetable fats
057411 Увоз - Хемијски производи	057411 Imports - Chemical products
057421 Увоз - Прерађени производи	057421 Imports - Manufactured goods
057431 Увоз - Машине и транспортни уређаји	057431 Imports - Machinery and transport equipment
057441 Увоз - Разни готови производи	057441 Imports - Miscellaneous manufactured goods
057451 Увоз - Производи и трансакције нигде непоменути	057451 Imports - Merchandise not elsewhere specified
057461 Увоз - индустријске земље - Храна и живе животиње	057461 Imports - industrial countries - Food and live animals
057471 Увоз - индустријске земље - Пиће и дуван	057471 Imports - industrial countries - Beverages and tobacco

057481 Увоз - индустријске земље - Сирове материје, осим горива	057481 Imports - industrial countries - Crude materials except fuels
057491 Увоз - индустријске земље - Минерална горива и мазива	057491 Imports - industrial countries - Mineral fuels and lubricants
057501 Увоз - индустријске земље - Животињска и биљна уља и масти	057501 Imports - industrial countries - Animal and vegetable fats
057511 Увоз - индустријске земље - Хемијски производи	057511 Imports - industrial countries - Chemical products
057521 Увоз - индустријске земље - Прерађени производи	057521 Imports - industrial countries - Manufactured goods
057531 Увоз - индустријске земље - Машине и транспортни уређаји	057531 Imports - industrial countries - Machinery and transport equipment
057541 Увоз - индустријске земље - Разни готови производи	057541 Imports - industrial countries - Miscellaneous manufactured goods
057551 Увоз - индустријске земље - Производи и трансакције нигде непоменути	057551 Imports - development countries - Merchandise not elsewhere specified
057561 Увоз - земље у развоју - Храна и живе животиње	057561 Imports - developing countries - Food and live animals
057571 Увоз - земље у развоју - Пиће и дуван	057571 Imports - developing countries - Beverages and tobacco
057581 Увоз - земље у развоју - Сирове материје, осим горива	057581 Imports - developing countries - Crude materials except fuels
057591 Увоз - земље у развоју - Минерална горива и мазива	057591 Imports - developing countries - Mineral fuels and lubricants
057601 Увоз - земље у развоју - Животињска и биљна уља и масти	057601 Imports - developing countries - Animal and vegetable fats
057611 Увоз - земље у развоју - Хемијски производи	057611 Imports - developing countries - Chemical products
057621 Увоз - земље у развоју - Прерађени производи	057621 Imports - developing countries - Manufactured goods
057631 Увоз - земље у развоју - Машине и транспортни уређаји	057631 Imports - developing countries - Machinery and transport equipment
057641 Увоз - земље у развоју - Разни готови производи	057641 Imports - developing countries - Miscellaneous manufactured goods
057651 Увоз - земље у развоју - Производи и трансакције нигде непоменути	057651 Imports - developing countries - Merchandise not elsewhere specified
057661 Увоз - земље EFTA	057661 Imports - EFTA countries
057671 Увоз - земље ACP	057671 Imports - ACP countries
057681 Увоз - земље OPEC	057681 Imports - OPEC countries
057691 Увоз - земље MEDA	057691 Imports - MEDA countries
057701 Увоз - земље ASEAN	057701 Imports - ASEAN countries
057711 Увоз - земље SAARC	057711 Imports - SAARC countries
057721 Увоз - земље Европске уније	057721 Imports - European Union countries
057731 Увоз - земље CEEC	057731 Imports - CEEC countries
057741 Увоз - земље NAFTA	057741 Imports - NAFTA countries
057751 Увоз - земље MERCOSUR	057751 Imports - MERCOSUR countries
057761 Увоз - земље NICS	057761 Imports - NICS countries
057771 Увоз - земље APEC	057771 Imports - APEC countries
057781 Увоз - земље CIS	057781 Imports - CIS countries
057791 Увоз - земље OECD , остало	057791 Imports - OECD
057801 Увоз - земље - неразврстан	057801 Imports - other countries
058001 Увоз према намени са Јединствене царинске исправе (ЈЦИ)	058001 Imports by purpose of Uniform Customs Document (UCD)
058011 Увоз према намени - опрема	058011 Imports by purpose - equipment

058021 Увоз према намени - репродукција и сировине
058031 Увоз према намени - широка потрошња
058041 Увоз према намени - резервни делови
058051 Увоз према намени - хемикалије и реагенси

Дужина серија: јануар 2001 - мај 2008.

033001 Извоз роба - укупно (EUR)
033071 Извоз роба - средства рада (EUR)
030081 Извоз роба - материјал за репродукцију (EUR)
030091 Извоз роба - роба за личну потрошњу (EUR)
034001 Увоз роба - укупно (EUR)
034071 Увоз роба - средства рада (EUR)
034081 Увоз роба - материјал за репродукцију (EUR)
034091 Увоз роба - роба за личну потрошњу (EUR)

035001 Трговински салдо - (увоз-извоз) (EUR)

Дужина серија: јануар 2001 - мај 2008.

033011 Извоз - Енергија (EUR)
033021 Извоз - Интермедијарни производи, осим енергије (EUR)
033031 Извоз - Капитални производи
033041 Извоз - Трајни производи за широку потрошњу (EUR)
033051 Извоз - Нетрајни производи за широку потрошњу (EUR)
033061 Извоз - Остало (пољопривредни производи) (EUR)
034011 Увоз - Енергија (EUR)
034021 Увоз - Интермедијарни производи, осим енергије (EUR)
034031 Увоз - Капитални производи (EUR)
034041 Увоз - Трајни производи за широку потрошњу (EUR)
034051 Увоз - Нетрајни производи за широку потрошњу (EUR)
034061 Увоз - Остало (пољопривредни производи) (EUR)

ЗАПОСЛЕНОСТ (Укупан број серија: 13)

Дужина серија: јануар 1995 - мај 2008.

070001 Запослени - укупно јан. 2001 - мај 2008.
070051 Запослени - приватни предузетници и запослени код њих: јан. 2001 - мај 2008.
070101 Запослени у предузећима, установама и организацијама - укупно
070111 Запослени у предузећима, установама и организацијама - привреда
070121 Запослени у предузећима, установама и организацијама - ванпривреда
070201 Лица која траже запослење - укупно

058021 Imports by purpose - reproduction and raw materials

058031 Imports by purpose - consumer goods

058041 Imports by purpose - spare parts

058051 Imports by purpose - chemicals and reagents

Series' length: January 2001 - May 2008

033001 Exports of goods - total (EUR)
033071 Exports of goods - capital goods (EUR)
033081 Exports of goods - intermediate goods (EUR)
033091 Exports of goods - consumer goods (EUR)
034001 Imports of goods - total (EUR)
034071 Imports of goods - capital goods (EUR)
034081 Imports of goods - intermediate goods (EUR)
034091 Imports of goods - consumer goods (EUR)

035001 Commercial balance - (Import-Export) (EUR)

Series' length: January 2001 - May 2008

033011 Exports - Energy (EUR)
033021 Exports - Intermediary products, except energy (EUR)
033031 Exports - Capital products (EUR)
033041 Exports - Durable products for consumption (EUR)
033051 Exports - Non-durable products for consumption (EUR)
033061 Exports - Others (Agricultural products) (EUR)
034011 Imports - Energy (EUR)
034021 Imports - Intermediary products, except energy (EUR)
034031 Imports - Capital products (EUR)
034041 Imports - Durable products for consumption (EUR)
034051 Imports - Non-durable products for consumption (EUR)
034061 Imports - Others (Agricultural products) (EUR)

EMPLOYMENT (Total number of series: 13)

Series' length: January 1995 - May 2008

070001 Employees - total January 2001 - May 2008
070051 Employees - Private entrepreneurs and their employees: January 2001 - May 2008
070101 Employees in enterprises, institutions and organizations - total
070111 Employees in enterprises, institutions and organizations - economic activities
070121 Employees in enterprises, institutions and organizations - non-economic activities
070201 Persons seeking work - total

Дужина серије: јануар 2003 - мај 2008.

070211 Незапослена лица: јул 2004 - мај 2008.

070221 Слободна радна места - понуда рада

070231 Запошљавање - евиденција Националне
службе за запошљавање

070241 Запослени са евиденције

070251 Запослени из радног односа и остали

070261 Запослени приправници

070271 Престанци радног односа

РАСПОДЕЛА (Укупан број серија: 21)

Дужина серија: јануар 1999 - мај 2008.

070301 Просечна зарада без пореза и
доприноса - укупно

070311 Просечна зарада без пореза и
доприноса - привредне делатности

070321 Просечна зарада без пореза и
доприноса - ванпривредне делатности

Дужина серије: јун 2001 - мај 2008.

070331 Просечна нето зарада - **јавни сектор**

070361 Просечна нето зарада - **приватни сектор**

070341 Просечна нето маса зарада - укупно

070351 Просечна нето маса зарада - **јавни сектор**

070371 Просечна нето маса зарада - **приватни сектор**

Дужина серија: јануар 1999 - мај 2008.

070401 Реална просечна зарада без пореза и
доприноса - укупно

070411 Реална просечна зарада без пореза и
доприноса - привредне делатности

070421 Реална просечна зарада без пореза и
доприноса - ванпривредне делатности

Дужина серије: јун 2001 - мај 2008.

070431 Реална просечна зарада без пореза и
доприноса - јавни сектор

070461 Реална просечна нето зарада - приватни
сектор

070441 Реална просечна нето маса зарада -
укупно

070451 Реална просечна нето маса зарада - јавни
сектор

070471 Реална просечна нето маса зарада -
приватни сектор

071040 Индекс продуктивности рада - **индустрија**

Дужина серија: јуна 1997 - мај 2008.

090221 Приходи буџета - распоређени буџету
републике

090231 Приходи буџета - распоређени буџетима
општина и градова

Дужина серија: јануар 1997 - март 2003.

(прекид: април 2003)

090211 Приходи буџета - распоређени буџету
Федерације

090241 Уступљени и нераспоређени приходи
буџета

Series' length: January 2003-May 2008

070211 Unemployed persons July 2004 - May 2008.

070221 Job vacancies - The labour supply

070231 Employment - evidence of National
Employment Service

070241 Employment - from the evidence

070251 Full - time employees and other

070261 Employed trainees

070271 Employment terminations

DISTRIBUTION (Total number of series: 21)

Series' length: January 1999 - May 2008

070301 Average wage without taxes and
contributions- total

070311 Average wage without taxes and
contributions - economic activities

070321 Average wage without taxes and
contributions - non-economic activities

Series' length: June 2001 - May 2008

070331 Average net wage - **Public Sector**

070361 Average net wage - **Private Sector**

070341 Average net mass wage - total

070351 Average net mass wage - **Public Sector**

070371 Average net mass wage - **Private Sector**

Series' length: January 1999 - May 2008

070401 Real average wage without taxes and
contributions - total

070411 Real average net wage without taxes and
contributions - economic activities

070421 Real average net wage without taxes and
contributions - non-economic activities

Series' length: June 2001 - May 2008

070431 Real average wage without taxes and
contributions - **Public Sector**

070461 Real average net wage - **Private Sector**

070441 Real average net wage - total

070451 Real average net mass wage - **Public Sector**

070471 Real average net mass wage - **Private Sector**

071040 Index of work productivity - **Industry**

Series' length: January 1997 - May 2008

090221 Revenue of the budget - distributed to
republic

090231 Revenue of the budget - distributed to
communes and towns

Series' length: January 1997 - March 2003

(interruption: April 2003)

090211 Revenue of the budget - distributed to
Federation

090241 Renounced and undistributed revenue of the
budgets

ЦЕНЕ (Укупан број серија: 14)

Дужина серија: јануар 1995 - мај 2008.

060100 Цене произвођача индустријских
производа - укупно

Дужина серија: јануар 1996 - децембар 2004.

(прекид: јануар 2005.)

060110 Цене произвођача индустријских
производа - средства рада
060120 Цене произвођача индустријских
производа - материјал за репродукцију
060130 Цене произвођача индустријских
производа - роба за личну потрошњу

Дужина серија: јануар 2005 - мај 2008.

060140 Цене произвођача индустријских
производа - енергија
060150 Цене произвођача индустријских
производа - интермедијарни производи,
осим енергије
060160 Цене произвођача индустријских
производа - капитални производи
060170 Цене произвођача индустријских
производа - трајни производи за
широку потрошњу
060180 Цене произвођача индустријских
производа - нетрајни производи за
широку потрошњу

Дужина серија: јануар 1995 - мај 2008.

060200 Цене произвођача индустријских
производа - укупно (базни индекси)

Дужина серија: јануар 1996 - мај 2008.

060400 Цене на мало - укупно (ланчани индекси)
060600 Трошкови живота-укупно (ланчани индекси)

Дужина серија: јануар 1999 - мај 2008.

031210 Цене на мало без струје
(базни индекси): јануар 2001 - мај 2008.

060490 Цене на мало - укупно (базни индекси)

060790 Трошкови живота - укупно (базни индекси)

МОНЕТАРНИ СЕКТОР (Укупан број серија: 12)

Дужина серија: јануар 1999 - мај 2008.

130901 Новчана маса М1 - номинално
134900 Новчана маса М1 - реално
134911 Готов новац у оптицају - номинално
134910 Готов новац у оптицају - реално
133921 Депозити по виђењу - номинално
135920 Депозити по виђењу - реално
130921 Новчана маса М2 - номинално
134920 Новчана маса М2 - реално
131101 Новчана маса М3 - номинално
134100 Новчана маса М3 - реално

Дужина серија: јануар 1997 - мај 2008.

132101 Каматне стопе правних лица на депозите
на текућим и жиро рачунима
132201 Каматне стопе правних лица на орочене
депозите до једног месеца

PRICES (Total number of series: 14)

Series' length: January 1995 - May 2008

060100 Producers' prices of manufactured goods
- total

Series' length: January 1996 - December 2004

(interruption: January 2005)

060110 Producers' prices of manufactured goods
- capital goods
060120 Producers' prices of manufactured goods
- intermediary
060130 Prices of manufactured goods
- consumer goods

Series' length: January 2005 - May 2008

060140 Producers' prices of manufactured goods
- energy
060150 Producers' prices of manufactured goods
- intermediary products, except energy
060160 Producers' prices of manufactured goods
- capital products
060170 Producers' prices of manufactured goods
- durable products for consumption
060180 Producers' prices of manufactured goods
- non - durable products for consumption

Series' length: January 1995 - May 2008

060200 Producers' prices of manufactured goods
- total (base indices)

Series' length: January 1996 - May 2008

060400 Retail prices - total (chain indices)
060600 Consumer prices - total (chain indices)

Series' length: January 1999 - May 2008

061210 Retail prices except electricity
(base indices): January 2001 - May 2008

060490 Retail prices - total (base indices)
060790 Consumer prices - total (base indices)

MONETARY SECTOR (Total number of series: 12)

Series' length: January 1999 - May 2008

130901 Cash in circulation - nominally
134900 Cash in circulation - real terms
130911 M1 Money supply - nominally
134910 M1 Money supply - real terms
133921 Sight deposits - nominally
135920 Sight deposits - real terms
130921 M2 Money supply - nominally
134920 M2 Money supply - real terms
131101 M3 Money supply - nominally
134100 M3 Money supply - real terms

Series' length: January 1997 - May 2008

132101 Interest rates of legal entities for deposits on
current and gyro accounts
132201 Interest rates of legal entities for time
deposits up to one month

Активности**Activities****Серије базних индекса (просек 2007=100)****Base indices series (average 2007=100)****Шифра Назив****Code****Title**

01000	Индустријска производња - укупно /са прогнозом за три месеца/ <i>Industrial production - total /with 3 months ahead forecast/</i>
01001	Индустријска производња - енергија <i>Industrial production - energy</i>
01002	Индустријска производња - интермедијарни производи, осим енергије <i>Industrial production - intermediary products, except energy</i>
01003	Индустријска производња - капитални производи <i>Industrial production - capital products</i>
01004	Индустријска производња - трајни производи за широку потрошњу <i>Industrial production - durable products for consumption</i>
01005	Индустријска производња - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Industrial production - non-durable products for consumption</i>
01300	Индустријска производња - вађење руда и камена <i>Industrial production - mining and quarrying</i>
01400	Индустријска производња - прерађивачка индустрија /са прогнозом за три месеца/ <i>Industrial production - manufacturing /with 3 months ahead forecast/</i>
01500	Индустријска производња - производња и дистрибуција електричне енергије, гаса и воде <i>Industrial production - electricity, gas and water</i>
01031	Часови рада на градилиштима - предузећа (квартална серија) <i>Hours of work on construction sites - enterprises (quarterly series)</i>
01040	Обим услуга у саобраћају - укупно <i>Volume of transport services - total</i>
01047	Обим услуга у путничком саобраћају - укупно <i>Volume of services in passengers' transport - total</i>
01054	Обим услуга у теретном саобраћају - укупно <i>Volume of services in freights' transport - total</i>
01070	Ноћења туриста - укупно <i>Tourist nights - total</i>
01071	Ноћења туриста - домаћи <i>Tourist nights - domestic</i>
01072	Ноћења туриста - страни <i>Tourist nights - foreign</i>

АКТИВНОСТИ

Укупна индустријска производња у марту 2008. већа је за 3,6%, у априлу мања за 0,5% и већа за 3,9% у мају, у односу на просечну производњу 2007. године. Месечне стопе раста за март, април и мај износе 5,9%, -4% и 4,4%. Посматрано у односу на март, април и мај прошле године, укупна индустријска производња расте по стопама од 2,7%, 3,1% и 3,8%, респективно. За првих пет месеци 2008. године, производња је већа за 5% у односу на исти период претходне године, а мања за 0,8% у односу на просек 2007. године.

Посматрано према класификацији производа по намени (ЕУ), у односу на просек 2007. године, у марту, априлу и мају остварене су стопе: у **производњи енергије** 6,4%, -8,4% и -13,3%; у **производњи интермедијарних производа, осим енергије** 10,6%, 13,2% и 19,1%; у **производњи капиталних производа** 6,9%, 9,6% и 12%; у **производњи трајних производа за широку потрошњу** -15,3%, -15,2% и 20,6% и у **производњи нетрајних производа за широку потрошњу** -3,3%, -6,7% и 0,6%. Годишње стопе за март, април и мај износе у производњи: енергије 9,8%, 0,2% и -4,1%; интермедијарних производа, осим енергије 4,4%, 7,6% и 8,6%; капиталних производа 3,1%, 22,7% и 15,6%; трајних производа за широку потрошњу -27,2%, -8,6% и 27,6% и нетрајних производа за широку потрошњу -0,2%, -1,1% и 0,2%.

Грађевинска активност мерена **часовима рада на градилиштима предузећа**, у првом кварталу 2008. била је мања за 15,7% од просека 2007. године, а већа за свега 0,7% од првог квартала 2007. године.

Обим укупне саобраћајне активности у првом кварталу 2008. био је мањи за 12,5% од просека 2007, и већи за 2,8% од укупно остварених саобраћајних услуга у првом кварталу претходне године. У **путничком саобраћају** је већи пад вредности у односу на просек 2007. (за 15,6%), али је већи и раст у односу на први квартал претходне године (за 5,1%), док је у **теретном саобраћају** забележен подбачај у односу на просек 2007. за 3,4% и у односу на први квартал прошле године за 2,4%.

Туристичка активност, мерена укупним бројем ноћења туриста, пада у марту а расте у априлу и мају по месечним стопама од 0,2%, 6,1% и 38,8%. Годишње стопе за март, април и мај износе -0,2%, -2,8% и 6,4%. У односу на просек 2007. године, укупна ноћења падају у марту и априлу за 16,9%, односно за 11,8% а расту у мају за 22,5%. У првих пет месеци 2008, укупни број ноћења је већи за 3,4% у односу на исти период 2007. године. У истом периоду, број **ноћења домаћих туриста** повећан је за 4,4%, док су **ноћења страних туриста** смањена за 1,3%.

ACTIVITIES

Total industrial production increased by 3.6% in March, then decreased by 0.5% in April and increased by 3.9% in May, with respect to the average production in 2007. Monthly change rates in March, April and May amounted to 5.9%, -4% and 4.4%, respectively. Comparing to March, April and May last year, total industrial production has been changing by 2.7%, 3.1% and 3.8%, respectively. In the first five months in 2008, industrial production increased by 5% with respect to the same period of the previous year, and decreased by 0.8% with respect to the average in 2007.

Observed by products classification by economic use (EU), with respect to the average in 2007, the realized rates in March, April and May were: in production of energy 6.4%, -8.4% and -13.3%, in production of intermediary products, except energy 10.6%, 13.2% and 19.1%, in production of capital goods 6.9%, 9.6% and 12%, in production of durable products for consumption -15.3%, -15.2% and 20.6% and in production of non-durable products for consumption -3.3%, -6.7% and 0.6%. Yearly rates in March, April and May amounted to: in production of energy 9.8%, 0.2% and -4.1%, in production of intermediary products, except energy 4.4%, 7.6% and 8.6%; in production of capital goods 3.1%, 22.7% and 15.6%; in production of durable products for consumption -27.2%, -8.6% and 27.6; in production of non-durable products for consumption -0.2%, -1.1% and 0.2%.

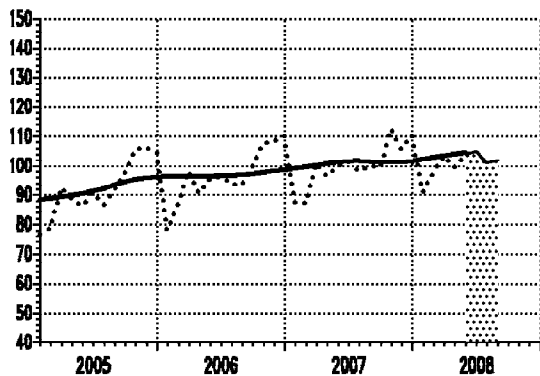
The volume of construction activity, expressed by hours of work on construction sites in enterprises, in the first quarter of 2008, was 15.7% below the average in 2007, and 0.7% above the value attained in the first quarter of the of the previous year.

The volume of transport activities in the first quarter of 2008 was 12.5% below the average in 2007. In the first quarter of 2008, this activity increased by 2.8% in comparison with the first quarter of the previous year. The larger decrease was recorded in passengers' transport: -15.6% with the respect to the average in 2007, and an increase of 5.1% with the respect to the first quarter of the previous year. On the contrary, freights' transport activity decreased by 3.4% with the respect to the average of 2007, and by 2.4% with respect to the first quarter of the previous year.

Tourist activity, measured by total number of tourist nights, decreased in March and increased in April and May by 0.2%, 6.1% and 38.8%, respectively (monthly rates). Annual rates in March, April and May were -0.2%, -2.8% and 6.4%, respectively. With respect to the average in 2007, tourist activity decreased in March and in April by 16.9%, 11.8%, while it increased in May by 22.6%. In the first five months in 2008, tourist activity was 3.4% above the level realized in the same period last year. In the observed period, the number of domestic tourist nights increased by 4.4%, while the number of foreign tourist nights decreased by 1.3%.

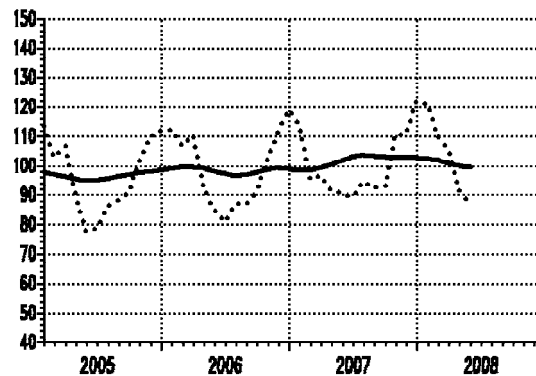
01000 Индустриска производња - укупно
са прогнозом за три месеца
*Industrial production - total
3 months ahead forecast*

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента/trend - cycle component
..... оригинална серија/original series

01001 Индустриска производња -
енергија
*Industrial production -
energy*

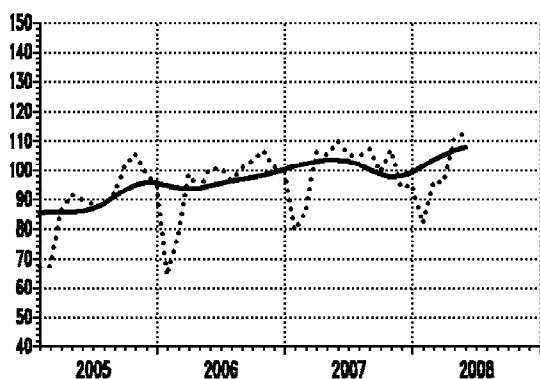

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01000	2006	77.9	87.0	98.2	90.5	95.4	96.1	94.0	93.1	99.1	107.5	108.1	110.2
01000	2007	87.6	87.2	100.9	96.5	100.1	101.4	98.2	99.8	99.7	112.5	105.7	110.4
01000	2008	91.0	97.8	103.6	99.5	103.9	105.0	100.9	101.9				
01001	2006	112.2	106.9	110.3	92.7	85.0	81.0	87.2	87.0	91.0	102.4	111.4	118.9
01001	2007	113.8	95.4	96.9	91.4	90.4	89.4	94.7	92.4	92.9	110.3	110.5	121.9
01001	2008	120.8	109.9	106.4	91.6	86.7							

Напомена: Индекс за јун, јул и август 2008. за серију 01000 су прогнозирани.

Footnote: Indice for June, July and August 2008 for series 01000 are predicated values.

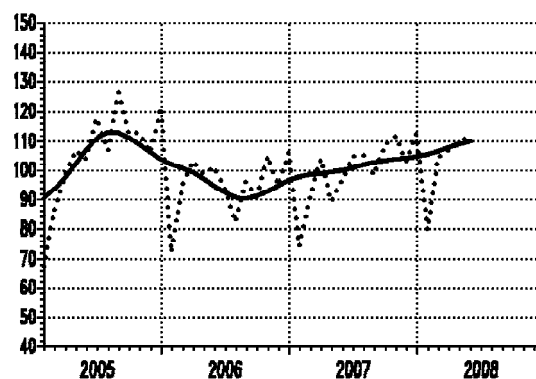
01002 Индустриска производња -
интермедијарни производи, осим енергије
*Industrial production -
intermediary products, except energy*

∅ 2007=100

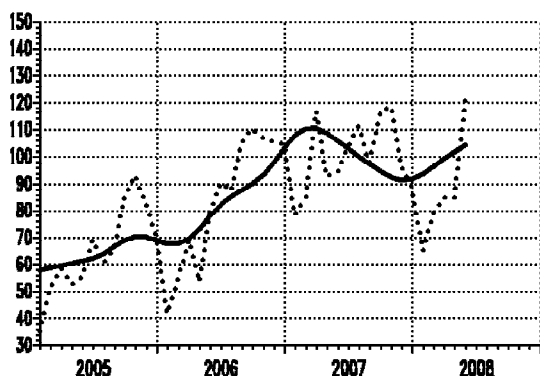
— тренд - циклус компонента/trend - cycle component
..... оригинална серија/original series

01003 Индустриска производња -
капитални производи
*Industrial production -
capital products*

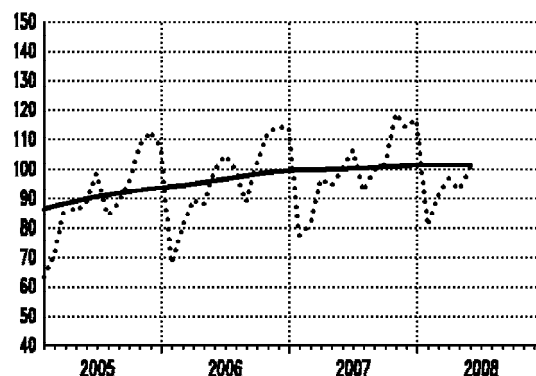

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01002	2006	64.1	78.5	98.7	93.9	100.3	100.6	96.6	100.8	103.0	106.8	101.2	99.7
01002	2007	79.5	86.0	106.2	105.2	109.7	105.5	104.7	107.2	99.3	107.1	94.1	95.5
01002	2008	81.9	95.9	110.6	113.2	119.1							
01003	2006	72.0	95.1	103.0	98.6	101.2	93.5	82.4	96.3	91.0	104.7	94.8	105.9
01003	2007	74.3	91.7	103.7	89.3	96.9	104.7	104.8	98.4	109.0	111.6	103.1	112.5
01003	2008	79.6	104.2	106.9	109.6	112.0							

01004 Индустриска производња - трајни производи за широку потрошњу
Industrial production - durable products for consumption

01005 Индустриска производња - нетрајни производи за широку потрошњу
Industrial production - non-durable products for consumption

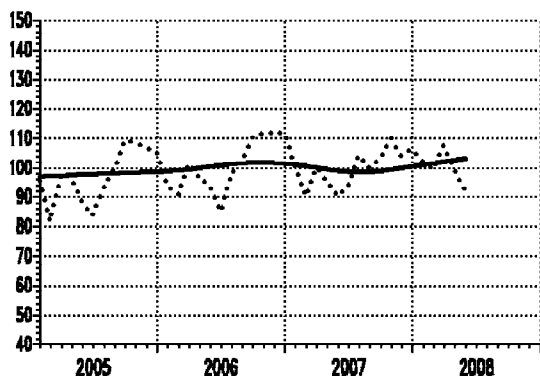

∅ 2007=100

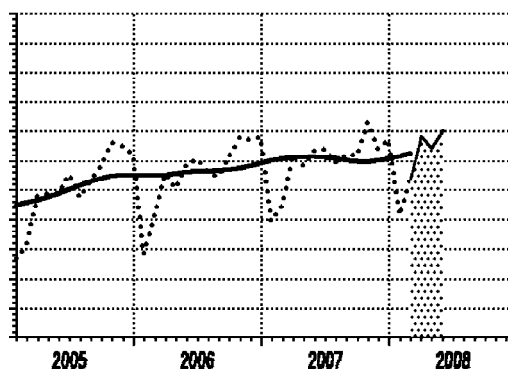
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01004	2006	42.2	54.6	69.1	53.6	78.7	90.3	87.5	105.4	110.4	106.6	105.4	104.6
01004	2007	78.3	85.0	116.4	92.8	94.5	103.9	111.3	98.0	116.5	118.4	96.3	89.1
01004	2008	65.2	78.9	84.7	84.8	120.6							
01005	2006	68.1	80.3	89.8	87.9	99.5	104.6	99.5	88.8	102.0	112.9	114.0	114.1
01005	2007	77.5	81.2	96.9	94.3	100.4	106.5	92.6	99.4	102.0	118.6	113.9	116.7
01005	2008	80.8	91.0	96.7	93.3	100.5							

01300 Индустриска производња - вађење руда и камена
Industrial production - mining and quarrying

01400 Индустриска производња - прерађивачка индуст. са прогнозом за 3 месеца
Industrial production - manufacturing /with 3 months ahead forecast/

∅ 2007=100

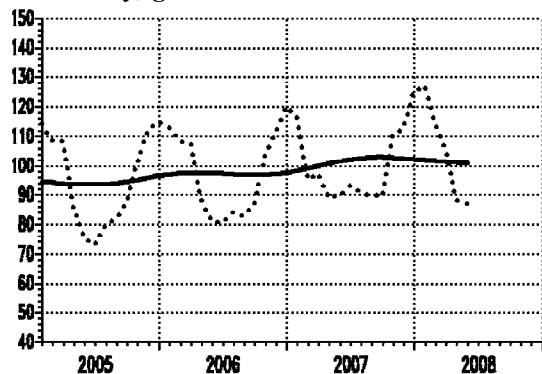
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01300	2006	93.7	90.9	101.3	96.9	93.7	85.1	97.9	102.5	110.0	111.8	111.9	111.7
01300	2007	101.3	90.2	100.1	95.7	90.2	93.7	104.5	100.1	103.4	110.0	104.1	106.3
01300	2008	102.1	99.4	107.6	99.7	91.8							
01400	2006	68.3	81.6	95.6	90.5	98.8	100.7	96.0	94.7	101.2	108.1	107.0	108.0
01400	2007	79.5	85.0	101.8	98.3	103.5	104.0	99.5	102.2	101.8	113.1	104.2	107.1
01400	2008	81.5	93.8	102.8	102.1	109.0	110.7	104.4	105.8				

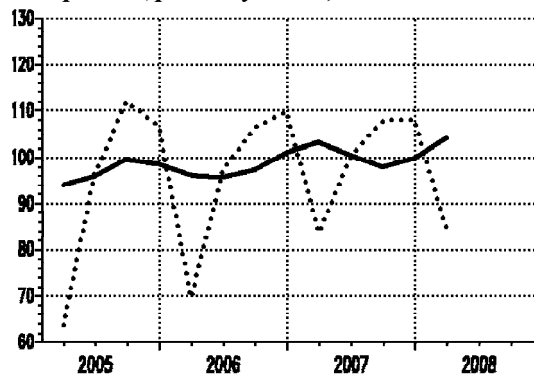
Напомена: Индекс за јун, јул и август 2008. за серију 01400 су прогнозирани.

Footnote: Indice for June, July and August 2008 for series 01400 are predicated values.

01500 Индустриска производња -
 произ. и дистрибуција енергије, гаса и воде
*Industrial production -
 electricity, gas and water*

01031 Часови рада на градилиштима -
 предузећа (квартална серија)
*Hours of work on construction sites -
 enterprises (quarterly series)*

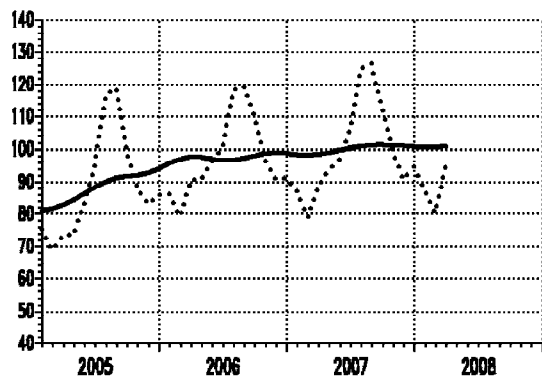

∅ 2007=100

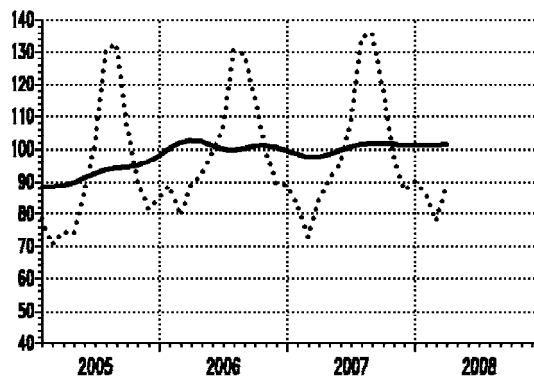
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01500	2006	113.0	108.1	107.7	88.2	81.2	80.7	84.2	83.0	86.6	103.7	111.2	119.6
01500	2007	116.8	95.3	97.3	89.2	89.6	93.3	90.9	89.7	89.8	110.8	112.2	125.1
01500	2008	126.7	113.9	105.8	88.4	86.9							
01031	2006			I 69.7			II 97.5			III 106.3			IV 109.8
01031	2007			83.7			100.3			107.9			108.1
01031	2008			84.3									

01040 Обим услуга у саобраћају -
 укупно
*Volume of transport services -
 total*

01047 Обим услуга у путничком саобраћају -
 укупно
*Volume of services in passengers' transport -
 total*

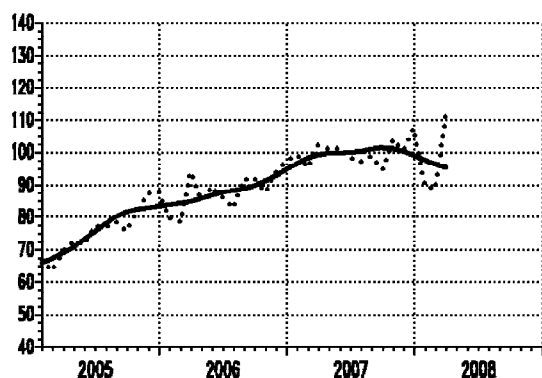
∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

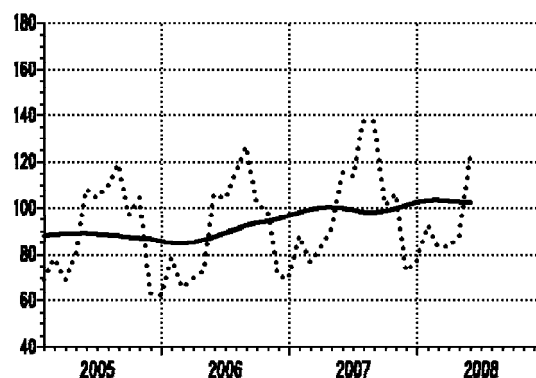
Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01040	2006	86.5	79.3	90.6	90.5	96.2	101.6	118.3	119.5	110.1	96.5	90.8	91.3
01040	2007	87.4	78.9	89.0	93.7	97.0	106.1	124.8	126.4	112.2	99.3	90.8	94.6
01040	2008	87.2	80.5	94.8									
01047	2006	88.8	79.6	89.4	92.3	98.7	106.9	130.6	129.1	116.3	99.6	89.7	89.2
01047	2007	83.3	73.2	84.4	91.1	95.6	108.7	134.4	136.0	118.2	97.7	87.4	90.1
01047	2008	86.3	77.7	89.1									

Напомена: Индекси услуга у саобраћају - укупно су без поштанских активности и телекомуникација.
Footnote: Indices of services - total without post activities and telecommunications.

**01054 Обим услуга у теретном саобраћају -
укупно**
*Volume of services in freights' transport -
total*

**01070 Ноћења туриста -
укупно**
*Tourist nights -
total*

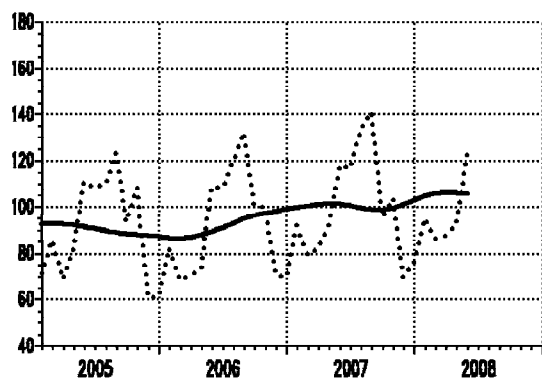

Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01054	2006	79.8	78.6	94.1	85.1	89.3	86.2	82.9	91.6	92.0	87.8	93.8	97.5
01054	2007	99.3	95.3	102.1	101.1	101.3	98.4	97.1	98.8	94.8	103.8	100.6	107.5
01054	2008	89.8	88.6	111.2									
01070	2006	78.7	65.5	69.7	73.0	106.1	104.1	115.2	126.3	102.2	98.1	70.9	69.3
01070	2007	88.2	77.0	83.3	90.8	115.1	113.6	137.4	137.1	101.2	106.1	73.0	77.2
01070	2008	92.5	83.3	83.1	88.2	122.5							

**01071 Ноћења туриста -
домаћи**
*Tourist nights -
domestic*

Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
01071	2006	82.5	68.5	70.9	73.5	108.6	108.4	119.9	131.9	100.8	99.9	70.6	69.7
01071	2007	91.7	79.5	82.6	91.9	118.2	116.7	133.2	141.0	95.7	103.7	69.7	76.0
01071	2008	95.1	86.2	87.8	92.1	123.3							
01072	2006	63.7	53.6	65.1	71.1	96.3	87.3	96.7	104.1	108.0	90.6	72.0	68.0
01072	2007	74.6	67.3	85.8	86.2	103.1	101.0	153.9	121.5	122.8	115.6	86.4	81.7
01072	2008	82.6	71.8	64.8	72.8	119.4							

Финална тражња
Final demand

Серије базних индекса (просек 2007=100)
Base indices series (average 2007=100)

Шифра <i>Code</i>	Назив <i>Title</i>
02000	Залихе готових производа у индустријској производњи - укупно <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - total</i>
02001	Залихе готових производа у индустријској производњи - енергија <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - energy</i>
02002	Залихе готових производа у индустријској производњи - интермедијарни производи, осим енергије <i>Stocks of manufactured goods in industrial production - intermediary goods, except energy</i>
02003	Залихе готових производа у индустријској производњи - капитални производи <i>Stocks of manufactured goods in industrial - capital goods</i>
02004	Залихе готових производа у индустријској производњи - трајни производи за широку потрошњу <i>Stocks of manufactured goods in industrial - durable goods for consumption</i>
02005	Залихе готових производа у индустријској производњи - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Stocks of manufactured goods in industrial - non-durable goods for consumption</i>
02300	Залихе готових производа у индустријској производњи - вађење руда и камена <i>Stocks of manufactured goods in industrial - mining and quarrying</i>
02400	Залихе готових производа у индустријској производњи - прерађивачка индустрија <i>Stocks of manufactured goods in industrial - manufacturing</i>
04020	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама - укупно <i>Turnover of goods in retail trade in enterprises, in current prices - total</i>
01050	Промет робе у трговини на мало у предузећима, у сталним ценама - укупно <i>Turnover of goods in retail trade in enterprises, in constant prices - total</i>
09010	Бруто наплата јавних прихода - укупно <i>Collection of public revenues - total</i>
09011	Приходи и примања буџета - укупно <i>Revenues and receipts of budget - total</i>
10010	Приходи организација социјалног осигурања - укупно <i>Revenues of social security organizations - total</i>

ФИНАЛНА ТРАЖЊА

Укупне залихе готових индустријских производа у марту, априлу и мају се крећу по месечним стопама од -0,8%, -1,2% и 1,3%. У односу на исте месеце 2007. године, годишње стопе износе 1,8% за март, 1,2% за април и 4,5% за мај. Укупне залихе индустријских производа у првих пет месеци 2008. године веће су за 2,7% у односу на исти период 2007. године.

У периоду јануар-мај 2008. у односу на исти период 2007. смањене су залихе енергије за 9,8%, док су залихе интермедијарних производа, осим енергије и залихе капиталних производа, забележиле смањење од 2,1%, односно 5,1%. Залихе трајних производа повећане су за 34,2%, док су залихе нетрајних производа за широку потрошњу повећане за 5,7%, у односу на исти период 2007. године.

Промет у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама у марту ове године већи је за 17,1%, а у сталним ценама за 15,6%, у односу на промет остварен у фебруару. У априлу је, у односу на март, у текућим ценама мањи за 5,7% а у сталним за 6,9%. У мају бележи повећање од 6% номинално, а смањење од 4,3% реално. У периоду јануар-мај 2008. године, текући промет у трговини на мало већи је за 9,9% а у сталним ценама за 7,7%, у односу на исти период 2007. У поређењу са просеком 2007. године промет у трговини на мало је за првих пет месеци порастао номинално за 9%, док је реално опао за 1%.

Укупна наплата јавних прихода за финансирање јавне потрошње у првих пет месеци 2008. номинално је већа за 16,8% (реално за 1,9%) у односу на исти период 2007. године. У истом периоду (јануар-мај 2008) приходи и примања буџета и других корисника номинално су већи за 15,9% (реално за 1,1%) у односу на исти период претходне године, такође и приходи организација социјалног осигурања су номинално повећани за 19,4%, реално за 4,2%. Квартално посматрано, динамичнији раст у првом кварталу имали су приходи фондова социјалног осигурања (номинално за 19,3%, реално за 5,2%) у односу на укупно наплаћене јавне приходе (номинално за 16,8%, реално за 3%) и приходе и примања буџета (номинално за 16%, реално за 2,3%).

Будући да је раст индекса трошкова живота у Србији, у периоду јануар-мај 2008 / јануар-мај 2007. (14,4%) био већи од реалног раста јавних прихода, прихода буџета и од прихода организација социјалног осигурања (1,9%, 1,1% и 4,2%). У првом кварталу 2008. у односу на први квартал 2007. године, раст трошкова живота (13,4%) надмашује раст од 3%, 2,3% и од 5,2%, респективно поменутих компоненти, те њихова реална вредност није остала очувана.

FINAL DEMAND

Total stocks of manufactured industrial products in March, April and May had changing rates: -0.8%, -1.2% and 1.3%. With respect to the same months last year, these rates amounted to 1.8% in March, 1.2% in April and 4.5% in May. Total stocks of manufactured industrial products, in the first five months in 2008, increased by 2.7%, comparing to the same period 2007.

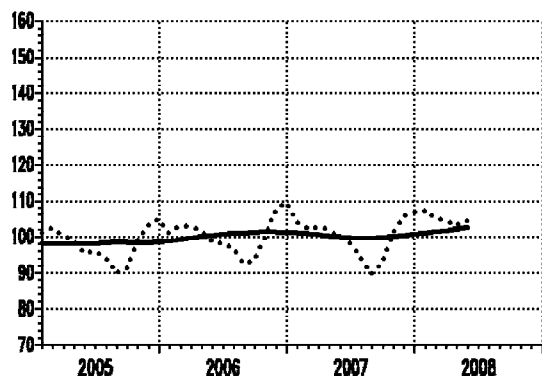
In the period January-May 2008, compared to the same period in 2007, stocks of energy recorded decrease (9.8%), and stocks of intermediary goods, except energy and stocks of capital goods recorded 2.1% and 5.1% decrease, as well. Stocks of durable goods increased by 34.2%, while stocks of non-durable consumer goods increased by 5.7%, with the respect to the same period last year.

Turnover of goods in retail trade in enterprises increased nominally by 17.1% (current prices), and by 15.6% (constant prices) in March, according to turnover of goods in February. In April, with the respect to March, it increased by 5.7% (current prices), and by 6.9% (constant prices). In May, it increased by 6% nominally, but it decreased by 4.3% in real terms. In the period January - May 2008, turnover of goods in retail trade in enterprises increased by 9.9% (current prices), and by 7.7% (constant prices), comparing to the same period last year. Compared with average in 2007, retail trade in period January-May increased by 9% nominally, while it decreased by 1% in real terms.

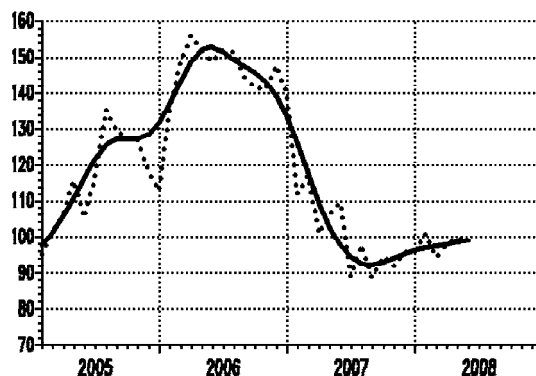
Collection of gross public revenues for financing public consumption increased nominally by 16.8% (in real terms by 1.9%) in the first five months in 2008, comparing to the first five months in 2007. In the same period (January - May 2008), budget and other users' revenues increased nominally by 15.9%, (in real terms by 1.1%), and social security organizations revenues recorded 19.4% nominally increase, and 4.2% the real one, with respect to the same period last year. Quarterly observed, more dynamical growth was recorded in social security organizations (nominally 19.3%, in real terms 5.2%) then it was recorded in collection of gross public revenues (nominally 16.8%, in real terms 3%) and in budget incomes and revenues (nominally 16%, in real terms 2.3%).

Bearing in mind that the increase of consumer prices indices in Serbia in these periods (January-May 2008/January-May2007) by 14.4% and first quarter2008/first quarter 2007) by 13.4%) was below the real increase of public revenues, budget incomes and revenues and social security organizations (cumulatively: 1.9%, 1.1%, 4.2% and quarterly 3%, 2.3 and 5.2%), their real value was not maintained.

02000 Залихе готових производа у индустријској производњи - укупно
Stocks of manufactured goods in industrial production - total

02001 Залихе готових производа у индустријској производњи - енергија
Stocks of manufactured goods in industrial production - energy

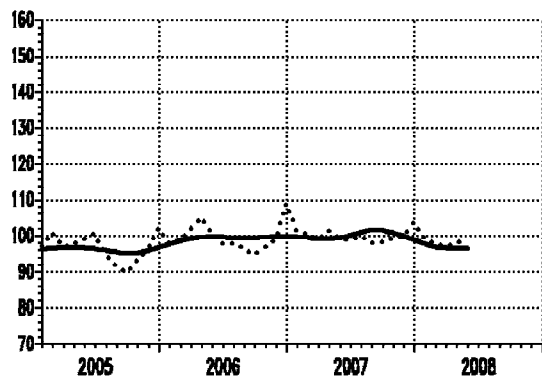

Ø 2007=100

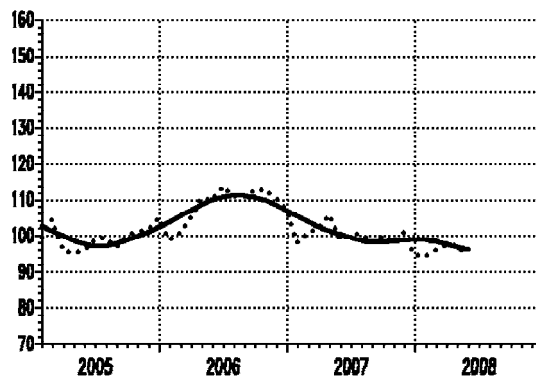
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02000	2006	101.1	103.1	102.8	101.7	98.9	97.9	97.1	92.7	93.6	100.0	107.6	109.5
02000	2007	103.9	102.5	102.6	101.9	99.9	98.3	94.4	89.7	93.2	101.0	105.8	106.8
02000	2008	107.4	105.2	104.4	103.1	104.4							
02001	2006	134.7	148.6	155.8	151.8	148.8	151.6	151.4	144.5	141.6	140.9	147.6	140.0
02001	2007	112.0	117.1	100.9	106.2	109.5	89.2	97.8	88.8	94.6	92.1	95.8	96.0
02001	2008	101.0	94.4	98.0	99.5	99.1							

02002 Залихе готових произв. у индустр. произв. - интермед. произв., осим енергије
Stocks of manufactured goods in ind. production - intermediary goods, except energy

02003 Залихе готових произв. у индустријској производњи - капитални производи
Stocks of manufactured goods in industrial production - capital goods

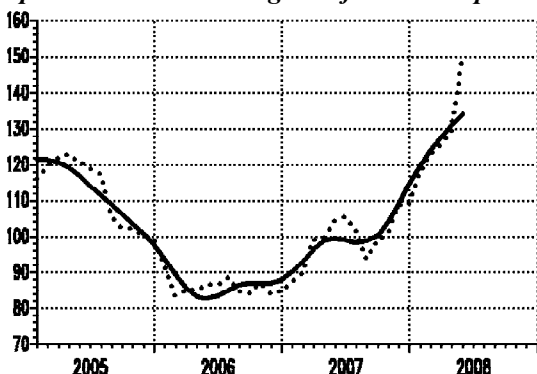

Ø 2007=100

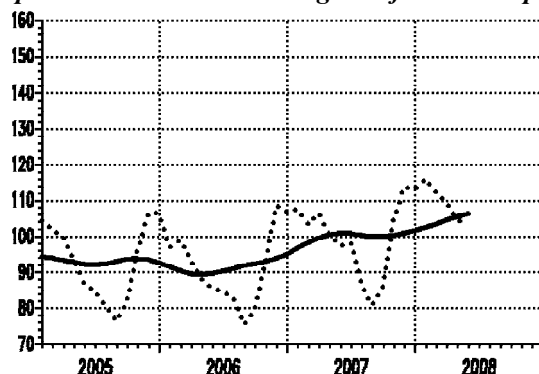
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
02002	2006	98.1	98.7	101.9	105.2	100.6	97.7	98.0	96.7	95.0	96.8	99.2	108.8
02002	2007	101.6	100.5	99.1	101.6	99.3	98.8	100.0	97.9	98.4	99.3	99.7	103.8
02002	2008	99.1	97.8	97.1	97.7	99.7							
02003	2006	99.0	100.8	105.2	110.4	110.0	113.7	110.9	110.8	112.6	112.6	110.4	107.2
02003	2007	98.3	101.0	102.3	105.7	99.2	100.3	100.6	98.3	100.0	98.3	101.2	94.8
02003	2008	94.7	96.2	97.5	97.3	94.4							

02004 Залихе готових производа у индустријској производњи - трајни производи за широку потрошњу
Stocks of manufactured goods in ind. production - durable goods for consumption

02005 Залихе готових производа у индустријској производњи - нетрајни производи за широку потрошњу
Stocks of manufactured goods in industrial production - non-durable goods for consumption

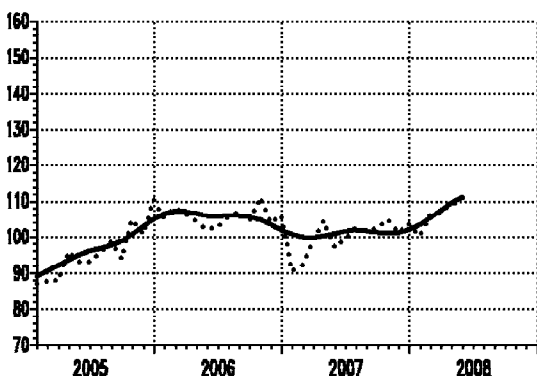

⊙ 2007=100

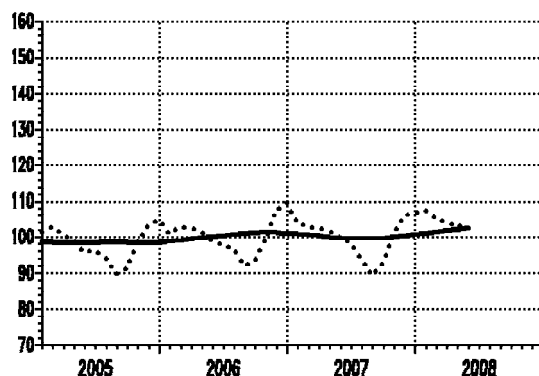
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија / Series	Год. / Year	I / Jan	II / Feb	III / Mar	IV / Apr	V / May	VI / Jun	VII / Jul	VIII / Aug	IX / Sep	X / Oct	XI / Nov	XII / Dec
02004	2006	92.4	83.5	85.2	85.1	86.6	86.6	88.6	85.0	84.3	87.1	84.2	84.8
02004	2007	87.4	90.0	99.2	99.8	104.5	105.5	101.7	93.8	99.2	101.2	108.7	109.0
02004	2008	117.7	123.5	125.5	129.1	150.0							
02005	2006	97.2	99.2	93.3	88.0	85.8	84.9	82.8	75.6	79.8	93.4	108.6	107.0
02005	2007	107.6	103.3	106.5	101.0	97.6	98.4	86.8	81.0	86.5	104.7	113.6	113.0
02005	2008	115.9	112.3	109.4	104.9	103.1							

02300 Залихе готов. произв. у индустр. производњи - вађење руда и камена
Stocks of manufactured goods in industrial production - mining and quarrying

02400 Залихе готових произв. у индустријској производњи - прерађивачка индустрија
Stocks of manufactured goods in industrial production - manufacturing

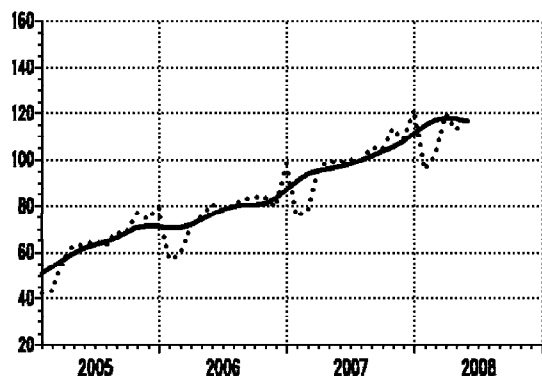
⊙ 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

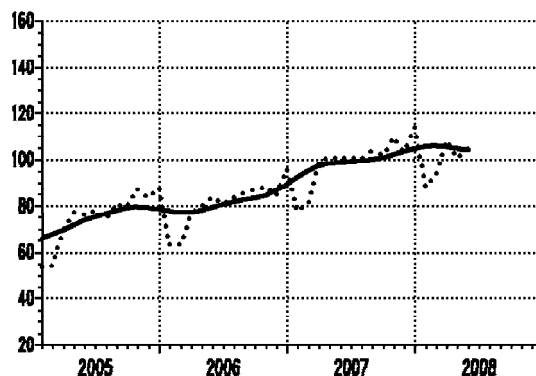
Серија / Series	Год. / Year	I / Jan	II / Feb	III / Mar	IV / Apr	V / May	VI / Jun	VII / Jul	VIII / Aug	IX / Sep	X / Oct	XI / Nov	XII / Dec
02300	2006	105.5	108.2	106.6	104.5	102.4	102.6	105.9	107.1	104.5	111.2	103.9	106.3
02300	2007	90.7	92.5	99.2	104.6	97.2	99.4	102.6	101.5	102.6	104.8	101.3	103.7
02300	2008	100.5	106.2	106.9	109.4	109.5							
02400	2006	100.9	102.9	102.7	101.5	98.8	97.7	96.8	92.2	93.2	99.6	107.7	109.5
02400	2007	104.3	102.8	102.7	101.8	100.0	98.3	94.2	89.4	93.0	100.9	106.0	106.9
02400	2008	107.6	105.2	104.3	102.9	104.2							

04020 Промет робе у трговини на мало у предузећима, у текућим ценама - укупно
Turnover in retail trade enterprises, in current prices - total

01050 Промет робе у трговини на мало у предузећима, у сталним ценама - укупно
Turnover in retail trade in enterprises, in constant prices - total

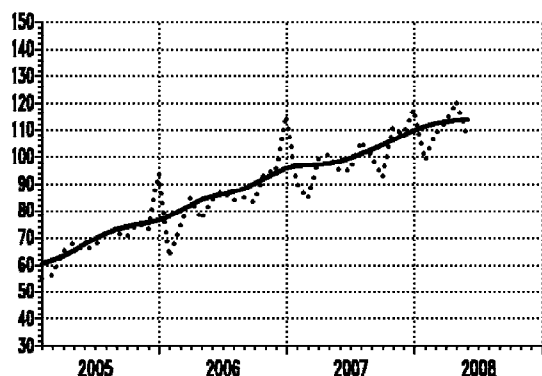

Ø 2007=100

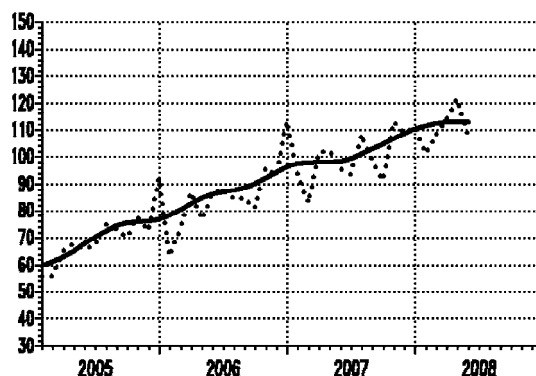
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
04020	2006	57.3	58.9	71.3	75.3	81.0	77.9	80.1	82.8	83.5	83.5	79.3	98.2
04020	2007	75.5	78.2	95.7	99.1	98.9	100.1	99.6	104.9	104.5	113.4	108.5	121.5
04020	2008	95.7	102.1	119.6	112.7	119.4							
01050	2006	63.1	63.5	76.6	79.8	84.1	81.0	83.5	85.7	86.9	88.5	84.7	96.1
01050	2007	77.9	81.3	98.8	101.0	100.7	101.0	100.1	103.6	101.9	109.7	103.3	113.6
01050	2008	88.3	93.4	108.0	100.5	104.8							

09010 Бруто наплата јавних прихода - укупно
Collection of public revenues - total

09011 Приходи и примања буџета - укупно
Revenues and receipts of budget - total

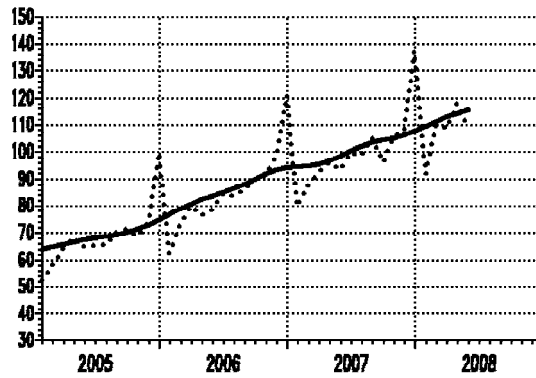

Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
09010	2006	63.1	73.9	84.9	76.7	84.0	87.4	84.0	85.1	83.3	94.6	94.3	115.4
09010	2007	90.4	84.4	99.1	100.7	94.9	94.9	105.6	100.4	92.6	111.0	108.3	117.7
09010	2008	98.8	108.6	112.6	120.7	107.6							
09011	2006	63.2	74.0	86.8	76.8	85.9	88.4	84.2	84.8	81.1	95.7	92.9	113.4
09011	2007	94.1	83.1	101.4	102.3	95.5	93.3	108.1	98.6	91.3	112.9	108.6	110.8
09011	2008	101.2	108.1	114.0	121.6	107.3							

10010 Приходи организација социјалног осигурања - укупно
Revenues of social security organizations - total

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
 ..... оригинална серија / *original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
10010	2006	62.7	73.5	79.8	76.5	78.5	84.6	83.7	86.0	89.6	91.5	98.1	121.0
10010	2007	79.9	87.9	92.5	96.2	93.4	99.5	98.5	105.3	96.2	105.7	107.6	137.3
10010	2008	92.0	110.0	108.5	118.1	108.5							

Спољна трговина
External trade

Серије базних индекса (просек 2007=100)
Base indices series (average 2007=100)

Шифра	Назив
<i>Code</i>	<i>Title</i>
05030	Извоз роба - укупно (USD) <i>Exports of goods - total (USD)</i>
05033	Извоз роба - средства рада (USD) <i>Exports of goods - capital goods (USD)</i>
05034	Извоз роба - материјал за репродукцију (USD) <i>Exports of goods - intermediates (USD)</i>
05035	Извоз роба - роба за личну потрошњу (USD) <i>Exports of goods - consumer goods (USD)</i>
05001	Извоз - енергија (USD) <i>Exports - energy (USD)</i>
05002	Извоз - интермедијарни производи, осим енергије (USD) <i>Exports - intermediary products, except energy (USD)</i>
05003	Извоз - капитални производи (USD) <i>Exports - capital products (USD)</i>
05004	Извоз - трајни производи за широку потрошњу (USD) <i>Exports - durable products for consumption (USD)</i>
05005	Извоз - нетрајни производи за широку потрошњу(USD) <i>Exports - non-durable products for consumption (USD)</i>
05040	Увоз роба - укупно (USD) <i>Imports of goods - total (USD)</i>
05043	Увоз роба - средства рада (USD) <i>Imports of goods - capital goods (USD)</i>
05044	Увоз роба - материјал за репродукцију (USD) <i>Imports of goods - intermediates (USD)</i>
05045	Увоз роба - роба за личну потрошњу (USD) <i>Imports of goods - consumer goods (USD)</i>
05007	Увоз - енергија (USD) <i>Imports - energy (USD)</i>
05008	Увоз - интермедијарни производи, осим енергије (USD) <i>Imports - intermediary products, except energy (USD)</i>
05009	Увоз - капитални производи (USD) <i>Imports - capital products (USD)</i>
05010	Увоз - трајни производи за широку потрошњу(USD) <i>Imports - durable products for consumption (USD)</i>
05011	Увоз - нетрајни производи за широку потрошњу(USD) <i>Imports - non-durable products for consumption (USD)</i>

СПОЉНА ТРГОВИНА

Укупан извоз роба у првих пет месеци 2008. године достигао је 4,016 милијарди USD и био је већи за 38,7% у односу на исти период претходне године, а за 22,4% већи од просечног извоза 2007. године. У истом периоду реализован је укупан увоз у износу од 9,666 милијарди USD, што је за 43,2% више у односу на исти период претходне године, и за 25,9% више од просечног увоза 2007. године. Укупан спољнотрговински дефицит роба у првих пет месеца 2008. године износио је 5,650 милијарди USD и већи је за 46,6% од дефицита у првих пет месеци прошле године. Дефицит спољне трговине у периоду јануар-мај 2008. године већи је за 40,7% (или 1,4 пута) од укупног извоза у првих пет месеци ове године.

Месечне стопе раста извоза за март, април и мај износе 10,8%, 1,1% и 6,9%. На годишњем нивоу, у марту, априлу и мају, извозна активност је остварила раст од 31,2%, 43,5% и од 44,9%. У односу на просек 2007. године, стопе раста извоза за март, април и мај износе 29%, 30,5% и 39,5%, респективно. Месечне стопе раста увоза за март, април и мај износе 15,4%, 3% и -2,6%, годишње 30,8%, 52,9% и 43,8%, а у односу на просек 2007. године 36,5%, 40,7% и 37,1%, респективно.

Трговински дефицит у 2008. години
- у хиљадама текућих USD -

	I. квартал	Март	Април	Мај
Кумулативни дефицит	-3158559	-3158559	-4461575	-5650319
Квартални, месечни дефицит	-3158559	-1249107	-1303016	-1188744
Извоз:				
квартал - месец	2244284	846552	856288	915161
Увоз:				
квартал - месец	5402843	2095659	2159304	2103905
Извоз - кумулативни	2244284	2244284	3100572	4015733
Увоз - кумулативни	5402843	5402843	7562147	9666052

У првом кварталу 2008. извоз је већи за 34,7% а увоз за 39,5%, у односу на први квартал 2007. године.

У структури кумулативног извоза, према економској намени производа (BEC), у мају 2008. године доминирају производи за репродукцију (2,783 милијарди USD) и производи за широку потрошњу (921 милион USD), чије годишње кумулативне стопе раста износе 36,3% и 37,7%. У структури кумулативног увоза у мају доминирају, такође, производи за репродукцију (5,884 милијарди USD) и производи за широку потрошњу (2,185 милијарди USD), који су већи за 41,8%, односно већи за 50,6%, у односу на април.

EXTERNAL TRADE

Total exports of goods in the first five months in 2008 amounted to 4.016 billion USD, what represent 38.7% increase comparing to the same period last year, and 22.4% increase with respect to the average exports in 2007. In the same period, the total imports attained the value of 9.666 billion USD, what is 43.2% increase, comparing to the same period last year, and 25.9% increase with respect to the average imports in 2007. Total external trade deficit of goods in the first five months in 2008 amounted to 5.650 billion USD, what represents 46.6% increase in comparison with the deficit recorded in the same period last year. The external trade deficit in the period January-May 2008 increased according to the total imports in the same period by 40.7% (or 1.4 times greater then).

In March, April and May the monthly change rates of export amounted to 10.8%, 1.1% and 6.9%, respectively. With respect to March, April and May previous year, the annual growth rates amounted to 31.2%, 43.5% and 44.9%, respectively. With respect to the average in 2007, annual growth rates in March, April and May amounted 29%, 30.5% and 39.5%, respectively. In March, April and May imports recorded monthly rates: 15.4%, 3% and -2.6%; yearly rates were: 30.8%, 52.9% and 43.8% and with respect to the average in 2007 they were 36.5%, 40.7% and 37.1%, respectively.

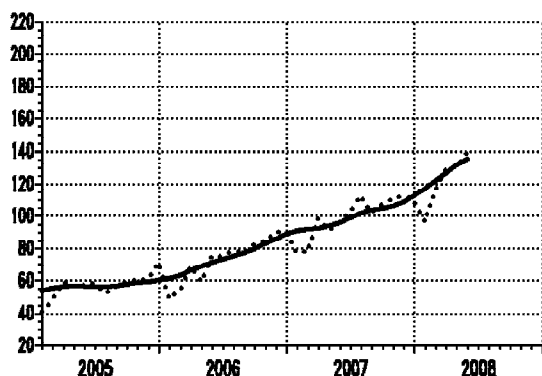
Trade deficit in 2008
- current USD, thousands -

	I quarter	March	April	May
Cumulative deficit	-3158559	-3158559	-4461575	-5650319
Quarterly and monthly deficit	-3158559	-1249107	-1303016	-1188744
Exports:				
quarter - month	2244284	846552	856288	915161
Imports:				
quarter - month	5402843	2095659	2159304	2103905
Exports - cumulative	2244284	2244284	3100572	4015733
Imports - cumulative	5402843	5402843	7562147	9666052

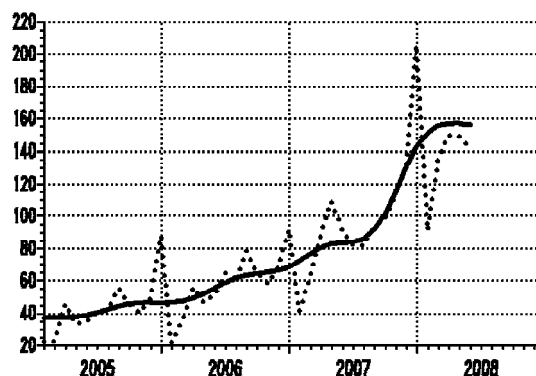
In the first quarter in 2008, the exports increased by 34.7%, and imports increased by 39.5%, with respect to the first quarter in 2007.

According to the economic use of products (BEC), cumulatively, in May 2008, the dominant products in the structure of exports were intermediate goods (2.783 billion USD) and consumer goods (921 million USD), representing 36.3% and 37.7% yearly change rates, with respect to 2007. Cumulatively, the dominant products in the structure of imports were also intermediate goods (5.884 billion USD) and consumer goods (2.185 billion USD), representing 41.8% and 50.6% increase, with respect to April.

**05030 Извоз роба -
укупно (USD)
Exports of goods -
total (USD)**

**05033 Извоз роба -
средства рада (USD)
Exports of goods -
capital goods (USD)**

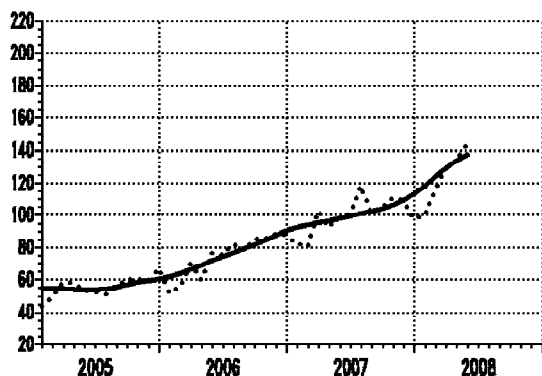

Ø 2007=100

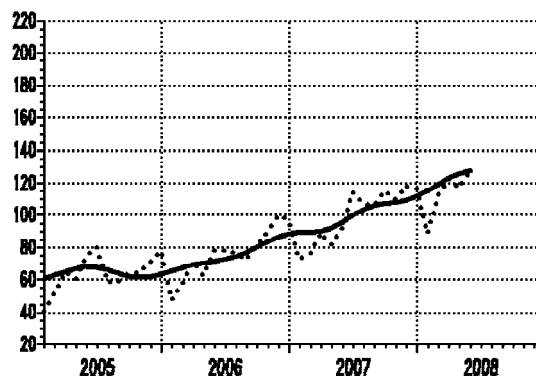
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05030	2006	48.9	54.6	69.0	59.6	74.7	75.4	79.0	76.7	82.6	84.6	90.1	90.3
05030	2007	77.1	78.5	98.3	91.0	96.3	103.0	112.8	101.9	107.3	110.8	113.0	110.0
05030	2008	96.6	116.4	129.0	130.5	139.5							
05033	2006	22.0	35.7	56.1	46.9	51.2	64.6	58.4	78.2	65.2	58.2	68.0	92.2
05033	2007	41.1	62.7	89.2	109.3	91.2	82.1	81.5	93.8	98.2	113.2	131.9	205.8
05033	2008	91.3	134.6	150.0	149.0	142.7							

**05034 Извоз роба -
материјал за репродукцију (USD)
Exports of goods -
intermediates (USD)**

**05035 Извоз роба -
роба за личну потрошњу (USD)
Exports of goods -
consumer goods (USD)**

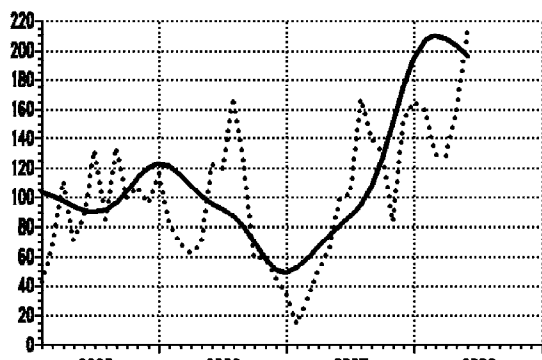

Ø 2007=100

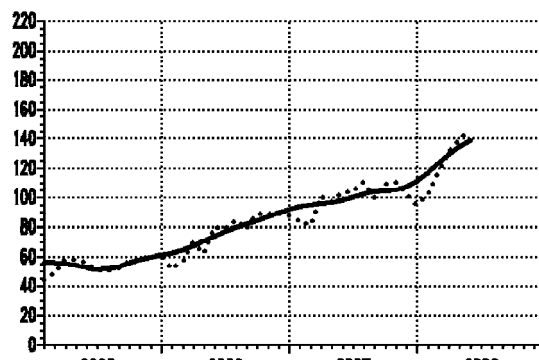
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05034	2006	52.1	55.4	69.7	59.9	76.1	75.5	82.3	78.2	85.0	85.6	88.8	87.8
05034	2007	82.4	80.9	102.7	92.4	98.3	101.1	118.3	101.3	105.4	110.9	109.0	97.4
05034	2008	100.1	116.0	129.2	133.5	143.4							
05035	2006	47.8	57.9	70.7	62.7	77.6	78.1	76.1	72.2	81.0	89.4	100.1	96.6
05035	2007	72.9	76.4	89.0	81.9	92.2	114.4	106.7	106.0	115.1	110.0	118.5	116.9
05035	2008	88.5	112.4	122.6	116.9	127.7							

05001 Извоз - енергија (USD)
Exports - energy (USD)

05002 Извоз - интермедијарни производи осим енергије (USD)
Exports - intermediary products, except energy (USD)

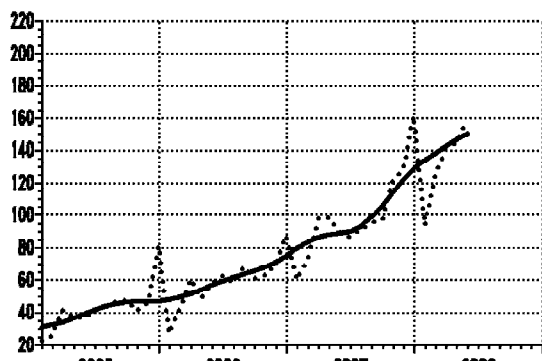

Ø 2007=100

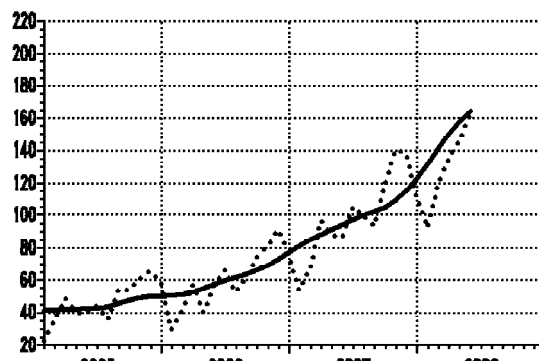
— тренд - циклус компонента/trend - cycle component
..... оригинална серија/original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05001	2006	83.2	68.2	62.6	69.1	122.2	119.5	168.0	123.0	59.2	59.1	46.1	34.1
05001	2007	14.3	31.3	51.1	64.2	99.2	102.8	167.5	139.9	129.9	83.1	151.9	164.9
05001	2008	159.5	129.4	128.2	157.5	212.2							
05002	2006	52.2	56.3	69.3	62.0	79.8	78.7	84.9	78.8	88.6	88.6	89.3	87.4
05002	2007	84.3	81.0	101.2	97.0	103.5	104.1	110.7	99.9	109.3	110.7	103.4	94.9
05002	2008	101.4	116.8	131.0	138.4	146.7							

05003 Извоз - капитални производи (USD)
Exports - capital products (USD)

05004 Извоз - трајни производи за широку потрошњу (USD)
Exports - durable products for consumption (USD)

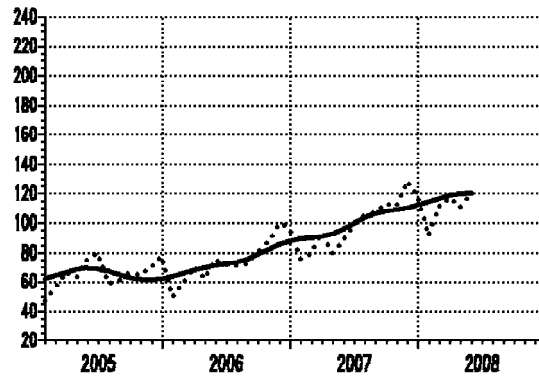

Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента/trend - cycle component
..... оригинална серија/original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05003	2006	27.2	42.6	60.7	48.8	57.6	62.8	58.7	68.5	60.8	63.7	70.5	87.2
05003	2007	60.7	72.6	97.5	98.4	89.8	86.9	90.9	95.2	97.3	121.4	128.1	161.2
05003	2008	93.7	124.7	141.0	144.5	158.6							
05004	2006	29.4	41.5	56.9	40.2	56.6	66.2	52.7	61.3	74.3	81.3	91.2	76.5
05004	2007	53.5	67.8	96.6	87.5	86.7	105.3	99.9	93.1	119.8	140.1	138.6	111.2
05004	2008	92.1	119.1	134.4	145.4	162.7							

**05005 Извоз - нетрајни производи -
за широку потрошњу**
*Exports - non-durable products for -
consumption*

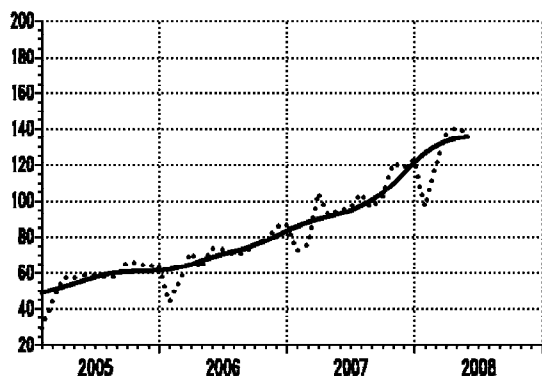

∅ 2007=100

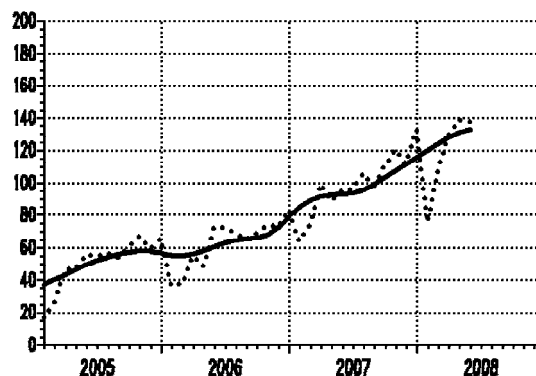
— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
..... оригинална серија / *original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05005	2006	50.1	58.9	70.7	62.5	75.6	72.3	71.1	72.7	80.1	87.9	100.1	97.2
05005	2007	76.0	80.0	93.2	79.6	88.6	98.6	105.0	107.4	113.3	111.1	128.5	118.7
05005	2008	91.5	111.0	117.4	110.7	119.7							

**05040 Увоз роба -
укупно (USD)
Imports of goods -
total (USD)**

**05043 Увоз роба -
средства рада (USD)
Imports of goods -
capital goods (USD)**

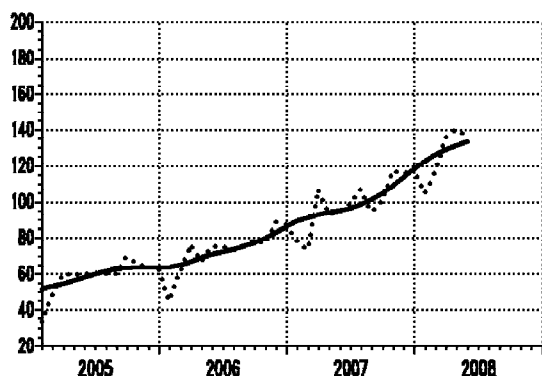

Ø 2007=100

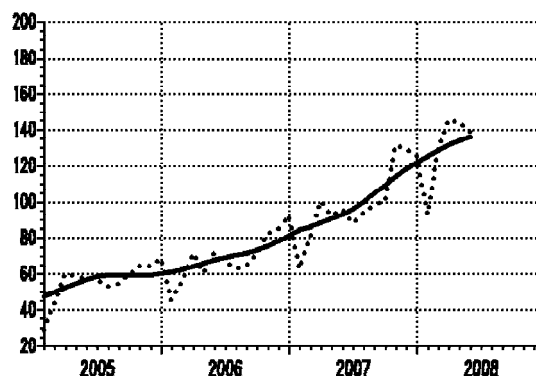
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05040	2006	43.5	56.4	71.6	62.6	74.0	72.9	70.4	71.2	75.4	77.6	85.3	87.7
05040	2007	72.5	75.5	104.3	92.0	95.3	96.1	104.0	96.1	102.4	120.8	117.8	123.2
05040	2008	97.1	118.3	136.5	140.7	137.1							
05043	2006	36.8	37.8	55.4	48.9	72.6	72.1	68.8	65.4	69.1	74.1	72.4	83.4
05043	2007	64.3	74.4	99.3	88.9	95.9	96.3	106.3	98.3	111.2	120.4	111.6	132.9
05043	2008	75.5	108.7	128.7	138.8	137.1							

**05044 Увоз роба -
материјал за репродукцију (USD)
Imports of goods -
intermediates (USD)**

**05045 Увоз роба -
роба за личну потрошњу (USD)
Imports of goods -
consumer goods (USD)**

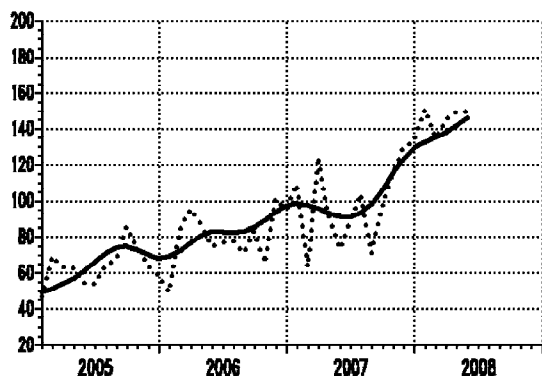
Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

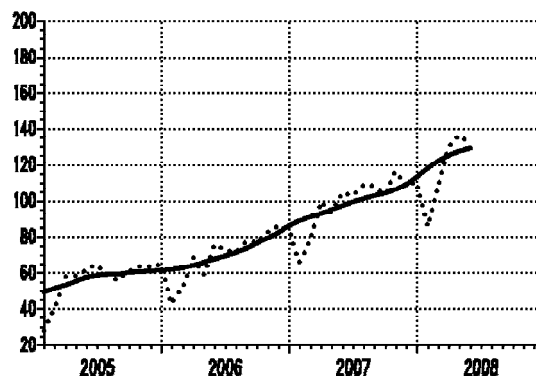
Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05044	2006	44.7	61.6	76.3	67.2	75.3	75.0	73.5	75.0	78.6	76.7	89.1	87.3
05044	2007	78.3	73.8	107.2	92.8	95.0	98.8	107.0	94.8	100.4	117.2	115.4	119.3
05044	2008	104.9	116.9	135.6	139.9	136.5							
05045	2006	45.4	57.0	71.6	60.8	71.6	67.6	62.9	65.1	71.4	82.8	85.1	92.3
05045	2007	63.1	80.9	100.5	92.4	95.6	88.2	93.9	97.7	100.8	131.3	129.2	126.4
05045	2008	93.1	130.0	145.3	144.3	138.5							

05007 Увоз - енергија (USD)
Imports - energy (USD)

05008 Увоз - интермедијарни производи, осим енергије (USD)
Imports - intermediary products, except energy (USD)

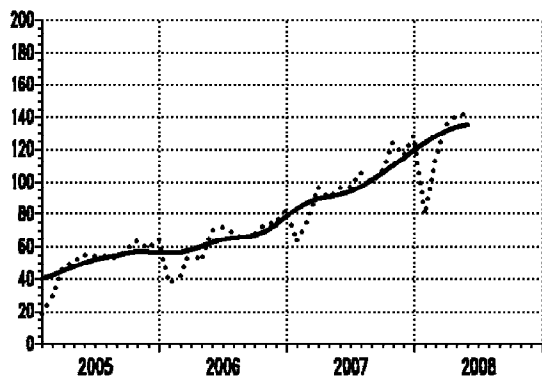

Ø 2007=100

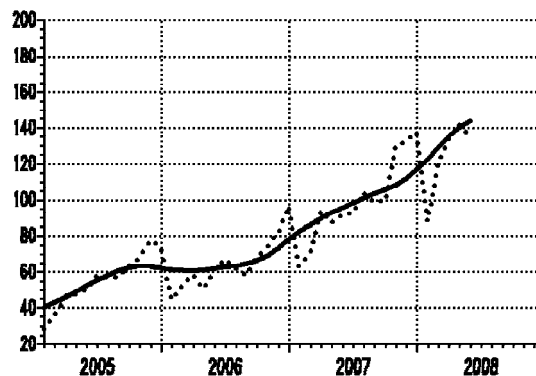
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05007	2006	49.2	84.5	95.6	86.6	74.8	76.8	77.4	71.2	83.0	65.9	100.9	95.1
05007	2007	109.3	63.4	124.3	91.3	73.3	88.5	103.8	70.9	96.8	115.7	129.5	133.1
05007	2008	151.1	134.5	145.1	149.2	149.7							
05008	2006	42.8	52.0	68.4	59.1	75.5	72.9	71.1	78.0	77.1	82.5	86.3	84.7
05008	2007	66.2	77.6	99.5	93.6	104.4	103.0	108.7	108.3	103.4	116.3	107.8	111.3
05008	2008	85.9	108.3	129.6	136.2	131.6							

05009 Увоз - капитални производи (USD)
Imports - capital products (USD)

05010 Увоз - трајни производи широку потрошњу (USD)
Imports - durable products for consumption (USD)

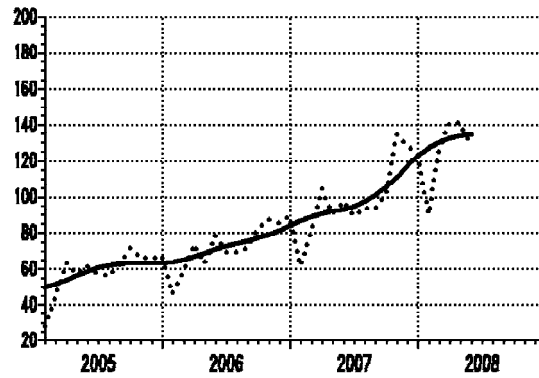

Ø 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05009	2006	37.3	41.9	58.4	51.4	70.3	72.2	68.4	64.8	67.8	74.0	74.8	83.1
05009	2007	63.1	75.6	96.6	90.2	96.1	97.3	105.7	99.6	107.1	124.1	116.1	128.6
05009	2008	79.9	112.9	134.6	140.6	141.5							
05010	2006	44.3	52.5	58.7	50.5	61.4	67.2	62.4	58.3	68.2	74.4	81.6	96.4
05010	2007	63.1	71.3	93.6	86.9	91.8	92.5	104.0	98.5	99.5	129.4	132.1	137.3
05010	2008	88.1	119.7	133.5	141.8	134.8							

**05011 Увоз - нетрајни производи -
за широку потрошњу**
*Imports - non-durable products for -
consumption*

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
..... оригинална серија / *original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
05011	2006	46.1	58.7	73.7	63.0	78.5	70.0	69.3	72.1	81.7	87.5	85.4	89.3
05011	2007	61.6	80.8	104.5	90.8	97.3	89.5	93.9	92.9	102.1	134.4	128.2	124.2
05011	2008	90.3	126.8	141.0	141.0	128.0							

Запосленост
Employment

Серије базних индекса (просек 2007=100)
Base indices series (average 2007=100)

Шифра Назив
Code Title

07000	Запослени - укупно <i>Employees - total</i>
07005	Запослени - приватни предузетници и запослени код њих <i>Employees - private entrepreneurs and their employees</i>
07010	Запослени у предузећима, установама и организацијама - укупно <i>Employees in enterprises, institutions and organizations - total</i>
07011	Запослени у предузећима, установама и организацијама - привреда <i>Employees in enterprises, institutions and organizations - economic activities</i>
07012	Запослени у предузећима, установама и организацијама - ванпривреда <i>Employees in enterprises, institutions and organizations - non-economic activities</i>
07020	Лица која траже запослење <i>Persons seeking work</i>
07021	Незапослена лица <i>Unemployed</i>
07022	Слободна радна места - понуда рада <i>Job vacancies - the labor supply</i>
07023	Запошљавање - евиденција Националне службе за запошљавање <i>Employment - evidence of National Employment Service</i>

ЗАПОСЛЕНОСТ

За првих пет месеци 2008. године, **укупна запосленост** је за 0,8% мања од просечне у 2007. године, а за 0,6% од укупне запослености у пет месеци претходне године. **Запосленост приватних предузетника и запослених код њих** показује благо повећање (кумулативни раст на годишњем нивоу износи 0,8%, а у односу на просек претходне године 0,6%). **Запосленост у предузећима, установама и организацијама** у првом кварталу 2008. је за 1,3% испод просечне запослености у 2007. години и мања је за 1,2% у поређењу са истим периодом прошле године. За првих пет месеци 2008. године, запосленост предузећа је за 1,3% мања од просечне из 2007. године и за 1,4% од запослености предузећа за пет месеци прошле године.

У првом кварталу 2008. **запосленост у привредним делатностима** опада по стопи од 2,4% у односу на просек 2007. и опада за 2,5% у односу на први квартал претходне године. У првих пет месеци ове године, привредна запосленост је за 2,6% испод просечне привредне запослености 2007. а за 2,7% мања од истог периода прошле године. У првом кварталу 2008. године **запосленост у ванпривредним делатностима** расте по стопи од 1,6% у односу на просек 2007. а за 1,9% у односу на исти период претходне године. У првих пет месеци ове године, ванпривредна запосленост је за 1,8% већа од просека 2007. односно за 2% од истог периода прошле године.

Број регистрованих лица која траже запослење или укупна незапосленост у првом кварталу 2008. мања је за 7,5% од просечне незапослености у 2007. години и за 14,9% од незапослености у првом кварталу 2007. године. У првих пет месеци ове, у односу на исти период прошле године укупна регистрована незапосленост је мања за 14%, док је од просека из 2007. године мања за 8,2%. **Број незапослених лица** (која активно траже запослење) у 2008. квартално опада за 13,6% а кумулативно пада за 12,1% у односу на просек 2007. године. Активна незапосленост у првом кварталу ове године опада за 13,6%, а у првих пет месеци ове године опада за 12,9% у односу на исти период 2007. године.

Велики раскорак између високе тражње за радом, изражене бројем лица која активно траже запослење, и ниске понуде рада, изражене преко броја **слободних радних места**, и даље је изражен. Број регистрованих слободних радних места у мају 2008. износи 64,2 хиљаде и већи је за 1,5% од просечног броја слободних радних места из 2007. године. У мају се тај број повећао за 2,1% у односу на претходни месец, и за 3,4% у односу на мај 2007. Понуда рада у мају је 12,1 пута мања од броја незапослених лица или, понуда рада у мају је чинила тек 8,3% активне тражње за радом. Под претпоставком усклађене квалификационе структуре понуде рада и стварне тражње за радом, 91,7% понуде рада остало би непокривено.

EMPLOYMENT

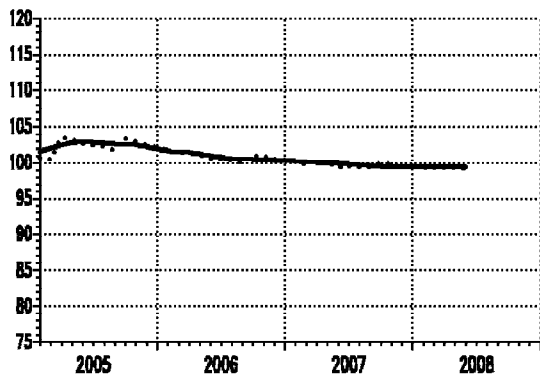
*In the first five months in 2008, the **total employment** decreased by 0.8%, comparing to the average in 2007, and by 0.2% comparing to the same period of the previous year. The **employment of private entrepreneurs and their employees** is slightly greater than it was in the same period last year (cumulatively, yearly growth rate is 0.8%, and with respect to the average in 2007, it is 0.6%). **Employment in enterprises, institutions and organizations** in the first three months in 2008 was 1.3% below the average in 2007, and 1.2% below the level attained in the same period last year. In the first five months in 2008, the employment in enterprises decreased by 1.3%, comparing to the average in 2007, and by 1.4% comparing to the same period last year.*

*In the first quarter of 2008, the **employment in economics** decreased by 2.4% comparing to the average in 2007, and decreased by 2.5% with respect to the same period last year. In the first five month of this year, employment in economics decreased by 2.6%, comparing to the average in 2007, and decreased by 2.7% comparing to the same period last year. In the first quarter of 2008, the **employment in non-economics** increased by 1.6% comparing to the average in 2007, and by 1.9% with respect to the same period last year. In the first five months of the current year, employment in non-economics increased by 1.8% comparing to the average in 2007, and increased by 2% comparing to the same period last year.*

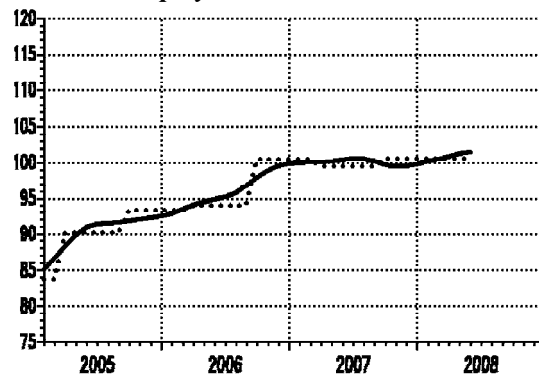
*The **total number of registered persons seeking work** in the first quarter of 2008, decreased by 7.5% in comparison with the average unemployed in 2007, and by 14.9% comparing to the same period last year. The number of registered unemployed decreased by 14% in the first five months this year, comparing to same period in 2007, and, compared to the average in 2007, the decrease was 8.2%. **The number of unemployed (persons seeking work - actively)** observing quarterly, decreased by 13.6%, while cumulatively it decreased by 12.1%, with the respect to the average in 2007. Active unemployment recorded a decrease of 13.6%, in first quarter, and in the first five months this year it recorded a decrease of 12.9% with the respect to the same period in 2007.*

*A considerable discrepancy between the high labor demand, expressed in the number of the unemployed persons actively, and the low labor supply, expressed in the number of **job vacancies**, was still pronounced. The number of registered vacancies in May 2008 was 64.2 thousand, and increased by 1.5% comparing to the average of job vacancies in 2007. In May, this number represented a 2.1% increase with respect to the previous month, and a 3.4% increase with respect to May 2007. The labor supply in May was 12.1 times lesser than the number of non seeking work persons, representing just 8.3% of total labor demand. This means that 91.7% of labor supply wouldn't be covered assuming that qualification structure of the labor supply matches the qualification structure of labor demand.*

07000 Запослени -
укупно
Employees - total

07005 Запослени - приватни предузетници
и запослени код њих
*Employees - private entrepreneurs
and their employees*

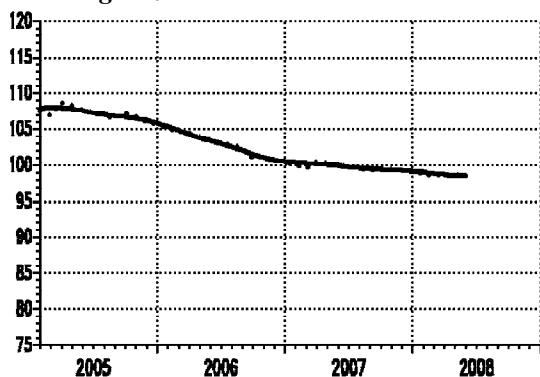

⊙ 2007=100

— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07000	2006	101.7	101.3	101.5	101.0	100.7	100.4	100.3	100.0	100.9	100.9	100.6	100.5
07000	2007	100.1	99.8	100.1	100.0	99.3	99.6	99.5	99.3	99.9	99.8	99.6	99.4
07000	2008	99.3	99.2	99.2	99.2	99.1							
07005	2006	93.3	93.3	94.0	94.0	94.0	94.0	94.0	94.0	100.5	100.5	100.5	100.5
07005	2007	100.5	100.5	99.4	99.4	99.4	99.4	99.4	99.4	100.6	100.6	100.6	100.6
07005	2008	100.6	100.6	100.6	100.6	100.6							

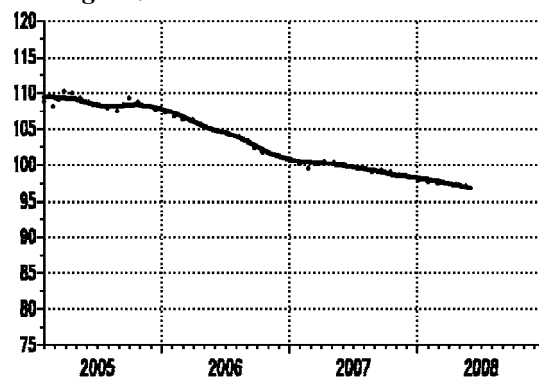
07010 Запослени у предузећима, установама
и организацијама - укупно
*Employees in enterprises, institutions
and organizations - total*

⊙ 2007=100

— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

07011 Запослени у предузећима, установама
и организацијама - привреда
*Employees in enterprises, institutions
and organizations - economic activities*

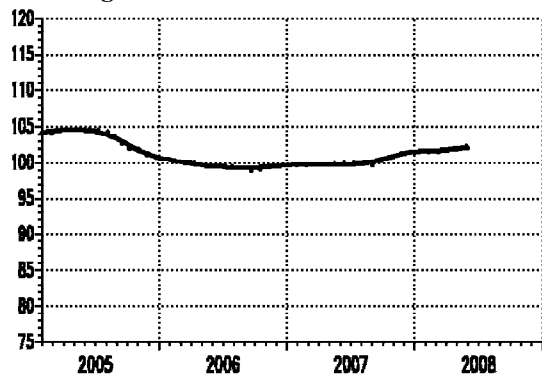

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07010	2006	105.1	104.5	104.4	103.8	103.3	103.0	102.7	102.4	101.0	101.0	100.7	100.5
07010	2007	100.0	99.5	100.4	100.2	100.0	99.7	99.6	99.2	99.6	99.4	99.2	99.0
07010	2008	98.8	98.6	98.7	98.6	98.6							
07011	2006	106.9	106.3	106.2	105.4	104.9	104.4	104.1	103.6	101.9	101.7	101.2	100.8
07011	2007	100.1	99.4	100.6	100.4	100.1	99.6	99.5	99.0	99.4	98.8	98.4	98.0
07011	2008	97.7	97.5	97.5	97.3	97.1							

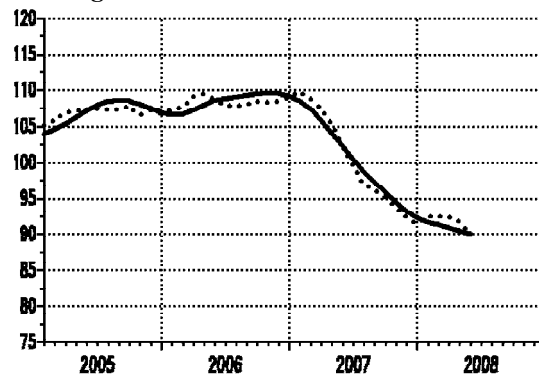
Напомена: Код серија 07010 и 07011 нису обухваћени приватни предузетници, лица која самостално обављају делатност - професију и запослени код њих.

Footnote: In the series 07010 and 07011 excluding private entrepreneurs, persons

07012 Запослени у предузећима, установама и организацијама - ванпривреда
Employees in enterprises, institutions and organizations - non-economic activities

07020 Лица која траже запослење
Persons seeking work

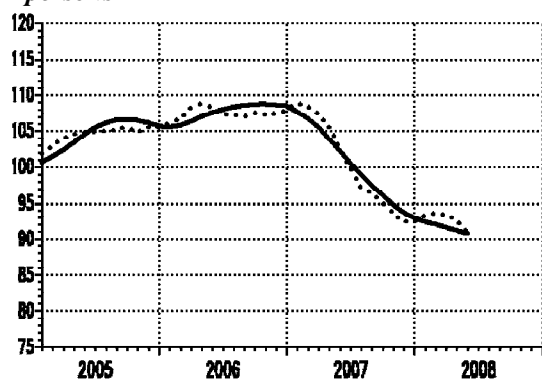

Ø 2007=100

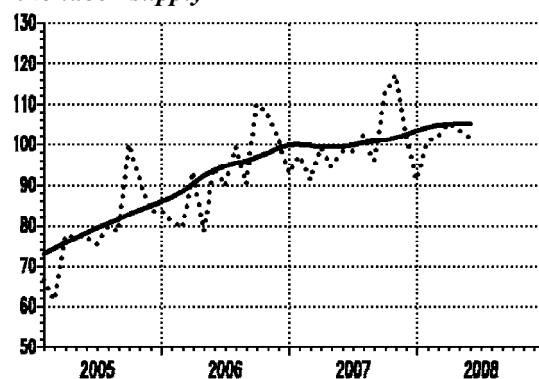
— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07012	2006	100.4	100.0	100.1	99.7	99.5	99.5	99.5	99.2	98.7	99.3	99.4	99.7
07012	2007	99.6	99.7	99.7	99.8	99.9	99.9	99.9	99.6	100.3	100.9	101.4	101.5
07012	2008	101.6	101.5	101.7	101.8	102.3							
07020	2006	107.2	107.6	109.0	109.5	108.7	107.9	107.8	107.9	108.5	108.2	108.5	108.9
07020	2007	109.8	108.8	107.4	105.5	102.3	99.7	97.0	96.3	95.1	93.9	92.5	91.6
07020	2008	92.4	92.6	92.5	91.8	90.0							

07021 Незапослена лица
Unemployed persons

07022 Слободна радна места
Job vacancies - the labor supply

Ø 2007=100

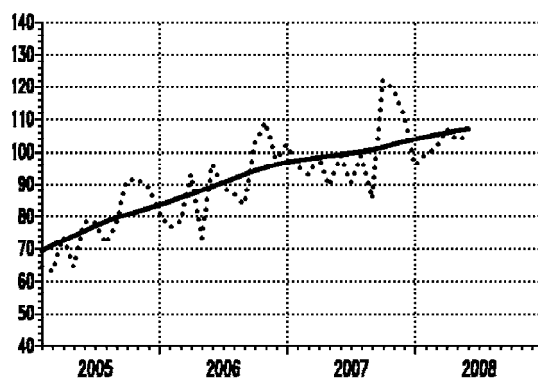
— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07021	2006	106.1	106.7	108.2	108.8	108.2	107.3	107.2	107.0	107.6	107.2	107.4	107.8
07021	2007	108.9	108.4	107.4	105.7	102.4	99.9	97.2	96.4	95.1	93.8	92.4	92.4
07021	2008	93.3	93.7	93.5	92.8	91.0							
07022	2006	81.2	79.5	93.3	78.7	94.3	90.0	99.3	90.2	110.1	107.4	101.4	92.8
07022	2007	97.3	91.3	99.1	94.4	98.2	98.4	102.2	95.9	112.6	117.1	102.1	91.3
07022	2008	100.7	101.7	105.1	103.6	101.5							

Напомена: Код серије 07012 нису обухваћени приватни предузетници, лица која самостално обављају делатност - професију и запослени код њих.

Footnote: In the series 07012 excluding private entrepreneurs, persons performing activities - occupation independently and their employees included.

07023 Запошљавање - евиденција
Националне службе за запошљавање
Employment - evidence
of National Employment Service

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / *trend - cycle component*
 ..... оригинална серија / *original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07023	2006	76.6	78.6	93.1	73.4	96.4	88.9	87.2	83.6	102.6	109.1	97.7	102.3
07023	2007	95.9	93.1	98.8	89.6	98.9	90.6	99.1	85.5	121.9	119.1	111.3	96.1
07023	2008	99.3	101.2	107.1	103.6	105.1							

Расподела
Distribution

Серије базних индекса (просек 2007=100)
Base indices series (average 2007=100)

Шифра Назив
Code Title

07040	Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - укупно <i>Real average net wages without taxes and contributions - total</i>
07041	Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - привредне делатности <i>Real average net wages without taxes and contributions - economic activities</i>
07042	Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - ванпривредне делатности <i>Real average net wages without taxes and contributions - non-economic activities</i>
09022	Приходи и примања буџета - распоређени буџету републике <i>Revenues and receipts of the budget - distributed to republics</i>
09023	Приходи и примања буџета - распоређени буџетима општина и градова <i>Revenues and receipts of the budget - distributed to communes and towns</i>

РАСПОДЕЛА

Просечно исплаћена зарада без пореза и доприноса у марту је износила 30809 динара (у привреди 28929 динара, у ванпривреди 34325 динара), што је номинално укупно смањење за 0,6% (у привреди за 1%, у ванпривреди повећање за 0,1%), а реално смањење за 2,1% (у привреди 2,5%, и ванпривреди за 1,4%), у односу на претходни месец. У априлу је просечно исплаћена нето зарада (32562 динара) већа од зараде у марту за 5,7% (у привреди за 6,4% и ванпривреди за 4,5%) у номиналном износу, док реално то повећање износи 3,8% (у привреди за 4,5%, а за 2,6% у ванпривреди). Месечни раст укупних нето зарада се сезонски сваке, осим прошле, године прекида у мају (30136 динара) када су зараде мање него у претходном месецу. У поређењу са априлом номинално опадају за 1,3% (у привреди за 2,1%, док су у ванпривреди остале на нивоу априла), реално смањење износи 2,8% (у привреди за 3,7% и ванпривреди за 1,6%).

Годишње стопе раста за укупне номиналне нето зараде у марту, априлу и у мају износе 18,7%, 22,3% и 19,2%, а реалне 3,6%, 5,6% и 3%, респективно.

Просечно исплаћена номинална нето зарада у периоду јануар-мај 2008. године већа је за 11,5% (у привреди за 12,7%, у ванпривреди за 8,8%) од просека 2007. а већа за 20% (у привреди 20%, у ванпривреди 19%) од нето зараде из истог периода прошле године.

Номиналне просечне нето зараде у марту, априлу и мају, у односу на децембар 2007. године опадају по стопама од: 10,6%, 5,5%, 6,7%, а реалне, такође опадају по стопама од: 13,2%, 10%, 12,4%, респективно.

Номинална просечна зарада без пореза и доприноса јавног сектора у првих пет месеци 2008. номинално је већа за 17,7% (реално за 1,8%) у односу на исти период 2007. године. У односу на просечну зараду јавног сектора из 2007. године веће су номинално за 9,3% а реално мање за 1,5%.

Кумулативно посматрано, за првих пет месеци 2008. у односу на првих пет месеци 2007. године, приходи буџета распоређени буџету Републике већи су за 13% (реално мањи за 1,5%), и спорије су расли од прихода буџета распоређених општинама и градовима, који су већи номинално за 22% а реално већи за 6,3% у посматраном периоду.

DISTRIBUTION

Average wages (salaries), without taxes and contributions, disbursed in March amounted to 30809 Dinars (in economy 28929 Dinars, in non-economic activities 34325 Dinars), what represents the total nominal decrease of 0.6% (in economy by 1%, in non-economic activities by 0.1%) and the total real decrease of 2.1% (in economy by 2.5%, in non-economic activities by 1.4%), compared to the previous month. In April, comparing to March, average net wage (salary), without taxes and contributions, disbursed (32562 Dinars) was 5.7% greater (6.4% in economy, 4.5% in non-economic activities) nominally, but in real terms the increase was 3.8% (4.5% in economy, 2.6% in non-economic activities). The increasing trend changed in May (30136 Dinars), as it happens every year due to seasonal effect, when net wages decreased, but not in previous year. Comparison to the previous month, it decreased by 1.3% (by 2.1% in economy, while in non-economic activities it maintained the level attained in April nominally, while the real decrease was 2.8% (3.7% in economy, and 1.6% in non-economic activities).

Annual growth rates of net wages in March, April and May amounted, nominally, to 18.7%, 22.3%, 19.2%, while the real growth rates were 3.6%, 5.6%, 3%, respectively.

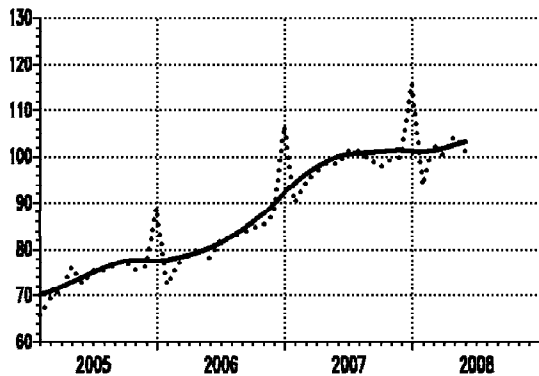
The average net wages, in period January-May in 2008 increased nominally by 11.5% (by 12.7% in economy, and by 8.8% in non-economic activities) comparing to the average in 2007, and by 20% (by 20% in economy, by 19% in non-economic activities) comparing to the same period last year.

Nominal net average wages in March, April and May, compared to December 2007, recorded decrease rates: 10.6%, 5.5% and 6.7%. Real average wages without taxes and contributions also decreased by: 13.2%, 10% and 12.4%, respectively.

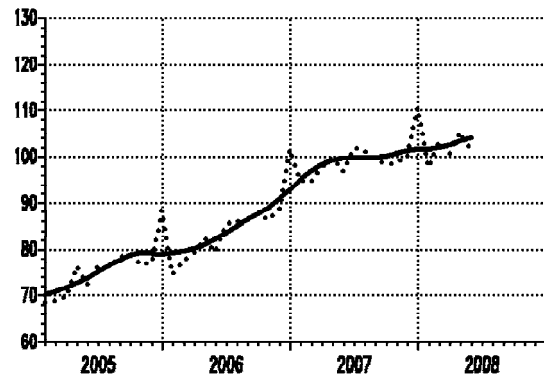
Average wages, without taxes and contributions, disbursed in public sector, in the first five months in 2008, comparing to the first five months in 2007 increased nominally by 17.7% (in real terms by 1.8%). In the same period (January - May 2008), comparing the average in 2007, they increased nominally by 9.3%, (in real terms decreased by 1.5%).

In period January-February 2008, comparing to the same period 2007, the budget revenues distributed to republic budgets recorded an increase of 13% nominally (the real value decreased by 1.5%) and grew slower than budget revenues distributed to communes and towns, which increased by 22% nominally, and 6.3% the real value, in this period.

07040 Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - укупно
Real average net wages without taxes and contributions - total

07041 Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - привредне делатности
Real average net wages without taxes and contributions - economic activities

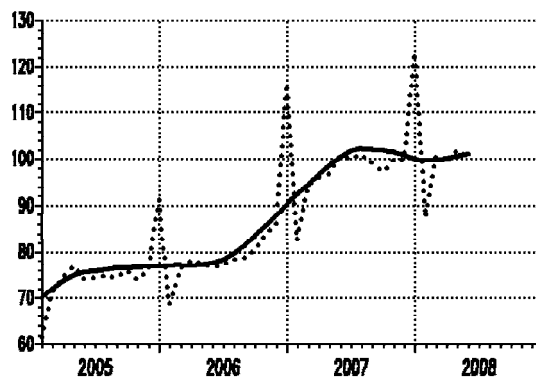

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07040	2006	72.3	76.9	78.6	80.4	78.2	82.2	82.9	83.3	84.6	85.2	87.5	106.7
07040	2007	90.1	94.5	96.9	98.6	98.3	101.2	101.1	99.5	97.8	99.3	100.0	115.6
07040	2008	93.9	102.5	100.4	104.2	101.2							
07041	2006	74.7	77.6	79.3	82.4	79.6	85.5	85.9	86.3	87.4	86.4	88.7	101.5
07041	2007	94.7	94.7	97.7	99.8	96.9	102.0	101.2	99.7	98.2	98.8	99.8	110.6
07041	2008	97.7	103.2	100.6	105.1	101.3							

07042 Реалне просечне нето зараде без пореза и доприноса - ванпривредне делатности
Real average net wages without taxes and contributions - non-economic activities

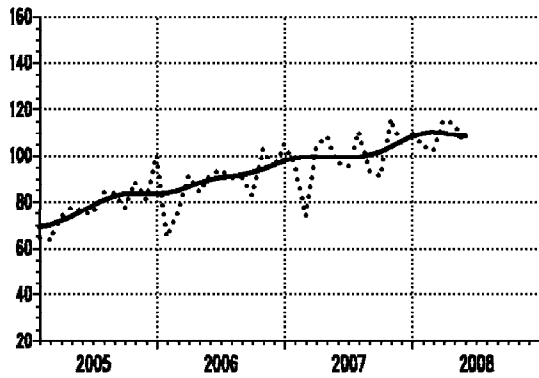

∅ 2007=100

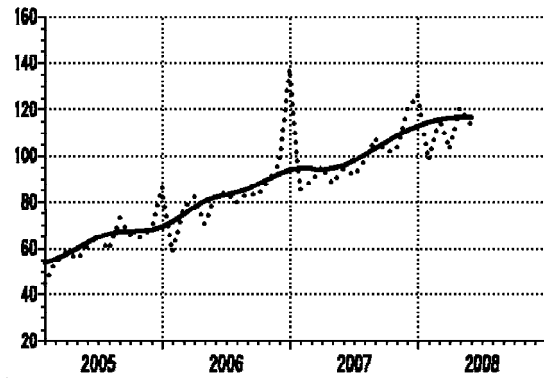
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
 ..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
07042	2006	68.6	76.6	78.2	77.7	76.6	77.2	78.4	78.7	80.4	83.8	85.9	116.3
07042	2007	82.7	94.5	95.9	96.9	100.8	100.0	100.9	99.1	97.1	99.8	99.8	123.1
07042	2008	87.4	100.8	99.3	102.0	100.4							

**09022 Приходи и примања буџета -
распоређени буџету републике**
*Revenues and receipts of the budget -
distributed to republics*

**09023 Приходи и примања буџета -
распоређени буџетима општина и градова**
*Revenues and receipts of budget -
distributed to communes and towns*

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
09022	2006	65.1	75.7	91.6	84.3	91.7	93.9	90.6	90.4	82.9	103.0	94.5	104.9
09022	2007	96.2	74.0	103.6	108.4	96.6	94.9	110.4	93.5	91.3	116.2	104.9	110.1
09022	2008	104.2	102.1	115.8	114.0	104.6							
09023	2006	58.5	76.9	82.3	70.4	82.3	84.2	79.7	83.8	82.9	89.5	96.3	137.5
09023	2007	85.5	89.2	95.2	88.2	94.3	91.5	97.8	107.5	101.9	102.7	119.6	126.4
09023	2008	98.0	116.4	103.1	120.5	113.8							

Цене
Prices

Серије ланчаних и базних индекса (просек 2007=100)
Chain and base indices series (average 2007=100)

Шифра Назив
Code Title

06010	Цене произвођача индустријских производа - укупно <i>Producers' prices of manufactured goods - total</i>
06014	Цене произвођача индустријских производа - енергија <i>Producers' prices of manufactured goods - energy</i>
06015	Цене произвођача индустријских производа - интермедијарни производи, осим енергије <i>Producers' prices of manufactured goods - intermediary products, except energy</i>
06016	Цене произвођача индустријских производа - капитални производи <i>Producers' prices of manufactured goods - capital products</i>
06017	Цене произвођача индустријских производа - трајни производи за широку потрошњу <i>Producers' prices of manufactured goods - durable products for consumption</i>
06018	Цене произвођача индустријских производа - нетрајни производи за широку потрошњу <i>Producers' prices of manufactured - total</i>
06020	Цене произвођача индустријских производа - укупно - базни индекси <i>Producers' prices of manufactured - total - base indices</i>
06040	Цене на мало - укупно-ланчани индекси <i>Retail prices - total-chain indices</i>
06060	Трошкови живота - укупно - ланчани индекси <i>Consumer prices - total - chain indices</i>
06049	Цене на мало - укупно - базни индекси <i>Retail prices - total - base indices</i>
06079	Трошкови живота - укупно - базни индекси <i>Consumer prices - total - base indices</i>

ЦЕНЕ

Цене произвођача индустријских производа повећане су у мају у односу на претходни месец за 1,2%, а у односу на децембар претходне године за 7,3%. Од почетка године до маја, по секторима индустрије, у односу на децембар 2007, цене произвођача у просеку су веће у сектору прерађивачке индустрије за 5%, у сектору вађења руде и камена за 30,3%, док су цене производње електричне енергије, гаса и воде веће за 6%. Посматрано по намени, у мају у односу на април, највише су порасле **цене енергије** (за 1,7%). Порасле су **цене произвођача интермедијарних производа** (за 1,5%) и **цене произвођача нетрајних производа за широку потрошњу** (за 0,5%). **Цене произвођача капиталних производа и цене трајних производа за широку потрошњу** остале су на нивоу претходног месеца. У мају, у односу на децембар 2007, највише су порасле цене енергије (за 13,5%) и цене произвођача интермедијарних производа, за 6,6%, док су пале цене капиталних производа за 1,9%.

Цене на мало су у априлу, у односу на март, порасле за 1,1%, при чему су од роба (пораства од 1,2%) више порасле цене пољопривредних производа (за 4,3%), а мање цене индустријских производа (за 1%). Услуге су порасле за 0,6% а укупни прехранбени производи су поскупели за 3,6%.

Месечни раст цена на мало у мају износио је 1,1%, при чему су од роба (пораства од 1,4%) највише порасле цене пољопривредних производа (за 4,7%), док су услуге порасле за 0,2%. Од индустријских производа (пораства од 1,2%) поскупели су индустријски непрехрамбени производи за 1,3% а индустријски прехранбени за 1,2%, док је дуван остао на нивоу цена из априла.

У расту цена на мало од 1%, у јуну у односу на мај, предњаче цене роба (1,2%), а од роба индустријских непрехрамбени производи расту за 2,2%, док прехранбени производи - укупно бележе појефтињење за 0,2%.

Трошкови живота у мају брже расту (за 1,6%) од кретања цена на мало (за 1,1%). Месечна стопа раста трошкова живота у априлу износи 1,8%, док у јуну бележе раст од 0,5%. На укупан пораст трошкова живота у априлу и у мају утицало је највише поскупљење издатака за исхрану (повећани су за 3,9%, односно за 2,8%). У јуну су највише поскупели издаци за саобраћајна средства и услуге (за 3,5%) и за услуге (за 0,7%), док је у јуну дошло до појефтињења исхране (за 0,1%). Од почетка године до краја јуна трошкови живота су повећани за 7%.

PRICES

*Producers' prices of manufactured goods in May increased by 1.2% with respect to the previous month, and by 7.3% with respect to December last year. From the beginning of the year until May, observed by industrial sectors, in average, producers' prices were greater than prices in December 2007, in manufacturing by 5%, in mining and quarrying by 30.3%, while prices of electricity, gas and water supply increased by 6%. Observed by use, in May, with the respect to April, **prices of energy** had the biggest growth (by 1.7%). The increase of **prices of intermediary products, except energy** was 1.5% and of the **prices of non-durable products** 1.5%. The prices of **capital goods and the prices of durable products for consumption** amounted the same level from previous month. In May, with respect to December last year, the greatest increase was recorded in producers' prices of energy (by 13.5%) and producers' prices of intermediary products for consumption (6.6%), while prices of capital goods decreased by 1.9%.*

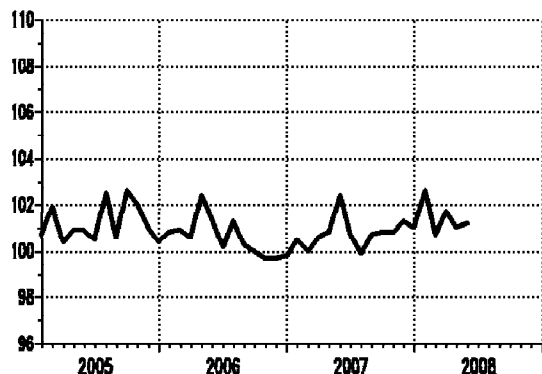
The retail prices recorded an increase of 1.1% in April with respect to March. The prices of goods increased by 1.2%, within which the bigger increase was recorded with the prices of agricultural products (by 4.3%) then with industrial products (1%). The prices of services increased by 0.6% and of industrial food products by 3.6%.

Retail prices monthly increase in May amounted to 1.1%. The prices of goods increased by 1.4%, within which the biggest increase was recorded with prices of agricultural products (by 4.7%), while services prices increased by 0.2%. Among industrial products (the increase was 1.2%) the prices of industrial nonfood products increased by 1.3% and the prices of industrial food products by 1.2%, while the prices of tobacco maintained the level of the previous month.

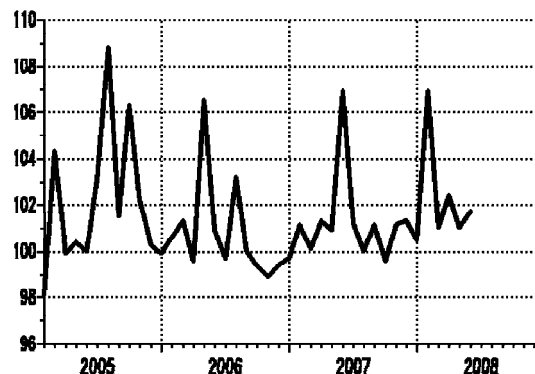
In growth of the retail prices in June (1%) with respect to May, precede the prices of goods (by 1.2%), industrial nonfood products (by 2.2%), while the prices of food products - total decreased by 0.2%.

Consumer prices in May recorded faster dynamics of growth (1.6%) than retail prices (1.1%). Monthly growth rates of consumer prices in April amounted to 1.8%, while in June there was growth of 0.5%. Total index in April and in May was influenced by the increase of the expenditure for food (3.9% and 2.8%). In June, there was the biggest growth of expenditure for transport and services (3.5%) and total services (0.7%), while there was a decrease of expenditure for food (by 0.1%). From the beginning of the year until June, the consumer prices increased by 7%.

06010 Цене произвођача индустријских производа
- укупно
Producers' prices of manufactured goods
- total

06014 Цене произвођача индустријских производа
- енергија
Producers' prices of manufactured goods
- energy

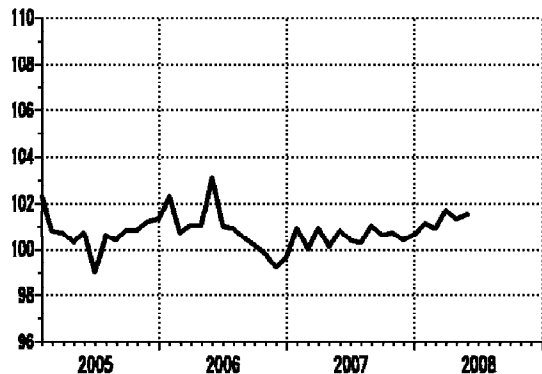

Ланчани индекси /Chain indices

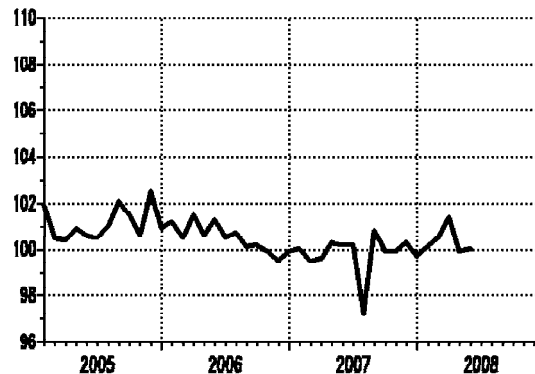
— оригинална серија /original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06010	2006	100.8	100.9	100.6	102.4	101.4	100.2	101.3	100.3	100.0	99.7	99.7	99.8
06010	2007	100.5	100.0	100.6	100.8	102.4	100.7	99.9	100.7	100.8	100.8	101.2	101.0
06010	2008	102.6	100.7	101.7	101.0	101.2							
06014	2006	100.6	101.3	99.6	106.5	100.9	99.7	103.2	100.0	99.4	98.9	99.4	99.7
06014	2007	101.1	100.1	101.3	100.9	106.9	101.2	100.0	101.1	99.6	101.1	101.3	100.5
06014	2008	106.9	101.0	102.4	101.0	101.7							

06015 Цене произвођача индустријских производа
- интермедијарни произ., осим енергије
Producers' prices of manufactured goods
- intermediary products, except energy

06016 Цене произвођача индустријских производа
- капитални производи
Producers' prices of manufactured goods
- capital products

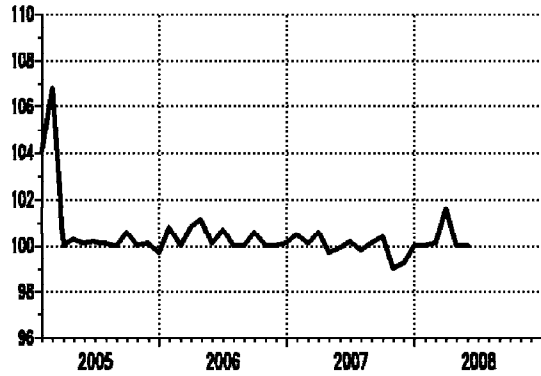

Ланчани индекси /Chain indices

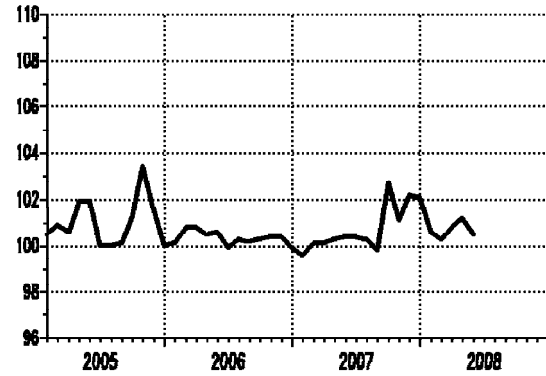
— оригинална серија /original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06015	2006	102.3	100.7	101.0	101.0	103.1	101.0	100.9	100.5	100.2	99.8	99.2	99.7
06015	2007	100.9	100.0	100.9	101.1	100.8	100.4	100.3	101.0	100.6	100.7	100.4	100.6
06015	2008	101.1	100.9	101.7	101.3	101.5							
06016	2006	101.2	100.5	101.5	100.6	101.3	100.5	100.7	100.1	100.2	99.9	99.5	99.9
06016	2007	100.0	99.5	99.6	100.3	100.2	100.2	97.2	100.8	99.9	99.9	100.3	99.7
06016	2008	100.1	100.5	101.4	99.9	100.0							

06017 Цене произвођача индустријских производа - трајни производи за широку потрошњу
Producers' prices of manufactured goods - durable products for consumption

06018 Цене произвођача индустријских производа - нетрајни производи за широку потрошњу
Producers' prices of manufactured goods - non-durable products for consumption

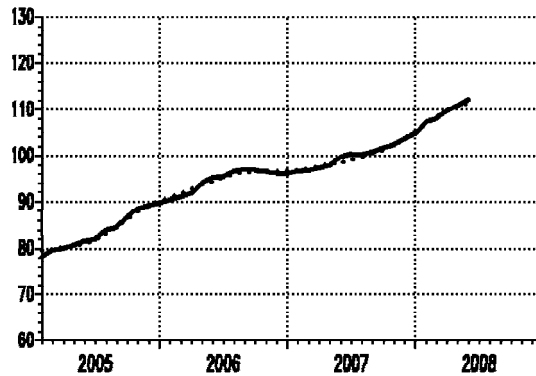

Ланчани индекси /Chain indices

— оригинална серија /original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06017	2006	100.8	100.0	100.8	101.1	100.1	100.7	100.0	100.0	100.6	100.0	100.0	100.1
06017	2007	100.5	100.1	100.6	99.7	99.9	100.2	99.8	100.1	100.4	99.0	99.2	100.0
06017	2007	100.0	100.1	101.6	100.0	100.0							
06018	2006	100.1	100.8	100.8	100.5	100.6	99.9	100.3	100.2	100.3	100.4	100.4	99.9
06018	2007	99.6	100.1	100.1	100.3	100.4	100.4	100.3	99.8	102.7	101.1	102.2	102.1
06018	2008	100.6	100.3	100.8	101.2	100.5							

06020 Цене произвођача индустријских производа - укупно
Producers' prices of manufactured - total

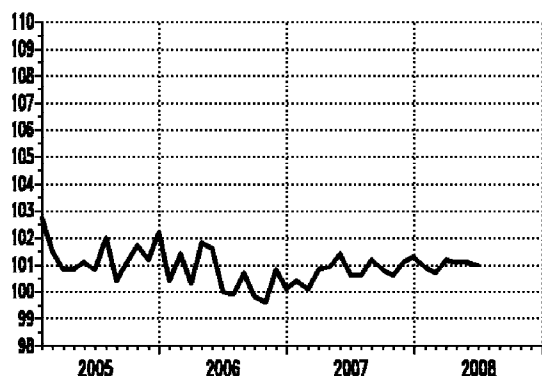
∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента /trend - cycle component
 ..... оригинална серија /original series

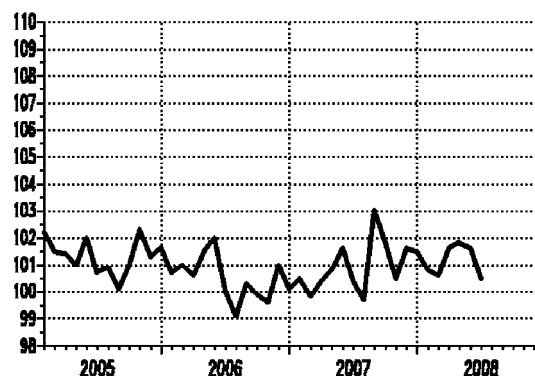
Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06020	2006	90.2	91.0	91.6	93.8	95.1	95.3	96.5	96.8	96.8	96.5	96.2	96.0
06020	2007	96.5	96.7	97.2	97.6	99.6	100.2	100.1	100.7	101.5	102.2	103.3	104.4
06020	2008	107.1	107.8	109.6	110.7	112.0							

**06040 Цене на мало -
укупно
Retail prices -
total**

**06060 Трошкови живота -
укупно
Consumer prices -
total**

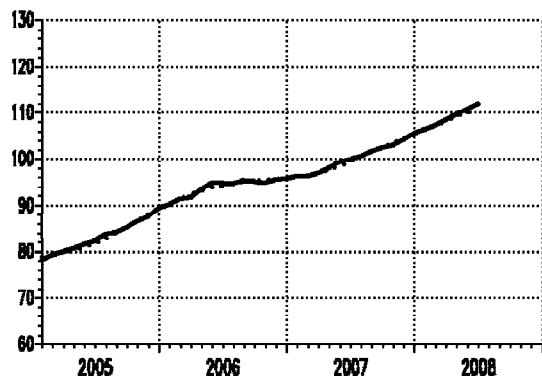

Ланчани индекси /Chain indices

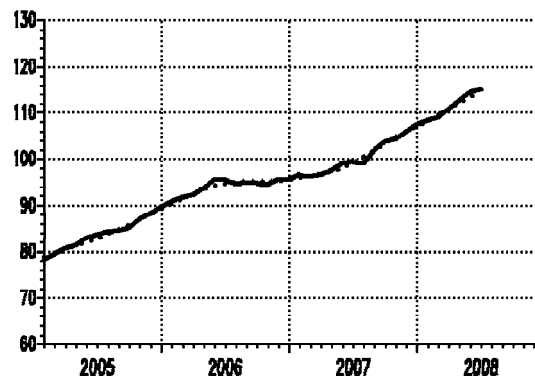
— оригинална серија /original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06040	2006	100.4	101.4	100.3	101.8	101.6	100.0	99.9	100.7	99.8	99.6	100.8	100.1
06040	2007	100.4	100.1	100.8	100.9	101.4	100.6	100.6	101.2	100.8	100.6	101.1	101.3
06040	2008	100.9	100.7	101.2	101.1	101.1	101.0						
06060	2007	100.7	101.0	100.6	101.5	102.0	100.0	99.1	100.3	99.9	99.6	101.0	100.1
06060	2008	100.5	99.8	100.4	100.8	101.6	100.4	99.7	103.0	101.8	100.5	101.6	101.5
06060	2008	100.8	100.6	101.6	101.8	101.6	100.5						

**06049 Цене на мало -
укупно
Retail prices -
total**

**06079 Трошкови живота -
укупно
Consumer prices -
total**

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента /trend - cycle component
..... оригинална серија /original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
06049	2006	90.0	91.3	91.6	93.3	94.8	94.7	94.6	95.3	95.1	94.7	95.4	95.6
06049	2007	96.1	96.2	96.9	97.8	99.2	99.8	100.4	101.5	102.3	102.9	104.1	105.4
06049	2008	106.4	107.1	108.4	109.5	110.7	111.9						
06079	2006	90.7	91.6	92.1	93.6	95.4	95.4	94.6	94.8	94.7	94.4	95.4	95.4
06079	2007	96.4	96.2	96.5	97.3	98.9	99.2	98.9	101.9	103.7	104.2	105.8	107.4
06079	2008	108.3	108.9	110.6	112.6	114.4	115.0						

Монетарни сектор
Monetary sector

Серије базних индекса (просек 2007=100) и каматних стопа
Base indices series (average 2007=100) and interest rates

Шифра	Назив
<i>Code</i>	<i>Title</i>
13090	Новчана маса М1 - укупно <i>M1 Money supply - total</i>
13091	Готов новац у оптицају <i>Cash in circulation</i>
13392	Депозити по виђењу <i>Sight deposits</i>
13092	Новчана маса М2 - укупно <i>M2 Money supply - total</i>
13110	Новчана маса М3 - укупно <i>M3 Money supply - total</i>
13210	Каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима <i>Interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts</i>
13220	Каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца <i>Interest rates of legal entities for time deposits up to one month</i>

МОНЕТАРНИ СЕКТОР

У марту 2008. године **новчана маса М1** номинално је опала за 5,3% (реално за 6,4%) у односу на фебруар. У априлу и мају је дошло до месечног пада новчане масе за 0,6% (реално за 1,6%), односно раста за 2,1% (реално за 1%). За првих пет месеци 2008. године, новчана маса је већа за 20,2% (реално за 7,9%) у односу на исти период претходне године, а за 11,1% (реално за 2,5%) у односу на просек 2007. године.

Учешће **готовог новца у оптицају** у новчаној маси у марту 2008. године износи 31%, док у априлу и мају то учешће износи 32,1%, односно 32,1%. Стање готовог новца у оптицају (70,3 милијарди динара) у марту је номинално мање за 9,8% од стања у фебруару, а реално за 10,9%. У априлу је готов новац у оптицају номинално већи за 3%, а реално за 1,9%, у односу на претходни месец. У мају је маса готовог новца (74,1 милијарда динара) номинално већа за 2,3%, а реално за 1,2% од масе готовог новца из априла.

У исто време **депозитни новац** у марту, априлу и мају бележи номиналне месечне стопе: -3,2%, -2,2% и 2%, респективно, а реалне стопе од -4,3%, -3,2% и 0,9%, респективно.

У марту је дошло до номиналног смањења **новчане масе М2** за 3,3% (реално за 4,3%), у априлу расте спорије за 0,4% (реално пада за 0,6%), а у мају номинално расте брже за 2,8% (реално за 1,7%).

Новчана маса М3 у марту је за 1,6% номинално већа у односу на фебруар ове године (реално за 0,3%), док у априлу и мају бележи номиналне месечне стопе од -2,1% и 3,8%, а реалне од -2,1% и 2,8%.

Каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима, као и на орочене депозите до једног месеца, на месечном нивоу, у номиналном износу дате су у табелама на следећој страни. Осим номиналних, на графиконима су приказане и реалне вредности каматних стопа.

Реалне каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима негативне су у периоду 2005-2008. осим у јулу, септембру, октобру и децембру 2006. као и у марту 2007. године, када су позитивне.

Реалне вредности **каматних стопа правних лица на орочене депозите до једног месеца** варирају од -2% до 1,5%.

MONETARY SECTOR

In March, the **money supply M1** decreased nominally by 5.3% (in real terms 6.4%), with the respect to February. In April and May, money supply recorded the monthly change rate (in compare to the previous month) of -0.6% (in real terms -1.6%), and 2.1% (in real terms 1%). In the first five months in 2008, money supply increased by 20.2% (in real terms 7.9%) with respect to the same period last year, and by 11.1% (in real terms 2.5%) with respect to the average in 2007.

The share of **cash in circulation** in March 2008 amounted to 31%, and in April and May it amounted to 32.1% and 32.1%. In March, cash in circulation (70.3 billion Dinars) decreased by 9.8%, nominally, and decreased by 10.9% in real terms, compared to February. In April, cash in circulation increased nominally by 3%, (in real terms 1.9%), with respect to March. In May, cash in circulation (74.1 billion Dinars) recorded 2.3% nominal increase, and 1.2% in real terms, comparing to April.

At the same time, in March, April and May **deposit money** nominally changes by -3.2%, -2.2% and 2%, respectively, and by -4.3%, -3.2% and 0.9%, respectively, in real terms.

In March, the **money supply M2** decreased nominally by 3.3% and by 4.3% in real terms. In April, it increased by 0.4% and decreased by 0.6% in real terms. In May it increased nominally by 2.8%, and by 1.7% in real terms.

The **money supply M3** in March increased nominally by 1.6% (in real terms by 0.3%) with respect to February. In April, with respect to March, money supply M3 decreased nominally by 2.1% (by 2.1% in real terms), and in May, the growth rate was: in nominal terms 3.8%, and 2.8% in real terms.

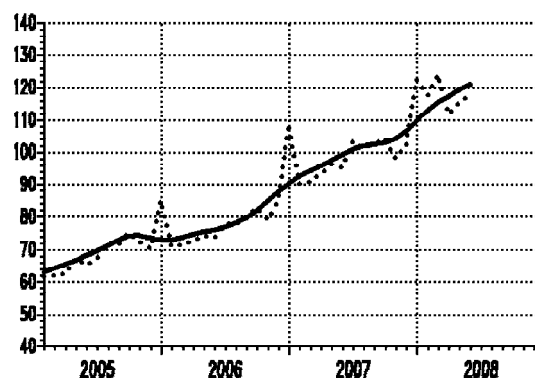
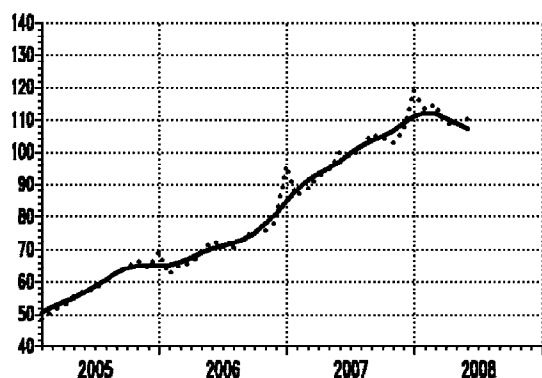
Interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts and on time deposits up to one month (on monthly level, in nominal terms) are presented in the tables on the next page. Real and nominal values of these interest rates are presented on graphs.

Real interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts follow the trend being negative during the period 2005 - 2008, except in July, September, October and December 2006, as well as in March 2008.

Real values of **interest rates of legal entities for time deposits up to one month** vary from -2% to 1.5%.

13090 Новчана маса M1 - укупно
M1 Money supply - total

13091 Готов новац у оптицају
Cash in circulation

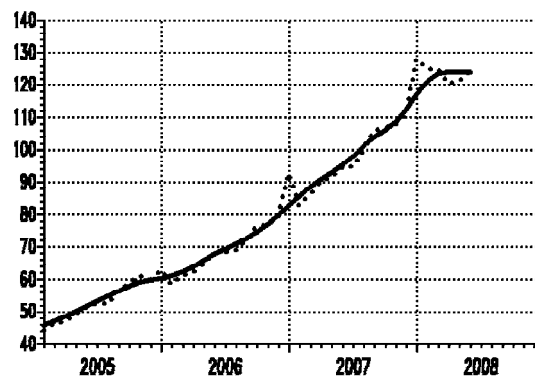
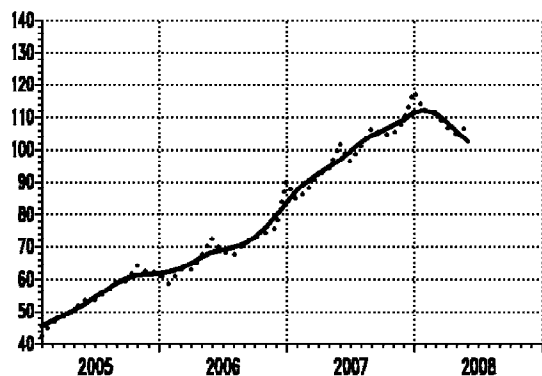
∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13090	2006	62.5	65.7	66.0	69.1	72.9	71.2	70.6	73.6	75.8	75.8	78.5	95.8
13090	2007	86.4	88.7	92.5	94.4	99.9	98.4	101.2	105.4	104.5	102.7	106.7	119.1
13090	2008	113.3	114.9	108.8	108.1	110.4							
13091	2006	71.3	71.4	72.9	74.3	73.7	77.8	77.9	79.5	82.9	79.3	85.0	108.9
13091	2007	90.2	90.9	93.3	96.3	95.2	103.5	101.3	102.5	104.0	98.0	102.3	122.5
13091	2008	117.5	124.0	111.9	115.2	117.9							

13392 Депозити по виђењу
Sight deposits

13092 Новчана маса M2 - укупно
M2 money supply - total

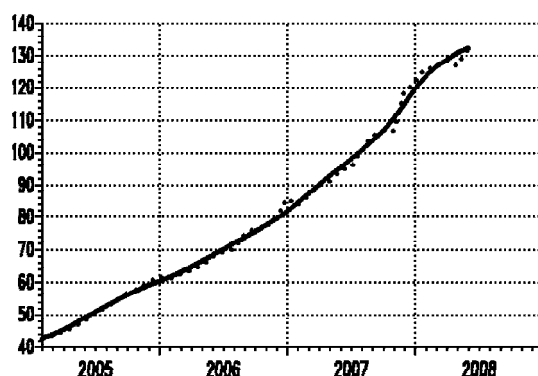

∅ 2007=100

— тренд - циклус компонента/*trend - cycle component*
..... оригинална серија/*original series*

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13392	2006	58.7	63.2	63.0	66.8	72.6	68.3	67.5	71.0	72.8	74.2	75.8	90.1
13392	2007	84.8	87.7	92.1	93.6	101.9	96.2	101.1	106.6	104.8	104.8	108.6	117.7
13392	2008	111.5	110.9	107.4	105.0	107.2							
13092	2006	58.8	61.5	62.2	65.0	67.8	68.4	68.8	72.3	76.2	76.8	79.4	92.8
13092	2007	83.0	86.5	90.3	91.3	94.6	94.5	99.8	105.9	107.0	107.8	111.4	128.0
13092	2008	125.0	124.6	120.5	120.9	124.3							

13110 Новчана маса М3 - укупно
M3 Money supply - total

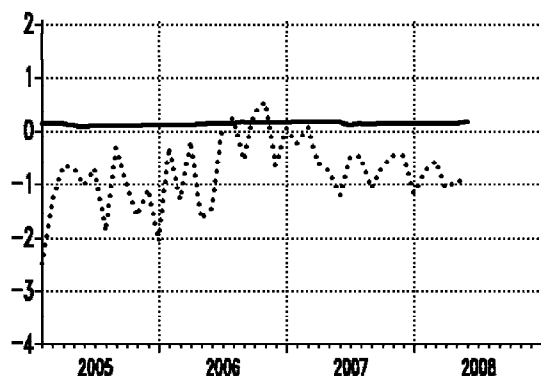

∅ 2007=100

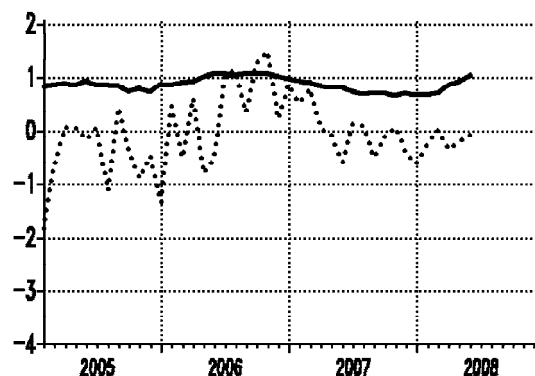
— тренд - циклус компонента / trend - cycle component
..... оригинална серија / original series

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13110	2006	61.3	62.8	63.7	65.3	67.9	69.4	70.1	74.6	76.5	76.7	79.4	86.0
13110	2007	83.8	86.3	90.1	91.1	94.6	95.4	100.4	105.2	106.6	106.6	118.2	121.7
13110	2008	126.0	126.4	128.4	126.9	131.8							

13210 Каматне стопе правних лица на депозите на текућим и жиро рачунима
Interest rates of legal entities for deposits on current and giro accounts

13220 Каматне стопе правних лица на орочене депозите до једног месеца
Interest rates of legal entities for time deposits up to one month

..... реалне каматне стопе / real interest rates
— номиналне каматне стопе / nominal interest rates

Серија Series	Год. Year	I Jan	II Feb	III Mar	IV Apr	V May	VI Jun	VII Jul	VIII Aug	IX Sep	X Oct	XI Nov	XII Dec
13210	2006	0.10	0.10	0.11	0.12	0.13	0.14	0.14	0.16	0.15	0.15	0.15	0.15
13210	2007	0.16	0.16	0.17	0.16	0.17	0.10	0.13	0.12	0.13	0.14	0.13	0.12
13210	2008	0.13	0.14	0.13	0.14	0.17							
13220	2006	0.86	0.90	0.92	1.00	1.06	1.06	1.03	1.06	1.06	1.07	1.02	0.97
13220	2007	0.93	0.90	0.84	0.81	0.81	0.73	0.69	0.70	0.70	0.66	0.70	0.67
13220	2008	0.68	0.71	0.85	0.91	1.03							

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Публикација ТРЕНДОВИ има за циљ да носиоцима економске политике земље пружи ажурну информацију о текућим кретањима у привреди, као и о њиховим дугорочним и/или цикличним понашањима. Зато је на графиконима приказана и тренд-циклус компонента, заједно са оригиналним месечним подацима, док су у табелама дати само оригинални подаци - базни или ланчани индекси за текућу и две претходне године.

База индексних података који се презентују годишње се ажурира прерачунавањем индекса текуће године у односу на претходну годину као базу (=100).

За сваку презентовану област економске активности даје се и текстуална анализа кретања праћених појава за период обрађен у датом броју публикације.

Почев од првог броја ове публикације (март 2004), серије из (одговарајућих) области се приказују према **Класификацији делатности (КД)** која се примењује од јануара 2001. године, а знатно се разликује од **Јединствене класификације делатности (ЈКД)** која је била у примени више од 20 година. Део података по КД статистика прикупља од јануара 2004, док се подаци за претходне месеце добијају компилацијом старих података из ЈКД у КД.

ТРЕНДОВИ, као и база података иза њих, заснивају се на подацима Републичког завода за статистику Србије и Народне банке Србије, а од јануара 2003. и на подацима Министарства финансија и економије - Управа за јавна плаћања, Централа, Београд. Од јануара 2003. послове ЗОП-а, о бруто наплати и расподели јавних прихода, преузеле су Национална штедионица и Министарство финансија - Управа за трезор - Централа Београд, потребни подаци су расположиви. Податке о новчаним токовима прикупљају пословне банке и прослеђују их Народној банци Србије.

Посебно напомињемо да од другог квартала 1999. године серије не садрже податке за Косово и Метохију.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

The ultimate aim of the TRENDS publication is to provide accurate information on current economic trends to the economic policy makers, as well as information on their long-term and/or cyclical behavior. For this reason, the graphs present both, the original monthly data and the trend-cycle components, while the tables present only original data - base or chain indices for the current and two previous years.

Database of index data, which are presented in the publication, is being made accurate by recalculating indices according to the preceding year as the referent year (=100).

For each sector of economic activities covered by the publication, there is a regular short analysis of current economic trends in the observed period.

*Starting March 2004, when the first issue of this publication was announced, data series (for appropriate sectors) are presented in terms of **Classification of Activities (CA)**, which has been applying since January 2001. There is quite a difference between **CA** and **Uniform Classification of Activities (UCA)**, which was in use for over twenty years. Statistics has been collecting data by **CA** methodology for some of the sectors since January 2004, while data for previous months are obtained by compiling data collected by **UCA** methodology.*

TRENDS, as well as data base beyond, use data collected by Statistical Office of the Republic of Serbia, by National Savings Bank and, since January 2003, by Ministry of Finances and Economy - Directorate for public payments in Belgrade (Also, since January 2003, tasks of Clearing and Payment Service concerning data collection for gross revenues and distribution of public revenues, have been taken over by National Savings Bank and Ministry of Finances - Treasury Administration, Belgrade and these requisite data are available. The data on monetary flows have been collected by commercial banks and passed to National Bank of Serbia).

Specially remarked is the fact that starting the second quarter 1999, all the series do not include data for Kosovo and Metohia.

Серије података о привредним кретањима покривају следеће области:

- (1) Активности,
- (2) Финална тражња,
- (3) Спољна трговина,
- (4) Запосленост,
- (5) Расподела,
- (6) Цене и
- (7) Монетарни сектор.

База података

У Републичком заводу за статистику све серије у статистици су организоване у базу података (сачињену из две аналогне логичке целине ТРЕНДАГРЕГАТ и ТРЕНДИНДЕКС). База садржи преко 600 серија.

У публикацији: "Упутство за коришћење базе индекса Економски тренд - ЕКТ серија индекса о привредним кретањима" (ММ бр. 384, СЗС, 1999), објашњена је процедура којом се може приступити базама података. Слична процедура ће бити примењена и на инсталацији Републичког завода за статистику и описана у адекватној, аналогној публикацији.

На сличан начин ће бити компилиране методолошке публикације у којима је описана концепција изградње база временских серија : "Интерна методологија базе података - Серије агрегата и индекса о привредним кретањима-Екотренд" (РД, год-VII, бр. 7, СЗС, 1993) и "База индекса Економски тренд - ЕКТ - Припрема и ажурирање серија индекса о привредним кретањима за СР Југославију" (МСРД бр. 36, СЗС, 1997).

Остале методолошке напомене

Тренд - циклус компонента је рачуната методом *X11*, компјутерским пакетом *X11-ARIMA*, који је развила канадска статистика.

Trends for economic indicators cover the following areas:

- (1) *Activities,*
- (2) *Final demand,*
- (3) *External trade,*
- (4) *Employment,*
- (5) *Distribution,*
- (6) *Prices,*
- (7) *Monetary sector.*

Data bases

There is time series data base available in Statistical Office of Republic of Serbia. The base consists of two analogue logical parts: TRENDAGREGATE and TRENDINDEX. There are over 600 time series in the base.

The publication titled "Instructions for Use of Index Data Base Economic Trend - EKT Indices Series on Economic Trends" (MM, No. 384, FSO, 1999), edited by FSO of Yugoslavia, describes the procedure which enables access to the bases. The similar procedure is going to be applied in the Republic Statistic, and is going to be described in the adequate publication

Another two methodological publications that explain the plan for building time series data bases are also going to be compiled: "Internal Methodology of Data Base - Series of Aggregates and Indices on Economic Trends - Ekotrend", (RD, Year - VII, No. 7, FSO, 1993) and "Economic Trend Database - EKT- Creation and Updating of Index Series on Economic Trends for FR Yugoslavia" (MSRD, No. 36, FSO, 1997).

Other methodological remarks

The trend - cycle component is calculated by X11 method, by means of the X11-ARIMA program package, developed by Statistics of Canada.

Серије **индекса индустријске производње (укупно и по секторима)**, као и одговарајуће серије **залиха готових производа у индустријској производњи**, изведене су из података о физичком обиму производње према статистичкој методологији пондерисања и агрегирања података из ове области.

Часови рада на градилиштима обухватају стварно одрађене часове радника ангажованих на градилиштима у редовном радном времену, као и у прековременим сатима, за све раднике у предузећима из области грађевинарства, као и у јединицама које обављају грађевинску делатност а налазе се у саставу неграђевинских предузећа.

Просечну нето зарату запослених, без пореза и доприноса, према методологији Републичког завода за статистику, чини просечна бруто зарата умањена за порезе и доприносе. **Бруто зарату запослених** чине: зарате које су запослени остварили за обављен рад и време проведено на раду, увећана зарата, накнада зарате и друга примања.

Подаци о **примањима и издавањима становништва** се неће надаље евалуирати, те се одговарајуће серије завршавају са децембром 2002. године.

У складу са Законом о изменама и допунама Закона о радним односима ("Службени гласник РС" бр. 28/2001), од 1.6.2001. године **зарате запослених** прате се по бруто обрачуноу.

Номинални монетарни агрегат - новчана маса **M1**, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир готовог новца у оптицају и депозитног новца.

Депозитни новац обухвата средства на жиро, текућим и другим рачунима власника новчаних средстава, као и новчана средства на рачунима локалне самоуправе са плаћањима без ограничења.

Index series of industrial production (total and by sectors), as well as analogues index series of stocks of manufactured goods in industrial production, are obtained from data on volume of the production by means of statistical methodology for evaluation of totals from weighted data..

Hours of work performed at construction sites include working hours of workers engaged at construction sites during the regular working time and overtime work, for all the workers in enterprises from the field of construction, as well as in the units that perform construction activity and are in composition of non-construction enterprises.

Average net wages (salaries) of the employees', without taxes and contributions (according to the methodology applied by Statistical Office of Serbia) are represented by wages (salaries) - gross, reduced for taxes and contributions. Employees' wages (salaries) - gross consist of: wages realized by employees for work done and time spent at work, higher wages, remunerations and other incomes.

Data on receipts and expenditure of population are not going to be evaluated anymore. Thus, series of these data end by December 2002.

According to the Law on Changes and Amendments to the Labor Relations ("Official Gazette of RS" No. 28/2001.), of 1.6.2001 the salaries of the employees are recorded on the gross calculation basis.

Nominal monetary aggregate - money supply M1 is presented as a monthly balance and it is defined as the sum of cash money in circulation and deposit money.

Deposit money covers resources on giro and current accounts and resources of municipality government with unlimited payments.

Номинални монетарни агрегат - новчана маса **M2**, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир новчане масе M1 и динарских депозита (краткорочних и дугорочних).

Номинални монетарни агрегат - новчана маса **M3**, исказана је као месечно стање и дефинисана као збир новчане масе M2 и девизних депозита (без старе девизне штедње).

Каматне стопе су дате на месечном нивоу.

Сви подаци су дати на месечном нивоу на бази просека претходне године (=100), укључујући и токове монетарних агрегата. Изузетак чине серије о ценама које су представљене и ланчаним индексима (претходни месец = 100). Ово је учињено да би се прегледније пратиле месечне промене цена.

Пре кратке анализе сваке области економске активности, дат је списак презентованих серија.

Nominal monetary aggregate – money supply M2 is presented as a monthly balance and it is defined as a sum of money supply M1 and Dinars deposits money (short-term and long-term).

Nominal monetary aggregate – money supply M3 is presented as a monthly balance and it is defined as a sum of money supply M2 and devises deposits money (without old devises savings).

Interest rates are given on monthly level.

All data present monthly series based on the preceding year average (= 100), including the trends of monetary aggregates. The exception are the series on prices represented by base indices as well as by the chain monthly indices (preceding month = 100). This has been done in order to obtain a better insight on monthly changes of prices.

For each economic activity sector, before short analytic comments, there is a list of the presented series.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

311

ТРЕНДОВИ = *Trends* / Република Србија.
Републички завод за статистику ; за издавача
Драган Вукмировић . - 2004 (март) - . -
Београд (Милана Ракића 5) : Републички
завод за статистику , 2004- (Београд :
Републички завод за статистику) . - 29 *cm*

ISSN 1820-1148 = Трендови - Република
Србија. Републички завод за статистику
COBISS. SR-ID 114642700

Штампа:

Република Србија,
Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића 5

Printed by:

*Republic of Serbia,
Statistical Office of the Republic of Serbia
Belgrade, Milana Rakića 5*

Тираж: 220***Circulation:*** 220